

**MONITORING RADA
VLADE FEDERACIJE BIH
ZA PERIOD 01.01-31.10. 2007. GODINE**

UVOD

Ovo istraživanje fokusirano je na odgovornost Vlade Federacije BiH prema javnosti BiH, akcentirao na zahtjeve iz Građanske platforme, koje je, u predizbornom periodu, svojim potpisima, podržalo preko 500.000 građana BiH, i broj mjera koje predstavnici vlasti iniciraju ili donose, a koji su u skladu sa Građanskom platformom. Kako smo u prethodnom izvještaju uvidjeli mnogobrojne propuste ministarstva u realizaciji programa rada, još jednom smo obratili pažnju na stepen realizacije Programa rada Vlade F BiH za 2007. godinu, ovaj put uz više detalja i analizirajući rad i pojedinačnih ministarstava. Kao što je obećano u prethodnom izvještaju razmotrena je veza između predizbornih obećanja stranaka iz kojih ministri dolaze i djelokruga poslova ministarstava, te realizovanih aktivnosti do danas.

PODSJEĆANJE

Promijenjen ustav, reformisana policija, efikasnija, profesionalnija i jeftinija javna administracija, značajno smanjen nivo kriminala i korupcije, manji porezi i doprinosi na plate, bruto društveni proizvod po stanovniku preko 3.000 USD, smanjenje regionalnih razlika u nivou razvijenosti, potpuno završena privatizacija, nove industrijske i slobodne zone, razvijena poljoprivreda, novi autoputevi, obnovljena saobraćajna infrastruktura, smanjena nezaposlenost i siromaštvo, reformisan penzioni sistem i veće penzije, osnovna zdravstvena zaštita za sve građane i reformisano visoko obrazovanje. To bi trebao biti epilog 4 godine vlasti u FBiH stranaka pobjednica na posljednjim izborima, sudeći po njihovim predizbornim programskim obećanjima.

Godinu dana nakon izbora, međutim, u Federaciji BiH se i dalje mnogo više čuju optimistična obećanja o planovima i informacije o zadacima i aktivnostima koje su u toku, nego što javnost može da osjeti konkretna i kvalitetna poboljšanja.

Godinu dana nakon izbora, entitetski premijeri, kao i predsjedavajući Vijeća ministara potpisuju Platformu o racionalizaciji programa socijalnih izdvajanja, smanjenju udjela javne potrošnje u BDP-u, ukidanju administrativnih prepreka i stvaranju harmoniziranih oslova za privredne aktivnosti u BiH. A da osim verbalne podrške provedbi ekonomskih reformi, konkretnih rezultata, u smislu poboljšanja uslova života građana ove zemlje nema. Naprotiv. Svjedoci smo prijeteće ekonomske i socijalne krize.

Nerjetko možemo čuti da Vlada Federacije BiH ima namjeru da sistemski rješava suštinske probleme, pri tome ne zaobilazeći ni one svakodnevnne. No, jedan od najvećih problema u BiH, pa tako i F BiH, je nezaposlenost, pa se postavlja pitanje zašto Vlada nije još uvijek kreirala, planiranu, Strategiju zapošljavanja u Federaciji BiH i da li će je i kreirati do kraja 2007. godine.

Pohvalan je angažman Vlade na realizaciji projekta „Jedan zakon – jedan fond“, ali programom rada za 2007. godinu ove aktivnosti su trebale biti završene tokom jula i avgusta mjeseca.

I dalje se mnogo govori o potrebi privatizaciji nekih velikih javnih poduzeća, te stvaranju preduslova za bržu registraciju privatnih preduzeća, a usvojen je i Zakon o privatizaciji preduzeća, dok se u praksi pojavljuje veliki broj problema po ovim pitanjima (privatizacija Aluminija dd Mostar, Energoinvesta dd Sarajevo, Hidrogradnje dd Sarajevo, idr.), a u javnosti izbijaju afera za aferom.

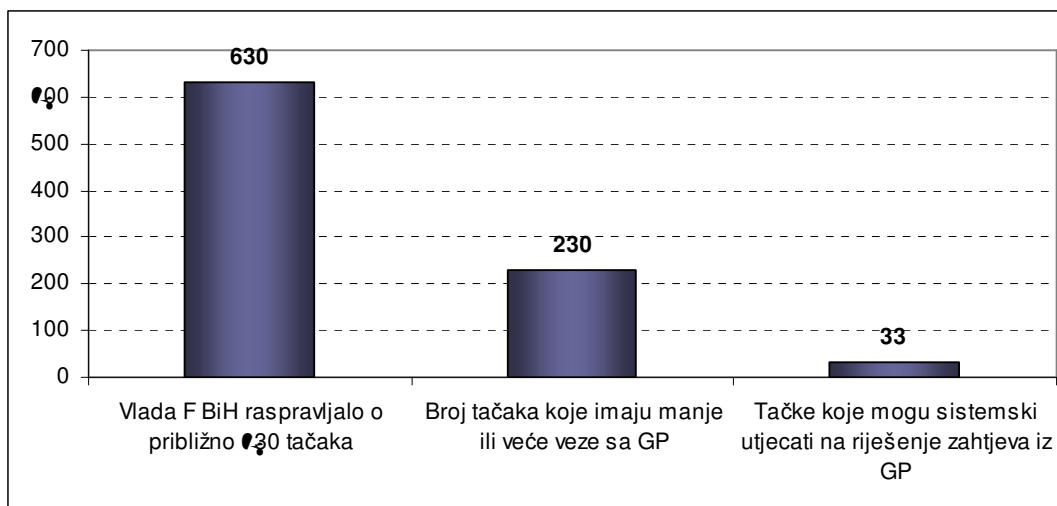
Ogromna razlika između riječi i djela, dakle, jedna je od karakteristika Vlade FBiH. Ilustrativan primjer je Premijerovo isticanje potrebe iznalaženja rješenja po kojima bi svaki građanin FBiH, bez obzira na mjesto življenja, imao pravo na isti kvalitet osnovne zdravstvene zaštite, što je zahtjevano i Građanskom platformom. S druge strane, pola godine se kasni sa usvajanje Zakona o zdravstvenoj njezi, a Strateški plan za reformu sustava zdravstvene zaštite u F BiH, po programu, treba biti usvojen u novembru.

Desetmesečni izvještaj CCI, u nastavku, detaljnije potvrđuje neefikasnost Vlade FBiH na ispunjenju svojih planova za 2007. godinu.

OSNOVNE INFORMACIJE O RADU VLADE F BiH I USKLAĐENOSTI DONESENIH MJERA SA ZAHTEJIMA IZ GRAĐANSKE PLATFORME

Razmatrajući usklađenost donesenih mjera sa zahtjevima iz građanske platforme, vidljivo je da u periodu od 30.03–31.10.2007. godine, na 31-oj redovno održano sjednici, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, slično kao i druge Vlade u BiH, nije pokazala zadovoljavajući nivo sluha prema apelu 500.000 građana BiH koji su kroz Građansku platformu zatražili mnogo energičnije djelovanje po pitanju rješavanja 12 njihovih najprioritetnijih problema.

Od preko 630 tačaka dnevnog reda koje je Vlada F BiH razmatrala na redovnim zasjedanjima u pomenutom periodu, doduše, približno 230 ima određene veze sa zahtjevima iz Građanske platforme, ali tek manji dio njih, tridesetri¹, ili tek 5 % od ukupnog broja razmatranih tačaka, može (prema nalazima eksperata) predstavljaju mjere koje stvarno i sistemski mogu uticati na realizaciju zahtjeva iz Građanske platforme.

Dijagram 1: Zastupljenost pitanja iz Građanske platforme u radu Vlade F BiH u periodu od 30.03. – 31.10. 2007. godine. Od preko 630 tačaka, 37% ima određene veze sa zahtjevima iz Građanske platforme

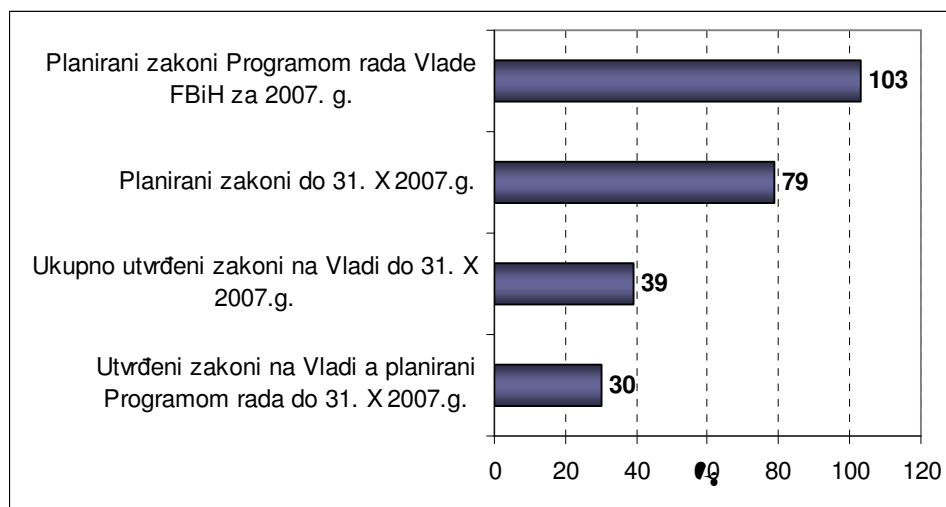
Vlada je, po istoj analizi ekspertnih WD organizacija, planirala za godinu dana usvojiti 100 mjera koje se direktno odnose na socio-ekonomske politike iz Građanske platforme (dakle, stvarno i sistemski mogu uticati na realizaciju zahtjeva iz Građanske platforme), ali, kao što je prethodno navedeno, dva mjeseca do kraja godine prepoznata je realizacija tek 33% istih.

¹ Više o mjerama koje mogu dugoročnije i sistemski dovesti do realizacije zahtjeva iz GP u Dodatku 1.

Podsjetimo, u polugodišnjem izvještaju statistika je pokazala da 70% mjera nema bilo kakvu vezu sa pominjanim zahtjevima, a taj broj je četiri mjeseca kasnije smanjen za 7%. Možemo zaključiti da se politika i rad Vlade F BiH kreću u pozitivnom smjeru, ka rješavanju prioritarnih građanskih problema, ali taj nivo još uvijek nije ni blizu zadovoljavajućem.

Do kraja 10-og mjeseca 2007. godine, Vlada F BiH je, Operativnim planom za 2007.² godinu, planirala razmotriti i uputiti u daljnju, parlamentarnu, proceduru čak 79 zakona³ (ubrajajući prijedloge za izmjene i dopune postojećih). U istom periodu Vlada F BiH je planirala usvajanje 42 odluke različitog karaktera.

Monitoring, koji je CCI proveo, pokazuje da je Vlada FBiH, do 31.10.2007. godine, utvrdila ukupno 39 zakona različitog karaktera, od kojih je trideset programom planirano za usvajanje u pomenutom periodu, dok devet⁴ utvrđenih zakona nisu prethodno tretirani programom za 2007. godinu. Podaci nas vode ka zabrinjavajućem zaključku da čak 49 zakona koji su jasno planirani i vremenski određeni za usvajanje do 31.10.2007. godine, nisu razmatrani i utvrđeni na dosadašnjim sjednicama Vlade F BiH.

Dijagram 2: Samo 38% planiranih zakona je i usvojeno na Vladi F BiH. Ili samo 29% od godišnjeg plana.

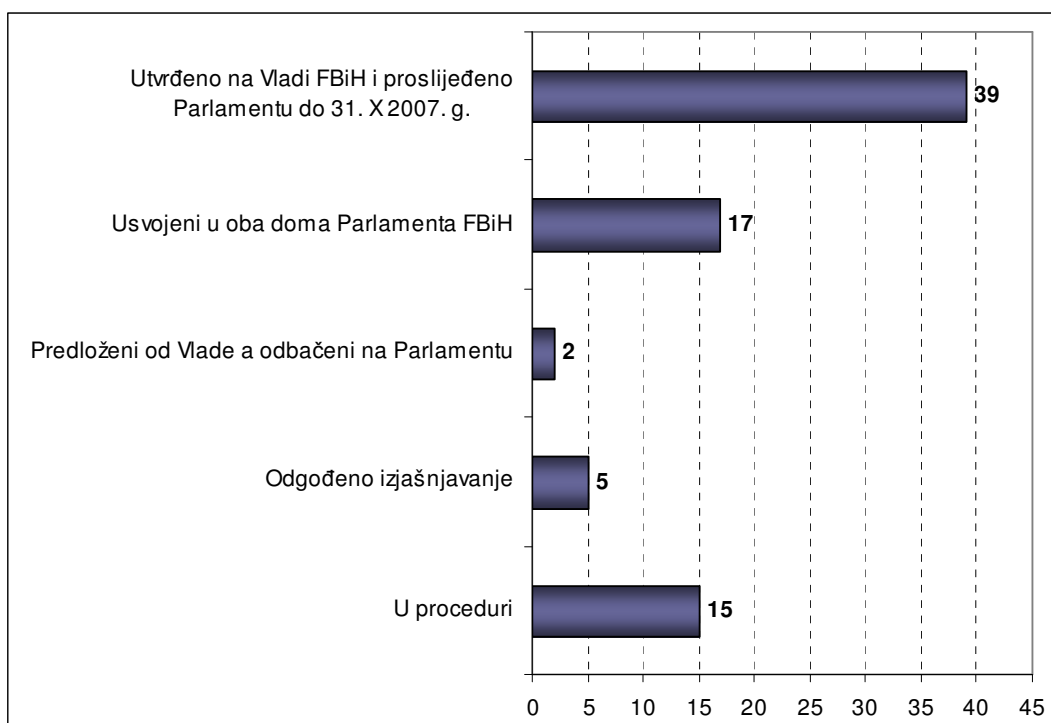
Tako, inače uravnotežen plan (što baš i nije karakteristika naših vlada), postaje nemoguć za ispunjenje. Umjesto 24 zakona za preostala 2 mjeseca (od 9, koliko je Vlada imala na raspolaganju, s obzirom da je formirana tek krajem marta), što iznosi, u procentima 23% zakona za 22% vremena, Vlada je, zbog dosadašnjeg lošeg ispunjenja Programa, došla u situaciju da je za 78%, dosadašnjeg, vremena (april-oktobar) utvrdila tek 29% zakona planiranih za ovu godinu, a da joj je za preostalih 22% vremena (novembar i decembar) ostalo čak 71% za osvajanje u ovoj godini predviđenih zakona.

Situacija po pitanju usvajanja planiranih Odluka je znatno bolja, a monitoring je pokazao da od 42 planirane za usvajanje do 31.10.2007. godine, Vlada je usvojila 40 istih.

² Operativni plan za 2007. godinu sastavni je dio dokumenta „Politike djelovanja i osnovne strategije Vlade F BiH u mandatnom periodu 2007. – 2010. godina“.

³ U razmatranje su uzeti oni zakoni za koje postoje precizne naznake, u programu, da su planirani za utvrđivanju u mjesecima, do 31. oktobra 2007. godine.

⁴ Budžet F BiH za 2007. godinu; Izmjene i dopune Budžeta F BiH za 2007. godinu; Zakon o izvršenju budžeta F BiH za 2007. godinu; Nacrt zakona o klasifikaciji djelatnosti u F BiH, Nacrt zakona o ekspropriaciji, Nacrt zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u F BiH, te Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, Nacrt zakona o izmjeni Zakona o utvrđivanju i ostvarivanju potraživanja građana u postupku privatizacije, Prednacrt zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima člana organa upravljanja institucija F BiH i javnih pred. u većinskom vlasništvu F BiH, ukupno 4.

Dijagram 3: Od 39 ukupno utvrđena zakona od strane Vijeća ministara zaključno sa 31.10.2007, na oba Doma Parlamenta F BiH, u formi Prijedloga, usvojeno je tek 17. (Pregled zakona je u Dodatku 4.)

Od 39 zakona, što ih je Vlada FBiH poslala u parlamentarnu proceduru, 17 ih je usvojeno, 2 su odbačena, za 5 od njih je odgođeno izjašnjanje, a 15 ih je još u redovnoj proceduri. Posmatrajući kroz tu prizmu, dakle, rezultati rada Vlade FBiH, za period do 31.10.2007, još su lošiji.

PROGRAM RADA ZA 2007. godinu Period 01.01. – 31.10. 2007 godine	ZAKONI	ODLUKE
Planirane mjere programom rada za realizaciju	79	42
Planirane i realizovane mjere iz programa rada za 2007. god.	30	40
Realizovano iz programa i u skladu sa zahtjevima iz GP	15	10

Tabela: Realizacija programa sa fokus na građanske zahtjeve

Ako pratimo tempo usvajanja i drugih mjera planiranih programom rada Vlade F BiH uviđamo da je ista realizovala svoj program, sumarno, u omjeru od približno 47% planiranog, kako je djelom prikazano u tabeli ispod.

Ukupna broj mjera planiranih tokom 2007. godine u Programu rada institucije				
Tip akta	Ukupno planirani broj	Broj usvojenih mjera do 31.10.2007. godine	Broj mjera koje kasne sa usvajanjem	Broj mjera koje nisu usvojene, a ne kasni se sa usvajanjem (nov. - decembar)
Zakoni	103	30	49	24
Odluke	43	40	2	1
Uredbe	20	15	3	2
Strategije	13	1	2	10
Programi	10	3	1	6

Akcioni planovi	2	1	0	1
Rješenja	1	0	1	0
Izveštaji	54	34	8	12
Memorandumi	1	1	0	0
Informacije	19	38	12	28
Pravilnici	51	15	10	20
Uputstva	9	2	2	5
Projekti	15	2	2	11
Inicijative	5	5	0	0
Druge aktivnosti (neprecizirani podzakonski akti, praćenje provedbe propisa, istraživanja, izjave, poziviučešća u izradi dokumenata za nivo BiH, operativni poslovi...)	5	X	X	X

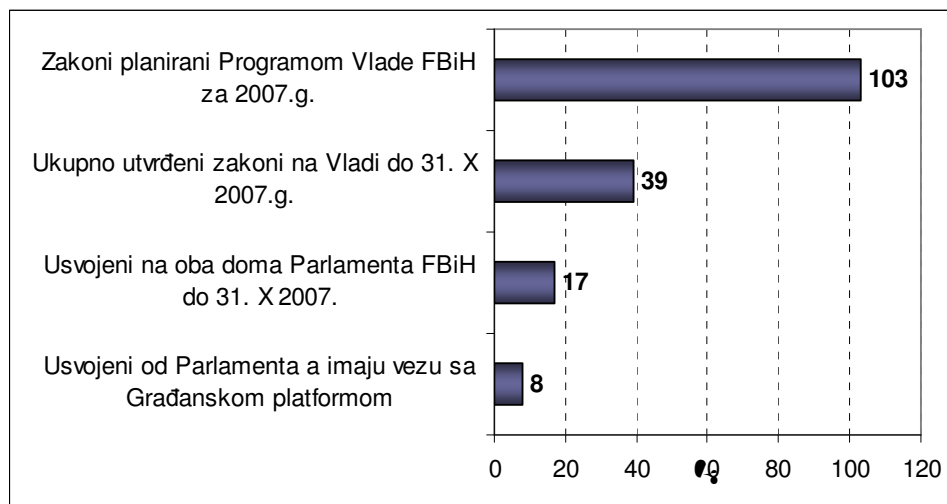
Podsjetimo, Vlada F BiH je u operativnom planu za 2007. godinu dala okvirni pregled ključnih normativnih, analitičkih i informativnih aktivnosti planiranih za 2007. godinu. Vlada F BiH za 2007. godinu je planirala ukupno 403 aktivnosti, od čega na normativne/zakondavne aktivnosti otpada 133 aktivnosti (na zakone 103, a na druge aktivnosti 30), 121 aktivnost u okviru donošenja podzakonskih akata i 207 analitičko informativnih aktivnosti. Ako ne ubrajamo broj mjera koji je naveden pod „Drugo” u gore prikazanoj tabeli, a takvih je 15, broj ukupno planiranih aktivnosti Vlade F BiH bi bio 398. Dakle, od 398 planirane mjere programom rada Vlade F BiH usvojeno je svega 187 istih, što predstavlja u konačnom zbiru približno 47% realizacije programa rada za 78% proteklog vremena u 2007. godini. Ovaj postotak još jednom potvrđuje stav da Vladi F BiH do kraja 2007. godine treba mnogo energije i truda, kako bi se planirano realizovalo barem približno omjeru programom planiranih aktivnosti.

Analizom programa rada Vlade F BiH od strane ekspertnih WD agencija, od sveukupno 403, za ovu godinu, planirane aktivnosti 103 federalnih ministarstava, ukupno je identifikovano 100 aktivnosti (ili manje od 22% od ukupnog broja) koje se direktno odnose na socio-ekonomске politike iz Građanske platforme i to: 43 aktivnosti u zakonodavnom dijelu, 21 aktivnost u izradi podzakonskih akata i 36 analitičko informativnih aktivnosti. Gledano u odnosu na pojedina pitanja iz Građanske platforme, na pitanje zapošljavanja otpada 31 aktivnosti, penzionu politiku 4 aktivnosti, zdravstvenu zaštitu 12 aktivnosti, socijalnu zaštitu 4 aktivnosti, poljoprivredu 15 aktivnosti, javnu administraciju 12 aktivnosti, obrazovanje 10 aktivnosti, korupciju 3 aktivnosti i javna preduzeća 9 aktivnosti. Takođe je utvrđeno da u programu rada Vlade F BiH nema planiranih aktivnosti koje su direktno povezane sa pitanjem mladih, EU integracija i stranih ulaganja.

ODNOS VLADE I PARLAMENTA FEDERACIJE FBiH

Odnos Vlade i Parlamenta FBiH je u najmanju ruku čudan. Parlament krši poslovničku obavezu da donese program svog rada, navodeći kao opravdanje da se koristi Programom rada Vlade. Pri tome, da bi stvar bila apsurdnija, taj Program je usvojio samo Predstavnički dom, a i on sa propratnim zaključcima, dok je Dom naroda odložio izjašnjavanje o tom Programu dok u njega ne budu uneseni prijedlozi, primjedbe i sugestije koje su stavljene na taj dokument na sjednici Doma.

Istovremeno, Parlament FBiH u svom radu i broju usvojenih akata ne prati dinamiku rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Dijagram 4: Procenat do 31.10.2007. usvojenih zakona od strane oba doma Parlamenta FBiH, u odnosu na Program rada Vlade FBiH za 2007. godinu, iznosi 16,5%.

Inače, program rada Vlade FBiH (dokument pod nazivom "Politike djelovanja i osnovne strategije Vlade Federacije BiH u mandatnom periodu 2007-2010. godina"), ekspertne organizacije ALDI i Transparency International ocjenile su kao pozitivan i ambiciozan dokument po pitanju realizacije zahtjeva iz Građanske platforme (uz preporuke da se isti mora aktivno i na vrijeme realizovati, te da se prihvataju i nove, proaktivne, inicijative koje nisu prethodno tretirane istim).

Kako smo primijetili i u polugodišnjem izvještaju, sjednicama oba doma Parlamenta Federacije BiH redovno prisustvuju premijer i članovi Vlade Federacije BiH, odnosno resorni ministri, te u toku rasprave o zakonskim rješenjima čiji je predlagač Vlada FBiH odmah na sjednici nude odgovore na eventualna pitanja, nejasnoće i sl. što znači da Vlada ispunjava svoju poslovničku obavezu prema Parlamentu.

Izvještaj o radu Vlade FBiH za 2007. godinu, dakle izvršne vlasti iz prethodnog saziva, našao se u 2007. godini na dnevnom redu oba doma Parlamenta FBiH aktuelne vlasti. Na taj način ispoštovana je poslovnička obaveza o godišnjem podnošenju izvještaja o radu na početku godine, za prethodnu kalendarsku godinu. Zanimljivo je navesti da Izvještaj o radu Vlade FBiH za 2007. godinu, Predstavnički dom nije prihvatio, dok je isti usvojen u Domu naroda.

ANALIZA RADA PO MINISTARSTVIMA VLADE FEDERACIJE BIH SA AKCENTOM NA REALIZACIJU PROGRAMA RADA I PREDIZBORNIM OBEĆANJIMA

Ministarstvo pravde

Ministarstvo pravde⁵ F BiH, na čelu sa ministrom Feliksom Vidovićem, je u sklopu Programa rada Vlade F BiH za 2007. godinu planiralo predložiti Vladi na razmatranje i utvrđivanje 23 zakona (ubrajajući izmjene i dopune pojedinih zakona) i 11 podzakonskih i drugih normativnih akata. Podsjetimo se, u programu rada za 2007. godinu Vlada F BiH planirala je ukupno 40¹ različitu aktivnost, od kojih je Ministarstvo pravde planiralo 44, odnosno 9.0% od ukupnih aktivnosti Vlade F BiH iz programa rada za 2007. godinu.

Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 4.050.777 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 0.3% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 9.0% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 48 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 27% od ukupne sume, odnosno 1.085.914 KM. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena iz 2007. godine realizovalo samo 27% svog budžeta.

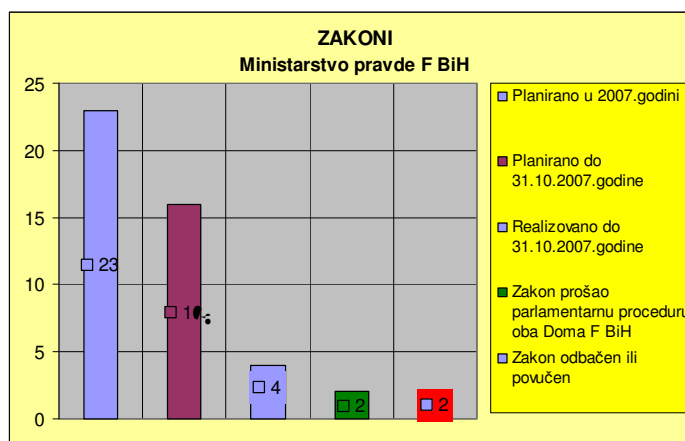
Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada, te ostale aktivnosti

Ministarstvo pravde je Programom rada planiralo najveći broj zakona, a od 23 planirana Vlada je u proteklom periodu utvrdila samo 4, dok se sa usvajanjem čak dvanaest⁶ zakona kasni, a ostali su planirani za novembar i decembar.

I po pitanju realizacije donošenja planiranih podzakonskih akata, učinak ovog ministarstva nije ništa bolji, jer nisu doneseni novi podzakonski akti o stečajnom postupku, o vještacima, a niti oni u vezi sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u F BiH. Dakle, ukupna realizacija planiranih aktivnosti iz Programa rada Vlade F BiH, a kada je u pitanju Ministarstvo pravde je 18% implementacije planiranog, zaključno sa 31.10.2007. godine. S obzirom da je 21% od ukupno planiranih zakona za utvrđivanje Vlade F BiH, proizašlo iz plana Ministarstva pravde, ministar Vidović će morati uložiti mnogo više napora i realizovati planirano, a time bi se znatno unaprijedila cjelokupna slika produktivnost Vlade F BiH. Dosadašnji angažman na realizaciji programa rada ne ostavlja prostora za optimizam, a ponavljamo potrošeno je 83% vremena u 2007. godini za realizaciju 18% planiranog.

⁵ Federalno ministarstvo pravde vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije BiH u oblasti: pravosudnih institucija i uprave, upravnim nadzorom nad radom pravosudne uprave i federalnih tijela uprave, udruživanje u političke organizacije i udruge građana, uredsko poslovanje, upravnog nadzora i izvršenja kaznenih sankcija. U sastavu ovog ministarstva je Zavod za javnu upravu koji vrši stručne i druge poslove koje se odnose na: utvrđivanje unutarnje organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave s ciljem unaprijeđenja njihovog rada i organizacije i osiguranja učinkovitog rukovođenja, uvođenje suvremenih tehničkih metoda i sredstava rada u organe i tijela uprave (informatičko-dokumentacioni sistem), itd.

⁶ Prednacr zakona o prestanku važenja Zakona o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa; Prednacr zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama; Prednacr zakona o sudskoj policiji; Prednacr zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odvjetništvu Federacije BiH; Prednacr zakona o osnivanju odgojno-popravne ustanove za maloljetnike; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o organizaciji organa uprave u F BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u F BiH; Zakon o ustanovama; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarskim i vladinim imenovanjima, Prednacr zakona o tužiteljstvima u F BiH, Prednacr zakona o stvarnim pravima.

Od 4 zakona koliko je Vlada F BiH na prijedlog ovog ministarstva uputila u parlamentarnu proceduru, 2 su usvojena u oba Doma Parlamenta F BiH, a Predstavnički dom je odbacio Zakon o pomilovanju, dok je povučen iz procedure Zakon o grbu i zastavi F BiH.

Ministarstvo pravde je realizovalo i druge aktivnosti u domenu svojih nadležnosti, a po nalogu Vlade koordinirano su analizirali sve pravne aspekte u cjelokupnoj proceduri odabira likovnog rješenja znamenja F BiH, pripremali nove i dorađivali postojeće zakone koji su već u parlamentarnoj proceduri, a dodajmo i aktivnosti na izradi standarda i normativa za visoko obrazovanje koji će se primjenjivati na sve javne i privatne visokoškolske ustanove u FBiH. Ovaj zadatak, po nalogu Vlade, treba biti realizovan do kraja 2007. godine.

Predizborna obećanja

Ministar pravde Feliks Vidović na ovu poziciju imenovan je ispred Hrvatske demokratske zajednice BiH. Detaljnom analizom programske deklaracije program HDZ utvrđeno je da programska deklaracija nije usklađena sa Građanskom platformom. S obzirom da smo istakli kako aktivnosti ministarstva pravde imaju posrednu vezi sa realizacijom svih zahtjeva iz građanske platforme u nastavku je predstavljena uopštena usklađenost predizbornog programa HDZ BiH sa zahtjevima iz GP.

HDZ je polovično uskladio svoje izborne ciljeve sa ključnim zahtjevima samo u oblasti obrazovanja. Pored toga HDZ je površno uskladio svoje izborne ciljeve sa ključnim zahtjevima u oblasti javnih preduzeća i stranih ulaganja. Sa druge strane HDZ BiH nije niti u minimalnom obimu uskladio svoje izborne ciljeve sa ključnim zahtjevima u oblasti nezaposlenosti, siromaštva, penzionog sistema, zdravstvene i socijalne zaštite, mladih, javne administracije, korupcije i EU integracija.

Ministarstvo rada i socijalne politike

Ministarstvo rada i socijalne politike⁷, na čelu sa ministrom dr. Pericom Jelečevićem, je u sklopu Programa rada Vlade F BiH za 2007. godinu planiralo predložiti Vladi na razmatranje i utvrđivanje 8 zakona (ubrajajući izmjene i dopune pojedinih zakona), 2 podzakonska akta, kao i 8 tematsko -analitičkih aktivnosti (strategije, izvještaji, akcioni plan). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (404), vidimo da Ministarstvo rada i socijalne politike sa 18 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa samo 4%.

Pregledom pomenutih nadležnosti Ministarstva rada i socijalne politike ističe se neposredna uloga i odgovornost ovog ministarstva za rješavanje nekoliko ključnih zahtjeva iz Građanske platforme, kao što su: Da do kraja 2010. godine bude iskorijenjeno ekstremno siromaštvo, odnosno da dodatnih 500.000 građana BiH ima primanja dnevno iznad 7 KM, da se otvoreni novih 150.000 radnih mjesta u BiH; Da do pominjanog roka minimalna penzija u BiH bude 250 KM, te da svaki građanin u BiH ima pristup osnovnoj zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti.

Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 249.128.508 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 20% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 4% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 105 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 0.7% od ukupne sume, odnosno 2.029.251 KM. Najveće izdvajanje, u visini od 245.402.924 KM, predviđeno je za aktivnosti tekućih grantova⁸. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 33% svog budžeta.

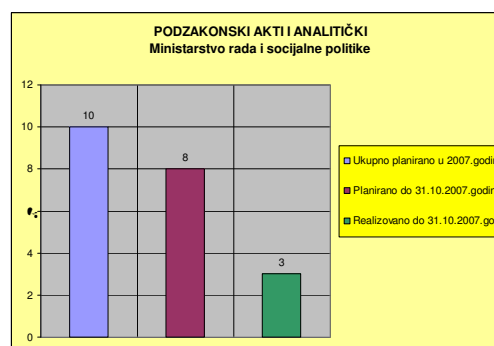
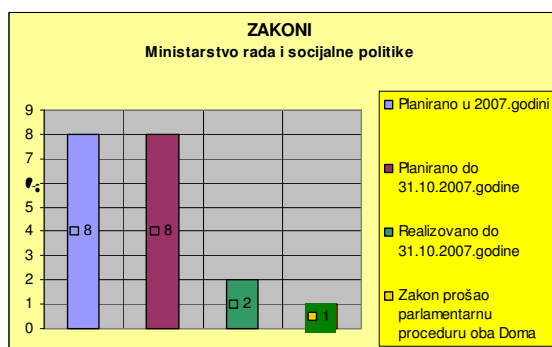
Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada, te ostale aktivnosti

Zaključno sa 31.10.2007. godine od 8 planiranih zakona na prijedlog Ministarstva rada i socijalne politike Vlada F BiH je utvrdila samo Zakon o inspekciji rada, kao i Zakon o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje i postupku medicinskog vještačenja, dok se sa predlaganjem šest⁹ zakona kasni.

⁷ Ministarstvo rada i socijalne politike nadležno je za: upravne, stručne i drugi poslove u oblastima socijalne politike F BiH, rada i zapošljavanja, te penzijskog i invalidskog osiguranja. Specifičnije u djelokrug aktivnosti ovog ministarstva spada politika rada i zapošljavanja, radni odnosi i prava iz radnog odnosa, zaštita na radu, penzijsko invalidsko osiguranje, međunarodne konvencije u skladu sa Ustavom BiH, ugovori i bilateralni sporazumi iz oblasti zapošljavanja, socijalnu sigurnost i solidarnost, zaštita civilnih žrtava rata, zaštita porodice, usvojenje i starateljstvo, socijalna zaštita, te drugi poslovi utvrđene zakonima iz ovih oblasti.

⁸ Transfer za lica sa invaliditetom - neratni invalidi; Transfer za doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje za zaposlenike bivše FOSS-a FBiH; Transfer za PIO/MIO-refundacija isplac. za mirovine vojaka penzionisanih po povoljnim oslovima; Transfer za demobilizirane branitelje i članove njihovih obitelji; Ekonomsko socijalno vijeće; Transfer za organizacije civilnih invalida; Grantovi civilnim žrtvama rata; Podrška zapošljavanju invalidnih osoba; Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida; Grantovi pojedincima-djeciji dodatak; Transfer za odvikavanje od ovisnosti; Subvencije po osnovu uvođenja PDV-a; Transfer za PIO/MIO - erc zipo

⁹ Prednacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca; Nacrt zakona o sigurnosti i zdravlju na radu; Prednacrt zakona o reprezentativnosti sindikata i poslodavaca u Federaciji BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Od 2 zakona koliko je Vlada F BiH na prijedlog ovog ministarstva uputila u parlamentarnu proceduru, usvojen u oba Doma Parlamenta F BiH u formi prijedloga je Zakon o osnivanju instituta za medicinsko vještačenje i postupku medicinskog vještačenja, dok još nije razmatran Nacrta zakona o inspekciji rada.

Posmatrajući tempo usvajanja drugih akata koji su planirani Programom ovog ministarstva, uviđamo da nije kreirana lista za Mirovno vijeće, a projektom SESP-a stvaraju se samo okviri za djelovanje privatnih agencija kao posrednika u zapošljavanju, dok nije donesena Uredba o utvrđivanju oslova i načina osnivanja privatnih agencija za posredovanje u zapošljavanju. Projektom SESP uvode se standardi ISO 9001:2000; u Federalni zavod, kao i kantonalne službe za zapošljavanje, a u toku je ECDL obuka osoblja službi za zapošljavanje. Sa druge strane, po evidencijama o nezaposlenosti iz Ministarstva rada i socijalne politike sredinom 2007. godine zabilježeno je povećanje nezaposlenosti u poređenju sa prethodnom godinom, čemu su doprinijela i nesistematizovana prava demobilisanih boraca i članova njihovih porodica.

Takođe, vrlo malo se u javnosti govori o aktivnostima ovog ministarstva po pitanju kreiranja planirane Strategije zapošljavanja i akcionom planu, dok su za pohvalu kontinuirane aktivnosti na razvoju Strategije reforme penzionog sistema u F BiH i kontroli „rada na crno“. Uporedo planiranim aktivnostima, Ministarstvo rada i socijalne politike aktivno učestvuje u realizaciji više projekata, u oblasti socijalnih politika i zapošljavanja, koji se finansiraju ili sufinansiraju od strane donatora kao što su Svjetska banka, USAID i idr. Na primjer, projekt ELMO (USAID) će se u F BiH realizovati četiri godine, a sastoji se od tri komponente koje su u vezi sa zahtjevima iz GP: jačanje i usmjeravanje operativnih sistema Poreske uprave i vanbudžetskih fondova, omogućavanje pokretljivosti tržišta rada i fleksibilnosti socijalnog dijaloga kroz potporu Ekonomsko-socijalnom vijeću (ESV) za teritorij FBiH, te izgradnja kapaciteta inspekcije rada. Ministar Perica Jelečević član je ESV-a ispred Vlade F BiH, a pravi efekti od pomenutog projekta se tek očekuju.

Govoreći o pozitivnim dešavanjima, dodajmo i donošenje Zakona o osnivanju instituta za medicinsko vještačenje, koji treba da osigura jedinstven postupak i kriterije za medicinsko vještačenje svih korisnika prava, i to ne samo iz mirovinskog i invalidskog osiguranja, već i socijalne, dječije, invalidske i braniteljsko-invalidske zaštite, te iz drugih oblasti. Novim zakonom se omogućava ocjena zdravstvene i radne sposobnosti na nivou FBiH po jedinstvenim kriterijima i postupku, kao i dvostepenost u medicinskom vještačenju.

Takođe, ovo ministarstvo učestvuje u radu posebnog stručnog tijela sastavljenog od predstavnika federalnih ministarstava obrazovanja i nauke, rada i socijalne politike, Federalnog zavoda za zapošljavanje, predstavnika kantonalnih ministarstava obrazovanja, predstavnika univerziteta i studenata u FBiH i

poslodavaca koji imaju za cilj izvršiti analizu potreba tržišta rada i dostaviti do kraja 2007. godine prijedloge mjera za prilagođavanje visokoškolskih ustanova potrebama tržišta, što je jedan od podciljeva u građanskoj platformi.

Vraćajući se na propuste u radu, ovim putem podsjećamo ministra Jelečevića na zaključak Vlade iz maja mjeseca kojim ga je Vlada FBiH zadužila da pripremi izmjene zakona koji se odnosi na Federalni zavod za zapošljavanje. Između ostalog, izmjene se odnose na obavezu Zavoda da donosi četverogodišnje planove rada, koje će odobravati Vlada FBiH. Na osnovu tako odobrenih planova, Upravni odbor Zavoda donosit će godišnje planove po metodologiji koju će, također, odobravati Vlada FBiH. Ministarstvo nije realizovalo ove aktivnosti. U septembru je Vlada FBiH ponovo zaključcima zadužila Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, a ovaj put da pripremi izmjene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji s djecom, s ciljem preciznijeg definiranja kruga korisnika prava iz ove oblasti (nije nam poznat rok). Oba pomenuta zakona imaju neposredne vezu sa zahtjevima iz GP i sa pažnjom očekujemo reakciju ministra Jelečevića na pomenute zaključke.

Monitoring pokazuje da je Ministarstva rada i socijalne politike, zaključno sa krajem oktobra mjeseca 2007. godine, realizovalo svoj godišnji plan je u omjeru od 31%.

Predizborna obećanja

Predizborni program Hrvatske demokratske zajednice – 1990 (HDZ 1990) ispred koje dolazi ministar Perica Jelečević nije usklađen sa zahtjevima iz Građanske platforme. Analizom kompletnog sadržaja izbornog programa HDZ 1990, u cilju utvrđivanja postojanja jasno definisanih, konkretnih i mjerljivih direktnih i indirektnih ciljeva, strategija, planova i mjera, te vremenskog okvira za njihovu uspješnu implementaciju, a koji su definisani Građanskom platformom, zaključeno je da HDZ 1990 niti u jednoj oblasti nije potpuno, niti većim dijelom uskladila svoj izborni program Građanskoj platformi.

Kako smo prethodno predstavili ministar Jelečević i njegov stručni tim snose najviše odgovornosti za nepostojanje politika za povećanje zapošljavanja, loš položaj penzionera, te socijalnu ugroženost stanovništva, a HDZ 1990 nema niti u minimalnom obimu usklađene izborne ciljeve sa ključnim zahtjevima u oblasti nezaposlenosti, siromaštva, penzionog sistema, te zdravstvene i socijalne zaštite.

Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata

Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata¹⁰, na čelu sa ministrom Zahidom Crnkčićem, je u sklopu Programa rada Vlade F BiH za 2007. godinu planiralo predložiti na razmatranje i utvrđivanje 5 zakona (ubrajajući izmjene i dopune pojedinih zakona), 1 podzakonski akt, kao i 7 tematsko - analitičkih aktivnosti (javna rasprava, uspostava Inspektorijata, isl.). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (401), vidimo da Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata sa 13 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa tek 3%.

Aktivnosti ovog ministarstva su specificirane na određenu socijalnu kategoriju, ali isto tako povezane sa realizacijom zahtjeva iz Građanske platforme da do kraja 2010. godine svaki građanin u BiH ima pristup osnovnoj zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti, kao i zahtjeva da se otvoreni novih 150.000 radnih mjesta u BiH. Ovo ministarstvo u opisu poslova treba da radi na izradi i realizaciji projekata zapošljavanja demobilisanih boraca i vodi kampanje prezentacije tih projekata u zemlji i u drugim prijateljskim zemljama.

Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 357.245.314 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 29% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 3% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 293 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 0.7% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 2.041.509 KM. Najveće izdvajanje, u visini od 345.155.000 KM, predviđeno je za aktivnosti tekućih grantova¹¹, s tim da su budžetom ovog ministarstva planirani i novi kapitalni grantovi u visini od 5.000.000 KM za podršku izgradnje započetih, a neizgrađenih objekata branilaca i članova njihovih porodica, te automobile za invalide. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 4% svog budžeta.

Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada, te ostale aktivnosti

Politikama djelovanja i osnovnim strategijama Vlade F BiH u mandatnom periodu 2007. – 2010. godina, Vlada je zadužila Federalno ministarstvo boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata da pripremi program aktivnosti, s utvrđenim nosiocima zadataka, na reformi ove oblasti čiji je cilj ujednačavanje prava, pojednostavljivanje procedura, transparentnost i racionalizacija u trošenju sredstava u skladu s ukupnom makroekonomskom situacijom.

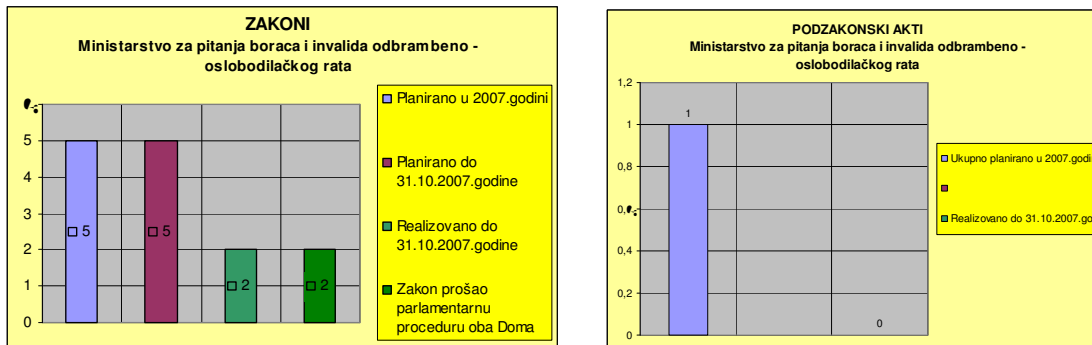
¹⁰ Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnosi na: utvrđivanje jedinstvene politike i pripremanja sistematskih propisa kojim se regulišu osnovna socijalno-statusna pitanja vojnih invalida, porodica šehida i poginulih boraca i nezaposlenih boraca i boraca drugih oslobodilačkih ratova i sudionika oslobodilačkih pokreta i zaštitu ratnih i mirnodopskih vojnih invalida; zaštitu članova porodice poginulih, nestalih i umrlih, kao i umrlih ratnih i umrlih mirnodopskih vojnih invalida; upravni i finansijski nadzor izvršavanja zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite u skladu sa Ustavom i zakonom; daje mišljenja na propise koji pripremaju drugi organi, a odnose se na socijalna statusna prava ovih kategorija; osigurava sredstva za finansiranje prava propisanih federalnim zakonima i drugim federalnim propisima; utvrđuje načine isplate i usklađivanje mjesečnih novčanih primanja; izgradnju, uređenje i održavanje spomen-obilježja, grobalja boraca i stratišta nevinih žrtava; kontrolu namjenskog trošenja sredstava, upravno finansijski nadzor nad radom Fondacije za pomoć u stambenom zbrinjavanju boračkih populacija, ostvaruje saradnju sa kantonalnim organima, opštinskim službama, drugim organima uprave, savezima i udruženjima boračkih populacija i vođenje propisanih evidencija iz nadležnosti ovog Ministarstva.

¹¹ Transfer za pomoć u liječenju branitelja; Transfer za invalidnine; Transfer za implementaciju Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja; Transfer Federalnom ministarstvu za boračka pitanja-neraspoređena sredstva; Transfer za podršku fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i branitelja; Tran.za temeljna udr.-udruge proistekla iz poslj.odbr.osl.-domov.rata; Transfer za Savez logoraša BiH-Projekt provedbe; Odluke MSP.

Kao odgovor na zahtjev, ministarstvo je, Programom rada Vlade FBiH za 2007. godinu planiralo izradu i predlaganje 5 zakona, dok su ostale aktivnosti većinom s ciljem jačanja organizacije samog ministarstva (uspostava Inspektorijata, Sektor VOM-a, obezbjeđenje prostorija za smještaj ministarstva, isl.). U proteklom periodu samo dva zakona Vlada FBiH je utvrdila na prijedlog pomenutog ministarstva, dok se kasni sa tri¹².

I pored toga što je planiralo vrlo mali broj zakona i samo jedan podzakonski akt (Pravilnih o unutrašnjoj organizaciji) zabilježena su velika kašnjenja, a procentualno, ovako oskudan program, ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata realizovalo je u omjeru od 33%.

Tragom realizovanih aktivnosti do 31.10.2007. godine izdvajamo da je utvrđenim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobilisanih branilaca olakšalo se ostvarivanje prava demobiliziranih boraca, posebno onih među njima koji su povratnici u Republiku Srpsku. Regulisana je novčana naknada za vrijeme nezaposlenosti, s tim što je utvrđeno da isplata sredstava po ovom osnovu počinje po konačnosti rješenja. Istovremeno, regulisano je da ovo pravo ne mogu ostvariti lica koja su ostvarila pravo na otpremninu ili dobila donacije i kredite u svrhu zapošljavanja. Zakonom je data prednost demobiliziranim borcima, povratnicima u Republiku Srpsku, kod dodjeljivanja kredita od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Prateći ostale aspekte rada tretiranog ministarstva uviđamo da je, još u julu mjesecu, Vlada FBiH zadužila Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata da u što kraćem roku pripremi prijedlog za formiranje tima za realizaciju projekta "Jedan zakon-jedan fond". U skladu sa usvojenim rješenjem, imenovani projektni tim je po planu napravio radnu verziju dokumenta, zaključno sa 31.10.2007. godine, koji tek treba proći dodatne javne rasprave. Projektom Jedan zakon – Jedan fond bit će objedinjeno ono što se sada nalazi u tri zakona (Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica, Zakon o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica, Zakon o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica), te će biti omogućen uvid u nadležnosti svakog pojedinca kojemu se sredstva isplaćuju na teret budžeta i fondova. Međutim, bilježimo da su i prije javnih rasprava pojedini predstavnici Saveza demobiliziranih boraca, bezuspješno, zatražili smjenu resornog ministara Crnkića, navodeći za razlog nepravdu koja se u kontinuitetu čini prema demobilisanim borcima. Po njihovim navodima u radnom materijalu zakona nisu predviđena prava na borački dodatak zaposlenim demobiliziranim borcima i penzionerima, a nisu predviđeni ni povoljni oslovi penzionisanja boraca.

Na prijedlog pomenutog ministarstva doneseno je i više Odluka kojima su odobravana sredstva u visini od preko 300.000 KM iz budžeta za podmirenju troškova rada Tijela za vezu koje brine o provedbi Ugovora o

¹² Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima; Inicijalni tekst Zakona o osnivanju fonda branilačkih populacija; Inicijalni tekst jedinstvenog Zakona branilačkih populacija.

saradnji između BiH i Republike Hrvatske na planu ostvarivanja prava stradalnika u domovinskom ratu koji su bili pripadnici HVO, te za organizacije više manifestacija ("Lipanjke zore 1992-2007.", "Putevima pobjede 2007", "Odbrana BiH IGMAN 2007.", „održavanje Sportskih igara Saveza RVI BiH“, „održavanje Sportskih igara Saveza HVIDR-a“, kao i za pomoć asocijaciji košarkaša u kolicima za Evropsko prvenstvo u Njemačkoj.

Tokom godine, aktivnosti osoblja u Ministarstvu usmjerenu bile su i ka koordiniranju isplata preostalih dugovanja za invalidnine prema svim korisnicima iz reda boračke populacije u Federaciji BiH, a dodajmo da je tokom tekućeg mandata ministra Crnkića donesena Odluka da koeficijent za obračun boračkih naknada bude 1, umjesto ranije utvrđenog 0,94.

Predizborna obećanja

Predizborni program Stranke demokratske akcije ispred koje dolazi ministar Crnkić površno je usklađen sa zahtjevima iz Građanske platforme. Od predizbornih ciljeva SDA koji su u vezi sa nadležnostima ministra Crnkića istaknuto je sistemsko nastojanje da se povećaju prava i beneficija boračkih populacija, unaprijedi sigurnosti države i građana, razvije Srebrenica i Podrinje, te pruži podrška iseljenicima. Preciznije, u oblasti zapošljavanja, programom SDA, se predviđa povećanje zaposlenosti za 15 procenata odnosno za oko 90.000 novih radnih mjesta što je većim dijelom u skladu sa ključnim zahtjevom Građanske platforme u ovoj oblasti. Takođe u svojoj izornoj platformi SDA je definisala plan na izradi i realizaciji politike zapošljavanja u F BiH. U oblasti socijalne zaštite SDA je definisala cilj kao što je realizacija politike koje će obezbjediti bolju socijalnu zaštitu djece i porodice. Sa druge strane u izornoj platformi SDA je samo površno definisala ciljeve u obezbjeđenju krova nad glavom i politika koje bi osigurale jednaki tretman osoba s invaliditetom.

Ministarstvo obrazovanja i nauke

Ministarstvo obrazovanja i nauke¹³, na čelu sa ministrom Melihom Alić, je u sklopu Programa rada Vlade F BiH za 2007. godinu planiralo predložiti na razmatranje i utvrđivanje 3 zakona (uz učeše u pripremi komplementarnih zakona na državnom i kantonalnim nivoima), 5 podzakonskih akata, te 9 tematskih aktivnosti (informacije). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (40), vidimo da Ministarstvo obrazovanja i nauke sa 17 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa 4%.

Aktivnosti Ministarstva obrazovanja i nauke neposredno su povezane sa zahtjevom da u potpunosti bude okončana reforma sistema obrazovanja u BiH u skladu sa Bolonjskim procesom, a naravno i sa zahtjevima da BiH 2010. godine ispuni oslove za sticanje statusa kandidata za članstvo u EU i da postane zemlja jednakih mogućnosti za mlade ljude.

Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 15.72.875 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 1.3% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 4% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 50 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 2% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 974.007 KM. Najveće izdvajanje, u visini od 7.589.000 KM, predviđeno je za aktivnosti tekućih grantova¹⁴, a planiran je i novi kapitalni projekat za rekonstrukciju zgrade Gradske vijećnice Mostar u visini od 43.000 KM. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 31% svog budžeta (pri obračunu u obzir nije uzeto neobračunato izdvajanje za rekonstrukciju Gradske vijećnice Mostar).

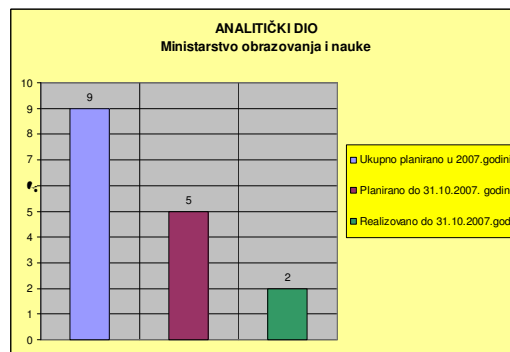
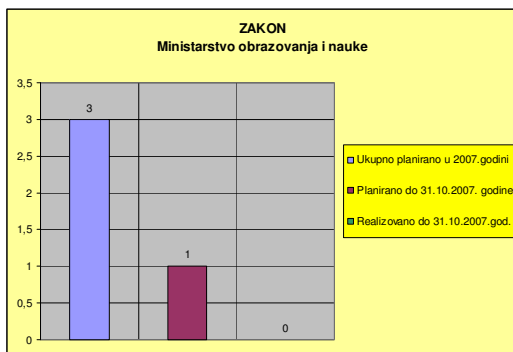
Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada, te ostale aktivnosti

Najveći broj planiranih aktivnosti Ministarstva obrazovanja i nauke su u direktnoj vezi sa aktivnostima na državnom nivou. Tako na primjer usvajanje Zakona o visokom obrazovanju, Zakona o naučno istraživačkoj djelatnosti, kao i Zakona o studentskom organizovanju u F BiH planira se po usvajanju Okvirnih zakona na nivou BiH sa postavljenim rokom do kraja 2007. godine. Na državnom nivou do sada je donesen samo Zakon o visokom obrazovanju i za očekivati je skorašnji prijedlog istog na entitetu F BiH. Ministarstvo je na vrijeme uputilo planiranu informaciju o provedbi Bolonjskog procesa i tom prilikom Vlada je, između ostalog, zaključila da se do kraja godine izrade standardi i normativi za visoko obrazovanje koji će se primjenjivati na sve javne i privatne visokoškolske ustanove u FBiH. Do tada, se neće izdavati nova rješenja, a Vlada će u okviru svoje nadležnosti pokrenuti pitanje revizije diploma u ovim ustanovama. Kantonalnim ministrima

¹³ Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije, koji se odnose na predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, pedagoške standarde i normative prostora, opreme i nastavnih sredstva za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i odgoja, nostrifikaciju i ekvivalenciju inostranih školskih svjedodžbi i diploma, stručno obrazovanje i usavršavanje nastavnog osoblja, udžbeničku literaturu za osnovno i srednje obrazovanje, naučnoistraživački rad na unapređenju odgojno-obrazovnog rada, standarda i normative za visoko obrazovanje, đački i studentski standard, razvoj naučno-istraživačke djelatnosti, zaštitu autorskog prava i intelektualne svojine, koordiniranje naučnoistraživačkih aktivnosti, razvoj naučnoistraživačkih organizacija, podsticanje fundamentalnih primjenjenih istraživanja, razvoj investicionih tehnologija i kadrova u naučnoistraživačkoj djelatnosti, praćenje inovacija, razvoja i unapređenja, tehnologija i druge poslove utvrđene zakonom.

¹⁴ Transfer za financiranje studentskog standarda; Transfer za financiranje obrazovanja i rekonstrukciju škola; Transfer za Katolički studentski centar – Sarajevo; Transfer za Agenciju za nastavne planove i programe; Transfer za Agenciju za standarde i ocjenjivanje u obrazovanju; Transfer za oblast nauke od znacaja za Federaciju; Transfer za institucije nauke od znacaja za Federaciju; Transfer neprofitnim organizacijama - FIT

obrazovanja je preporučeno da u budžetima za narednu godinu predvide dodatna sredstva za podršku implementaciji Bolonjskog procesa.

Pregledom ostalih realizovanih aktivnosti, u skladu sa nadležnostima Ministarstva, uočavamo da je koordinirana realizacija više poticajnih mjera u oblasti obrazovanja, a predviđeno je financiranje programa studentskog standarda, obrazovanja i rekonstrukcije škola (oba s po 1.000.000 konvertibilnih maraka), kao i za program za oblast nauke od značaja za Federaciju BiH, naučne institucije od značaja za FBiH, itd. Ministarstvo je učestvovalo i u realizaciji Okvirnog programa Prvog eko-kampa u F BiH s ciljem obrazovanja na podizanju ekološke svijesti i osjetljivosti mladih ljudi na pitanja zaštite okoliša.

Na prijedlog Ministarstva obrazovanja i nauke, Vlada FBiH je donijela Odluku o odobravanju izdvajanja iz Budžeta FBiH za 2007. godinu 200.000 konvertibilnih maraka za sufinansiranje, u prvom kvartalu ove godine, Projekta oporavka obrazovanja koji se finansira kreditom OPEC fonda, a Vlada je podržala i inicijativu za izgradnju, dogradnju ili obnovu škola u Hercegovačko-neretvanskom i Unsko-sanskom kantonu. Projekt rehabilitacije obrazovanja se završava, financiran kreditom OPEC-fonda, no deset miliona dolara tog kredita nije bilo dovoljno za završetak svih započetih radova, te su neki kantoni iskazali potrebu za dodatnim sredstvima.

Tekuće aktivnosti ministarstva usmjerenu su i na kreiranje odgovarajućih zakonskih rješenje koja imaju za cilj aktuelizacije tretmana porodice kao osnovne ćelije društva, te kontinuiranog rješavanja problematike mladih. Ministarstvo ima zadatak da početkom od sljedeće godine i u dogovoru s kantonalnim vladama, osiguranju besplatne udžbenike za obavezno osnovno obrazovanje.

Dodajmo i to da je na informaciju i prijedlog Ministarstva obrazovanja i nauke Vlada F BiH prihvatila CEEPUS program, kojemu treba da pristupi i Bosna i Hercegovina. To je srednjoevropski program za razmjenu studenata i profesora sa studijskim boravkom na univerzitetima članicama ovog programa, a omogućava mobilnost studenata i profesora, kurseve jezika, studijska putovanja, te uspostavu univerzitetske mreže zemalja srednjoevropskog i južноеvropskog regiona koja se zasniva na saradnji između najmanje tri univerziteta, pod uslovom da su bar dva iz različitih zemalja članica CEEPUS-a.

Prateći realizaciju planiranih aktivnosti u Programu rada, na osnovu neprecizno postavljenih rokova, zaključujemo da ista nije veća od 33%.

Predizborna obećanja

Ministra Melihu Alić na ovu dužnost kandidirala je Stranka za Bosnu i Hercegovinu, a usljed ne postojanja predizborne platforme S BiH nismo u mogućnosti konstatovati stranačku viziju, politike i strategije koje bi navodile ministra Alić ka okončanju reforme obrazovanja, boljem položaju mladih BiH i s tim u vezi putu BiH ka evropskim integracijama, tj. aktivnostima koje su u direktnoj vezi sa aktivnostima Ministarstva obrazovanja i nauke.

Ministarstvo finansija

Ministarstvo finansija¹⁵, na čelu sa ministrom Vjekoslav Bevandom, je u sklopu Programa rada za 2007. godinu planiralo predložiti Vladi na razmatranje i utvrđivanje 19 zakona (ubrajajući izmjene i dopune pojedinih zakona), 17 podzakonska i druga normativna akta, kao i 12 tematsko - analitičkih aktivnosti (izvještaji, informacije, isl.). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (403), vidimo da Ministarstvo finansija sa 48 planirane aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa više od 10%.

Aktivnosti Ministarstva finansija posredno su povezana sa realizacijom svih zahtjeva iz Građanske platforme. Za realizaciju platforme neophodno je finansijska disciplina i pažljivo planiranje dovoljno sredstava za realizaciju svih planiranih i usvojenih strategija, akcionih planova i zakona.

Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 330.743.439 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 27% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 10% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 158 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 1.1% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 3.797.800 KM. Najveće izdvajanje, u visini od 109.703.149 KM, predviđeno je za otplatu dugova, dok su izdaci za kamate i ostale naknade preko šezdeset dva miliona. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 47% svog budžeta.

Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada, te ostale aktivnosti

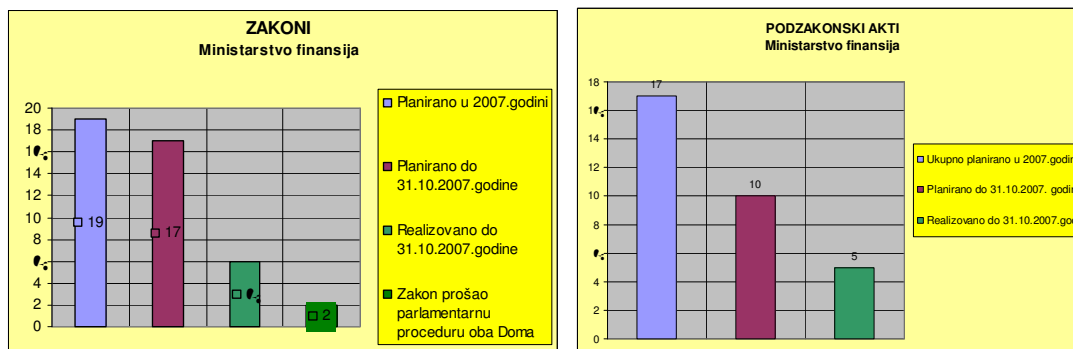
U toku 2007. godine, Programom rada Vlade F BiH, Ministarstvo finansija planiralo je izraditi i predložiti 19 zakona (ubrajajući DOB), 3 odluke i 2 uredbe, kao i više Pravilnika, te izvještaja i informacija. Izdajamo, u decembru mjesecu, po planu ovog ministarstva na dnevnom redu Vlade F BiH naći će se Program javnih investicija 2008 – 2010. godina.

Od pomenutih 19 zakona, u programu rada do 31.10.2007. godine planirano je 17, od kojih je Vlada F BiH usvojila šest, uzimajući u obzir Dokument okvirnog budžeta 2008-2010. godina. Čak sa usvajanjem jedanaest¹⁶ zakona Vlada F BiH kasni iz razloga što ministar Bevanda, sa svojim timom, nije na vrijeme

¹⁵ Ministarstvo finansija priprema nacrt zakona iz oblasti finansija, analize, izvještaje i nadzor nad primjenom propisa iz oblasti bankarskog sistema, tržišta kapitala, osiguranja imovine i lica, nedepozitnih finansijskih institucija, deviznog poslovanja i kreditnih odnosa s inozemstvom. Organi u sastavu ovog ministarstva su Porezna uprava F BiH i Finansijska policija F BiH.

¹⁶ Zakon o deviznom poslovanju; Zakon o investicijskim fondovima; Zakon o tržištu vrijednosnih papira; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o bankama; Zakon o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza Federacije BiH; Izmjene i dopune zakona o Poreznoj upravi; Zakon o izmjen. i dop. Zakona o federalnim upravnim pristojbama i Tarifi federalnih upravnih pristojbi; Zakon o finansijskom lizingu; Nacrt Budžeta F BiH za 2008.godinu; Nacrt Zakona o izvršenju proračuna-budžeta FBIH za 2008.godinu.

predložio Vladi na razmatranje. Pomenute odluke i uredbe su usvojene na vrijeme, a generalno možemo zaključiti da je zaključno sa 31.10.2007. godine 45% plana i realizovano sa izraženijim kašnjenje pri kreiranju zakona.

Od 19 zakona koliko je Vlada F BiH na prijedlog ovog ministarstva uputila u parlamentarnu proceduru, 2 su usvojena u oba Doma, dok su samo u formi Nacrta prihvaćeni Zakon o porezu na dohodak, Zakon o porezu na dobit, kao i izmjene Zakona o doprinosima. Parlament se nije oglašavao po pitanju Dokumenta okvirnog budžeta 2008.-2010. godine.

Najupečatljivije aktivnosti Ministarstva finansija su prethodno pominjane, a planirane programom rada. Naime, riječ je o pripremi prednacrta tri systemska zakona iz oblasti fiskalne politike: o porezu na dobit, o porezu na dohodak i o doprinosima. Očekuje se da rješenja predložena u ova tri zakona osiguranju ekonomske i fiskalne stabilnosti u okvirima jedinstvenog ekonomskog prostora u Bosni i Hercegovini, sa posebnim akcentom na stimuliranje kompanija sa izvoznom orijentacijom i onih koje supstituišu uvoz. Pored toga, ovim zakonskim rješenjima želi se izbjeći diskriminacija među pravnim osobama, obezbijediti usuglašavanje rješenja na entitetskim nivoima, te obezbijediti obavezna primjena međunarodnih računovodstvenih i standarda finansijskog izvještavanja.

Ipak, evidentan je veći broj zakona sa čijim predlaganjem kasni ministarstvo gospodina Bevande.

Za istaći je ažurnost Ministarstva u kreiranju mjesečnih Izvještaja o izvršenju budžeta, pogotovo podsjetimoli na kašnjenja u radu Ministarstva finansija i trezora BiH koji bi trebali tromjesečno izvještavati o realizaciji, a sa ovim aktivnostima u kontinuitetu kasne po 30 dana.

Takođe, Federalno ministarstvo finansija predlađač je Informacije koju je Vlada F BiH prihvatila, a govorimo o finansiranju Projekta "Rekonstrukcija puteva" iz kredita Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD). Donesena je odluka o davanju saglasnosti za prihvatanje ovog zajma i na zaključivanje Supsidijarnog ugovora za ovaj kredit između BiH i F BiH. Prethodno su na razgovorima u Londonu, održanim početkom juna ove godine, sa predstavnicima Evropske banke za obnovu i razvoj usaglašeni svi dokumenti koji se odnose na ovaj kredit.

Uz prethodno pomenuto i druge aktivnosti, Ministarstvo finansija redovno priprema analize finansijskih aspekata zakonskih i strateških rješenja koja se razmatraju na Vladi F BiH.

Predizborna obećanja

Gospodin Vjekoslav Bevanda na mjesto ministra finansija predložen je od strane Hrvatske demokratske zajednice BiH (HDZ BiH). Analizom kompletnog sadržaja programske deklaracije Hrvatske demokratske zajednice BiH, u cilju utvrđivanja postojanja jasno definisanih, konkretnih i mjerljivih direktnih i indirektnih

ciljeva, strategija, planova i mjera, te vremenskog okvira za njihovu uspješnu implementaciju, a koji su definisani Građanskom platformom, zaključeno je da HDZ BiH niti u jednoj oblasti nije potpuno, većim dijelom ili polovično uskladio svoj izborni program sa građanskom platformom. Kako je rad ministra Bevande posredno povezan sa realizacijom svih Građanskih zahtjeva, podsjetimo da HDZ BiH jeste površno uskladio svoj izborni program sa Građanskom platformom u oblasti obrazovanja, javnih preduzeća i stranih ulaganja. Ali, sa druge strane HDZ BiH nije niti u minimalnom obimu uskladio svoj izborni program sa Građanskom platformom u oblasti nezaposlenosti, siromaštva, penzionog sistema, zdravstvene i socijalne zaštite, poljoprivrede, mladih, javne administracije i korupcije.

Moramo se nadati da će ministar Bevanda uraditi mnogo više nego što je to obećala stranka ispred koje dolazi i da će prioritetno podržavati projekte i programe kojima se može unaprijediti zaposlenost u BiH (npr. donošenje strategije zapošljavanja i akcionog plana za povećanje zaposlenosti), te istrebiti iz svih pora društva ekstremno siromaštvo.

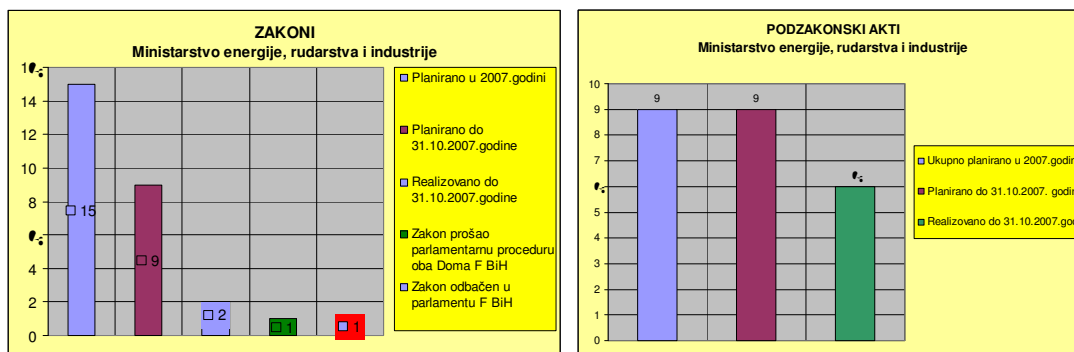
Ministarstvo energije, rudarstva i industrije

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije¹⁷, na čelu sa ministrom mr. Vahidom Hećom, je u sklopu Programa rada za 2007. godinu planiralo predložiti Vladi F BiH na razmatranje i utvrđivanje 15 zakona (ubrajajući izmjene i dopune pojedinih zakona), 9 podzakonskih i drugih normativnih akata, kao i 34 tematsko - analitičke aktivnosti (izvještaji, informacije, strategija razvoja energetike, isl.). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (404), vidimo da Ministarstvo energije, rudarstva i industrije sa 58 planiranom aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa 12.0%.

Aktivnosti Ministarstva pravde povezane su sa više zahtjeva iz Građanske platforme, a prventveno sa zahtjevom da se do 2010 godin

industrije, oslonjen na domaće sirovinske, ljudske i infrastrukturne resurse te tradiciju proizvodnje, a posebno na razvoj prerađivačkog finalnog sektora.

Podsjetimo, na prijedlog Ministarstva energije, rudarstva i industrije Vlada F BiH je u proteklom periodu utvrdila samo Zakon o proizvodnji naoružanja i vojne opreme u F BiH i Zakon o kontroli privatizacije u Federaciji Bosne i Hercegovine, dok se kasni sa predlaganjem sedam¹⁹ zakona, a šest je planirano za novembar i decembar.

Od 2 zakona koliko je Vlada F BiH na prijedlog ovog ministarstva uputila u parlamentarnu proceduru, 1 je usvojena u oba Doma Parlamenta F BiH, a odbijen je Zakon o kontroli privatizacije

Od podzakonskih akata nije usvojena Odluka o visini plaćanja naknade za pokriće troškova za ispitivanje, kao niti Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o utvrđivanju kvaliteta tečnih naftnih goriva (zimski sezona), a prateći realizaciju i ostalih aktivnosti zaključujemo da je ministarstvo energije, rudarstva i industrije za 83% utrošenog vremena realizovalo tek 40% plana, sa poražavajućim bilansom realizacije planiranih zakona.

Kako su i planirali Programom rada (u smislu kreiranja informacija i izvještaja), kroz redovne aktivnosti i nadležnosti, Ministarstvo je aktivno uključeno u procese privatizacije javnih preduzeća u F BiH. Posebno se ističe angažman u procesu privatizacije preduzeća „Krivaja“ gdje je početkom 2007. godine odlučeno da se realizuje proces privatizacije u skladu sa pravilima promjene strukture kapitala preduzeća po osnovu zajedničkog ulaganja i postupku pripreme i podjele preduzeća na tehnoekonomske cjeline u svrhu privatizacije. Odlukom iz mjeseca avgusta, Vlada F BiH je pružila saglasnosti na Prijedlog plana podjele preduzeća IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići na tehnoekonomske cjeline u svrhu privatizacije i utvrđivanju metoda privatizacije. Planom podjele na tehnoekonomske cjeline u svrhu privatizacije, utvrđene su sljedeće tehnoekonomske cjeline: Furnirnica, Energetika i održavanje, Pilana, Namještaj I sa Energetikom II, Namještaj IV, Namještaj V, Tvornica stolica i Parketara. U desetom mjesecu 2007. godine, parlamentarnim zasjedanjem potvrđeno je da će putem Agencije za privatizaciju Vlada F BiH djelovati na potpunom i temeljitom završetku programa privatizacije «Krivaje», a istim je zacrtano rješavanje potraživanja radnika na osnovu zarađenih, a neisplaćenih plaća i zaostalih plaća prema Općem kolektivnom ugovoru.

Uporedo, na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, donesena je Odluka o obustavljanju procesa privatizacije preduzeća “Energoinvest” d.d. Sarajevo do okončanja postupka utvrđivanja vrijednosti imovine koja se privatizira, a zbog izuzetno niske ponuđene cijene, neuspješnom je

¹⁹ Izmjene i dopune zakona o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine; Izmjene i dopune Zakona o privrednim društvima u Federaciji Bosne i Hercegovine; Zakon o privrednoj komori Federacije Bosne i Hercegovine; Nacrt zakona o finansijskom restrukturiranju privrednih društava sa učešćem državnog kapitala koji su predmet privatizacije; Nacrt zakona o rudarstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine; Nacrt zakona o geološkim istraživanjima u Federaciji Bosne i Hercegovine; Izmjene i dopune Zakona o kontroli predmeta od plemenitog metala.

proglašena neposredna pogodba za prodaju državnog kapitala preduzeća "Hidrogradnja" d.d. Sarajevo. S druge strane, po riječima direktora slovenskog Kapisa, Iztok Pikla, (zainteresovanog za privatizaciju Energoinvesta) pravi razlog neprivatizacije Energoinvesta je što se na natječaj nije prijavio nijedan ponuđač. Kako je naveo, to ne znači da nije bilo zainteresiranih za uspješnu tvrtku nego da ponude nisu poslali jer nisu imali povjerenja u sarajevske institucije u kojima prevladava uvjerenje kako Energoinvest treba ostati domaća tvrtka u vlasništvu ortačke grupe koju čine utjecajni političari i biznismeni.

Pored aktivnosti u vezi sa privatizacijama, Ministarstvo prati ekonomske i energetske tokove, na temelju kojih je kreiran Bilans ekonomskih potreba F BiH za 2007. godinu, a ova aktivnost planirana je i Programom rada za 2007. godinu. Kreirana je i informacija o poslovanju javnih preduzeća Elektroprivreda BiH, JP Elektroprivreda HZ HB, BH-gas i Terminali Federacije u 2006. godini, u kojoj je navedeno da su sva javna preduzeća iz oblasti energije ostvarila pozitivni ekonomski rezultat i iskazala dobit, što se događa prvi put u poslijeratnom periodu. Ipak, mnogo trezveniji je zaključak Vlade kojim se govori da pored ostvarenih finansijskih rezultata, s obzirom na visinu državnog kapitala angažovanog u ova četiri javna preduzeća, ostvarenja se ne mogu smatrati zadovoljavajućim. S tim u vezi, zadužen je ministar Hećo da na skupštinama privrednih društava preduzme sve mjere kako bi se otklonili zastoji u realizaciji neophodnih razvojnih projekata koji će obezbijediti sigurnost ostvarenja bilansnih potreba energenata u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije koordinator je aktivnosti na izradi dokumenta Industrijske politike i strategije razvoja industrije u F BiH, a u kreiranje dokumenta uključena su i druga ministarstva, te eksterni stručni saradnici. Dodajmo i odluku Vlade kojom je data saglasnost na Federalni program upravljanja mineralnim sirovinama, kojeg je izradio Federalni zavod za geologiju. Prema toj odluci, upravljanje minealnim sirovinama određuje se strategijom koju priprema Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Pored politika i programa, na prijedlog ministarstva, Vlada je raspodjelila sredstava namijenjena poticaju proizvodnje i prestrukturiranju industrije i rudarstva. Riječ je o ukupno 9.885.000 konvertibilnih koje se raspoređuju na 77 korisnika u Federaciji BiH. Od tog broja, 44 se odnosi na oblast industrije, četiri su iz namjenske industrije, devet iz oblasti rudarstva i 10 iz oblasti obrazovanja. Sredstva namijenjena rudnicima usmjeravaće se na održavanje i podizanje proizvodnje, nabavku i održavanje zaštitne opreme, finansijsko saniranje i unapređenje tehnologije u proizvodnji uglja, te za aktiviranje novih nalazišta, sanaciju općeg stanja bezbjednosti i socijalnog statusa. U industriji se, poticajnim mjerama, preferirati izvozna orijentacija i povećanje zaposlenosti, pokretanje proizvodnje, povećanje produktivnosti, porast kvaliteta, te angažovanje inostranog kapitala. Svi očekivani efekti su potpuno u saglasnosti sa vitalnim zahtjevima iz Građanske platforme. Po dodjeli sredstava u granu industrije vodi se računa i o povećanju stepena bezbjednosti, stepena samofinansiranja programa, uticaju tehnologije na okolinu, uvođenje EU standarda, te supstitucija uvoza i saniranje socijalnog statusa.

Na kraju dodajmo aktivnosti u vezi sa realizacijom Akcionog plana za prestrukturiranje elektroenergetskog sektora FBiH. U izvještaju o realizaciji kao najznačajnija aktivnost u narednom periodu, kako za elektroprivredna preduzeća i rudnike uglja, tako i za energetske sektor BiH u cjelini, izdvojeno je prestrukturiranje i pripajanje rudnika uglja Elektroprivredi BiH, a da bi taj proces tekao dinamikom

predviđenom Akcionim planom neophodno je izmijeniti zakonsku regulativu, o čemu treba da se izjasni Parlament FBiH.

Predizborna obećanja

Možda i ne čudi loše programsko planiranje ministra Vahidina Heće i vrlo slaba realizacija planiranih zakona, ako uzmemo u obzir sa Stranka za BiH, ispred koje dolazi, nikada i nije objavila predizborni program. No, nepostojanje istog, osim što pokazuje loše rezultate u praksi, izraz je i nepoštovanja građana i zahtjeva dodatnu kritičnost u praćenju rada dužnosnika koji dolaze iz takvih stranaka.

Ipak gospodinu Heći je ponovljen mandat ministra energije, rudarstva i industrije, tako da u najmanju ruku čudi veliki broj Zakona koji su mogli biti usvojeni i prethodnih godina, a u 2007. godini su jasno planirani, međutim i dalje se bilježe velika kašnjenja.

Ministarstvo prometa i komunikacija

Ministarstvo komunikacija i prometa²⁰, na čelu sa ministrom Nailom Šećkanovićem, je u sklopu Programa rada vlade F BiH za 2007. godinu planiralo predložiti na razmatranje i utvrđivanje 5 zakona (ubrajajući izmjene i dopune pojedinih zakona), 33 podzakonska i druga normativna akta, kao i 48 tematsko - analitičke aktivnosti (izvještaji, informacije, planovi, isl.). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (404), vidimo da Ministarstvo komunikacija i prometa sa 80 planirane aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa visokih 18.7%.

Aktivnosti Ministarstva komunikacija i prometa posredno su povezane sa realizacijom svih zahtjeva iz Građanske platforme.

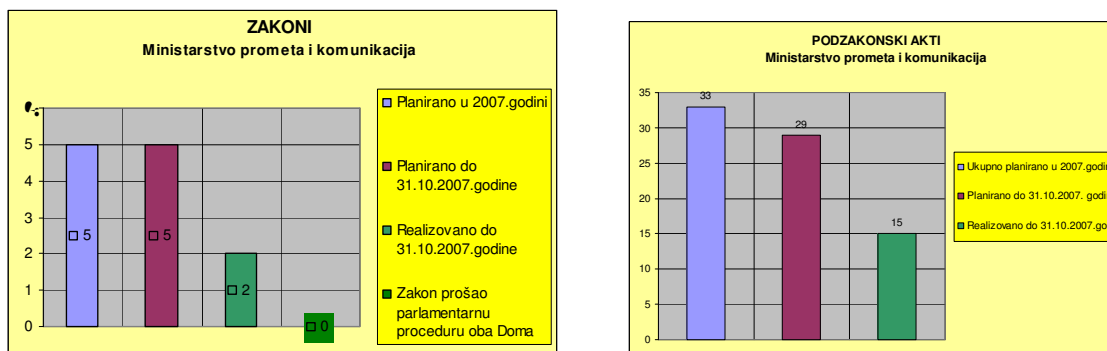
Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 78.020.893 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 6,2% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 18.7% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 45 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 1.5% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 1.172.071 KM. Najveće izdvajanje je za Grant Federalnoj direkciji za ceste u visini od 40.480.000 KM, dok je 28.410.000 KM, predviđeno za tekuće grantove²¹. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 66% svog budžeta (pri obračunu u obzir nije uzeto neobračunato izdvajanje za Grant Federalnoj direkciji za ceste).

²⁰ Federalno ministarstvo prometa i komunikacija vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na ostvarivanje nadležnost Federacije u oblasti prometa i komunikacija, i to: cestovni promet i javne ceste, željeznički, vazdušni, pomorski, riječni i jezerski promet; cjevovodni promet; sigurnost cestovnog, željezničkog, vazdušnog, pomorskog, riječnog i jezerskog prometa; kontrolu letenja; telekomunikacije i poštu osim uspostavljanja i funkcionisanja zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih uređaja; inspektorski nadzor u oblasti javnih cesta cestovnog, željezničkog, vazdušnog, pomorskog, riječnog i jezerskog prometa i vrši druge poslove utvrđene zakonom. U sastavu Federalnog ministarstva prometa i komunikacija je Federalna direkcija za civilnu avijaciju i Federalna direkcija za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta.

²¹ Transfer za JP "AIR BOSNA"; Subvencije javnim preduzećima - FM PiK-Transfer željeznicama FBiH.

Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada

Ministarstvo prometa i komunikacija svih 5 planiranih zakona, po utvrđenim vremenskim rokovima, trebalo je predložiti na vladi F BiH u prvoj polovini 2007. godine. Isto je realizovalo samo dva zakona i to Zakon o RTV Federacije BiH i Nacrt Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP Željeznica F BiH d.o.o. Sarajevo. Već pola godine kasni se sa predlaganjima Zakona o telekomunikacijama, a pet mjeseci sa Zakonom cestama F BiH i Zakonom o električnim komunikacijama.

Od 2 zakona koliko je Vlada F BiH na prijedlog ovog ministarstva uputila u parlamentarnu proceduru, Zakon o RTV servisu F BiH je na Vijeću za zaštitu vitalnih interesa, dok se o Zakonu o finansijskoj konsolidaciji JP Željeznica još nije raspravljalo.

Mnogo bolja situacija je kada govorimo o realizaciji podzakonskih i drugih akata, gdje je npr. ovo ministarstvo do 31.10.2007. godine planiralo kreirati i predložiti Vladi F BiH 14 Odluka i sve su realizovane na vrijeme. Međutim, u isto vrijeme kasni se većim brojem Pravilnika. Na osnovu pregleda zakonskih i podzakonskih akata zaključujemo da je Ministarstvo prometa i komunikacija realizovalo svoj program u omjeru od 50%, a pri tome lošija realizacija zabilježena je u kreiranju i predlaganju Zakona (40%). Do kraja godine, osim realizacije zakona sa kojim se kasni, izdvajamo da ovo ministarstvo planira kreirati i Strategiju razvoja aerodromske mreže u F BiH (Mostar i Tuzla). Vlada F BiH je reagirala na određena kašnjenja u realizaciji rada ovog ministarstva, a isto je tokom septembra zaduženo da intenzivira aktivnosti na usuglašavanju Nacrta zakona o cestama i dostaviti ga Vladi na razmatranje.

U sklopu drugih redovnih aktivnosti, Ministarstvo prometa i komunikacija kreiralo je Izvještaj o poslovanju gospodarskih subjekata s većinskim državnim kapitalom iz resorne nadležnosti Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za 2006. godinu (BH Telecom d.d. Sarajevo, JP BH Pošta d.o.o. Sarajevo i JP Željeznice Federacije BiH Sarajevo). Izvještaji su prihvaćeni od strane Vlade, a naveden je kumulativni ukupan prihod veći od 775 miliona konvertibilnih maraka, a neto dobit od 159.337.000 KM. Takođe, prihvaćena je i informacija o poslovanju B&H Airlansa, a tom prilikom Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija naloženo je da u kontinuitetu intenzivira i finalizira aktivnosti na pronalaženju strateškog partnera za dokapitalizaciju, što je pretpostavka za dalji razvitak nacionalne zrakoplovne kompanije. Cilj je nabavka mlaznog aviona kapaciteta 120-140 mjesta, investicije i razvoj što uključuje implementaciju elektronskog ticketinga i kupovinu softvera „Monaliza“ za praćenje rezervacije karata, prodaje, naplate i obračuna prihoda, audit i izdavanje cetifikata, efikasan marketinški pristup i otvaranje novih linija, kredibilitet i reference ponuđača s dokazima o iskustvu u avio saobraćaju, te razvoj programa zapošljavanja i edukacije, čime dolazimo i do veze sa zahtjevima iz GP

Takođe, ministarstvo je kreator i predlagač više idejnih projekata i odluka kojima su utvrđeni opšti interesi za izgradnju autoceste na sekcijama Zenica (Drivuša)-Kakanj i Sarajevo (Vlakovo)-Mostar Jug na trasi Koridora 5c. Najveća izdvajanja iz Programa javnih investicija F BiH za period 2007 – 2009. godina, ići će upravo preko ovog ministarstva (30,4%). Kroz politike djelovanja Vlade F BiH plan je da se u oblasti prometa i komunikacija realizuje nekoliko velikih projekata: autocesta Zenica-Sarajevo-Mostar i Tuzla-rijeka Sava, brza cesta Lašva-Vitez-Travnik-Donji Vakuf, magistralne ceste Sarajevo-Tuzla i Stolac-Neum, te cesta od Bihaća do granice s Republikom Hrvatskom. Tu su i južna obilaznica oko Mostara, ceste Sarajevo-Donje Vardište i Sarajevo-Goražde, te sanacija cesta Velika Kladuša-Srbljani i Bosanska Dubica-Ključ.

Na inicijativu Ministarstva prometa i komunikacija donesena je i Odluka o prihvatanju Rebalansa plana i programa JP Direkcija cesta FBiH za 2007. godinu, a do istog je došlo povećanjem prihoda od 11,53 miliona konvertibilnih maraka. Ova sredstva usmjerena su na vanredno održavanje cesta, sanaciju asfaltnih kolovoza, klizišta i škarpi, te na poboljšanje sigurnosti prometa. Drugom odlukom Vlade FBiH usvojen je Program utroška 500 hiljada KM za realizaciju izrade projektne dokumentacije i pripremnih radova za izradu pristaništa i marine u Neumu. Upravo je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija odgovorno za ovu realizaciju i o tome je dužno izvještavati Vladu FBiH svakih šest mjeseci. Dodajmo i to da je u nadležnosti ovog Ministarstva koordinacija i davanje saglasnosti na plan raspodjele sredstava od GSM licence koja će biti usmjerena na projekte cestovne strukture.

Predizborna obećanja

Predizborni program Stranke demokratske akcije ispred koje dolazi ministar Šećkanović površno je usklađen sa zahtjevima iz Građanske platforme. S obzirom da smo prethodno istakli kako su aktivnosti Ministarstva komunikacija i prometa posredno povezane sa realizacijom svih zahtjeva iz Građanske platforme dodajmo da je u svom izbornom programu SDA u potpunosti uskladila izborne ciljeve sa ključnim zahtjevima u oblasti stranih ulaganja. Takođe, SDA je svoje izborne ciljeve u oblasti nezaposlenosti i obrazovanja većim dijelom uskladila sa ključnim zahtjevima. Pored toga, SDA je izborne ciljeve u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite, mladih, javne administracije, EU integracija, i javnih preduzeća polovično uskladila sa ključnim zahtjevima iz ovih oblasti. SDA je površno uskladila svoje izborne ciljeve u oblasti penzionog sistema sa ključnim zahtjevom iz ove oblasti. Sa druge strane Stranka demokratske akcije nije niti u minimalnom obimu nije uskladila svoje izborne ciljeve sa zahtjevima iz oblasti siromaštva, poljoprivrede i korupcije.

Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica

Ministarstvo za raseljene osobe i izbjeglice²², na čelu sa ministrom Edin Mušićem, je u sklopu Programa rada Vlada F BiH za 2007. godinu planiralo predložiti na razmatranje i utvrđivanje 2 zakona (uz napomenu da će predlagati i druge po potrebi), 8 normativnih akata, kao i 3 tematsko - analitičke aktivnosti (izvještaji). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (401), vidimo da Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica sa 13 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa 3%.

Aktivnosti Ministarstva za raseljene osobe i izbjeglice posredno su povezane sa realizacijom više zahtjeva iz Građanske platforme, a neposredno na pitanja obezbjeđenja pristupa osnovnoj socijalnoj zaštiti svih kategorija stanovništva, kao i ispunjavanju svih preduslova za sticanje statusa kandidata za članstvo u EU.

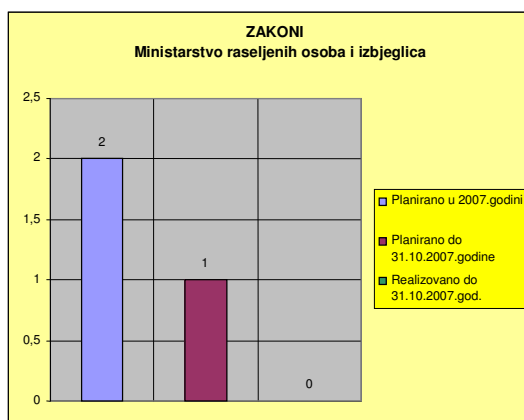
Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 34.332.104 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 2.8% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 3% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 78 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 4.8% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 1.059.555 KM. Najveće izdvajanje, u visini od 27.750.000 KM, predviđeno je za tekuće grantove²³. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 77% svog budžeta (pri obračunu u obzir nije uzeto neobračunato izdvajanje za Transfer za sufinansiranje sportske dvorane – Mostar).

Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada

I pored toga što je Programom rada Vlade F BiH za 2007. godinu Ministarstvo za raseljene osobe i izbjeglice na čelu sa ministrom Mušićem, prilično oskudno i sa, u većini slučajeva, neodređenim vremenskim rokovima predstavilo svoj plan zaključujemo da se od 2 zakona kasni sa usvajanjem izmjena Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, dok za neusvojenu izmjenu i dopunu Zakona o raseljenim osobama rok stoji čitava 2007. godina.

²² U djelokrug aktivnosti ovog ministarstva spadaju upravni, stručni i drugi poslovi utvrđeni zakonima iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine, koji se odnose na raseljene osobe, izbjeglice i povratnike, a posebno: prikupljanje i obrada podataka o izbjeglicama i raseljenim osobama, koordiniranje aktivnosti rekonstrukcije zajedno sa registriranjem i nadzorom nevladinih organizacija, stvaranje uslova za povratak raseljenih osoba u njihova mjesta stanovanja, uključujući izgradnju, rekonstrukciju sanaciju i popravku kuća i drugih stambenih objekata za potrebe smještaja izbjeglica i raseljenih osoba, održavanje regionalnih centara za pomoć u obavljanju ovih aktivnosti i druge poslove utvrđene zakonom.

²³ Podrška implementaciji održivom povratku izbjeglih i prognanih lica sa područja Općine Srebrenica; Transfer za raseljena lica i povratnike.

Bilo bi, u najmanju ruku, odgovorno od ministra Mušića da za narednu godinu ovo ministarstvo uskladi koncept predstavljanja plana sa drugim ministarstvima, a na način da razdvoje zakonske i podzakonske akte, te da preciznije planira vremenske okvire za realizaciju aktivnosti.

Na prijedlog Ministarstva za raseljene osobe i izbjeglice donesena je Odluka o usvajanju programa utroška sredstava za poticaje povratku s kriterijima raspodjele sredstava "Transfer za raseljene i izbjegle osobe" (preko 20 miliona KM). 70 posto odobrenih sredstava izdvaja se za rekonstrukciju objekata, 25 posto na održivost povratka, a pet posto za ostale projekte. Najveći dio aktivnosti u vezi sa poticajnim sredstvima realizuje Ministarstvo za raseljene osobe i izbjeglice.

Vlada FBiH je dala Saglasnost na Prijedlog sporazuma o sufinansiranju obnove devastiranih stambenih zgrada na području grada Mostara. Za njegovu realizaciju Vlada FBiH izdvaja ukupno 5,7 miliona KM u naredne tri godine i to 1,5 miliona KM u ovoj, 2,3 miliona KM u narednoj i 1,9 miliona KM u 2009. godini.

Prateći realizaciju planiranih aktivnosti u Programu rada, a zbog neprecizno postavljenih rokova u planiranju određenih aktivnosti, te nedovoljno dobim dekomponovanjem, možemo samo zaključiti da ista nije veća od 30%.

Predizborna obećanja

Predizborni program SDA ispred koje dolazi ministar Mušić površno je usklađen sa zahtjevima iz Građanske platforme. Od predizbornih ciljeva SDA koji su u vezi sa nadležnostima ministra Mušića recimo da socijalna zaštita jeste jedna od komponenti izborne platforme SDA koja je djelimično usklađena sa GP. U ovoj oblasti SDA je definisala cilj kao što je realizacija politike koje će obezbjediti bolju socijalnu zaštitu djece i porodice. Sa druge strane u izornoj platformi SDA je samo površno definisala ciljeve u obezbjeđenju krova nad glavom i politika koje bi osigurale jednaki tretman osoba s invaliditetom. U svojoj izornoj platformi u oblasti EU integracija se fokusirala na provođenje programa društvenih i ekonomskih reformi, kao i ispunjavanje Kopenhaških kriterija u potpunosti, Izborni program SDA ne precizira aktivno učešće civilnog društva u procesu EU integracija, ne predviđa kreiranje strategije kojom će se osigurati dobijanje statusa kandidata u EU do kraja 2010. Također program ne predviđa ni neke indirektno mjere koje bi doprinjele bržem ulasku BiH u EU.

Ministarstvo kulture i sporta

Ministarstvo kulture i sporta²⁴, na čelu sa ministrom Gavrilom Grahovcem, je u sklopu Programa rada Vlade za 2007. godinu planiralo predložiti na razmatranje i utvrđivanje 1 zakon (Zakon o mladima na nivou F BiH), 7 podzakonskih i drugih normativnih akata, kao i 10 tematsko – analitičkih aktivnosti (izvještaji, strategija, istraživanja, isl.). Ovo ministarstvo planiralo je aktivno uključeno u kreiranje zakona na državnom nivou, kao što je Zakon o sportu, Zakon o zaštiti objekata kulturno – historijskog naslijeđa, idr. Kada govorimo o Zakonu o sportu, dodajmo da je ovo ministarstvo planiralo usvajanje više podzakonskih akata na nivou F BiH (po usvajanju istoga na državnom nivou), ali Zakon o sportu BiH još uvijek nije prošao parlamentarnu proceduru. Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (401), vidimo da Ministarstvo kulture i sporta sa 18 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa 3.9%.

Aktivnosti ministarstva kulture i sporta treba prioritarno da utiču na realizaciju zahtjeva da BiH do 2010. godine bude zemlja jednakih mogućnosti za sve mlade ljude.

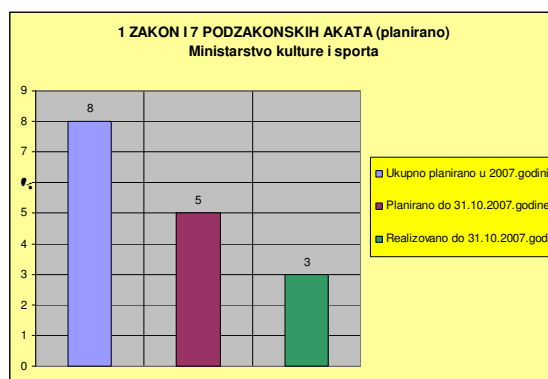
Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 22.014.071 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 1.8% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 3.5% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 55 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 0% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 1.340.071 KM. Kao i većina ostalih ministarstava, najveće izdvajanje u visini od 15.200.000 KM predviđeno je za tekuće grantove²⁵, a dodajmo i novu kapitalnu investiciju za sufinansiranje sportske dvorane u Mostaru u iznosu od tri miliona. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 0% utrošenog vremena realizovalo 1% svog budžeta.

Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada

Kao što je prethodno pomenuto za čitavu 2007. godinu, Ministarstvo kulture i sporta planiralo je usvojiti 1 zakon, te 7 podzakonskih akata. Zakon o mladima na nivou F BiH planiran je u posljednjem kvartalu 2007. godine, a sličan vremenski okvir postavljen je i za većinu pozakonskih i drugih akata. Samo jedna odluka i uredba su planirane do 31.10.2007. godine i iste su usvojene na vrijeme. Nisu poznate informacije o, u septembru planiranoj, izradi informacionog sistema sporta u F BiH, a na vladi nije razmatrana planirana informacija o analizi broja i stanju sportskih objekata u F BiH, niti je predstavljena jedinstvena baza podataka o institucijama i organizacijama koje se bave problematikom mladih. Na osnovu vrlo malog broja planiranih aktivnosti do 31.10.2007. godine, zaključujemo da je realizacija oko 0%.

²⁴ Federalno ministarstvo kulture i sporta vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije, koji se odnose na: naučnoistraživačku djelatnost u oblasti zaštite i korištenja kulturno-historijskog naslijeđa; muzejsku, arhivarsku, bibliotekarsku, izdavačku, pozorišnu, muzičku, likovnu, filmsku i estradnu djelatnost, djelatnost organizacija i udruženja građana u oblasti umjetnosti, kulture, sporta i mladih; unapređenje sporta i tjelesne kulture, utvrđuje strategiju razvoja u oblasti kulture, sporta i mladih i druge poslove utvrđene zakonom. U sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta je i Zavod za zaštitu spomenika.

²⁵ Transfer za kulturu od značaja za Federaciju; Transfer za udruge građana i organizacija u oblasti kulture; Transfer za šport od značaja za Federaciju; Transfer za fond za izdavaštvo; Transfer za kinematografiju Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa.

Putem Federalnog ministarstva kulture i sporta u F BiH se realizuje više programa i projekata zaštite i obnove kulturnog i graditeljskog naslijeđa, potpora muzejima i institucijama kulture koje imaju dogododisnji kontinuitet i značaj u očuvanju pokretnih dobara kulturne baštine, izradi projekata i izvođenju radova na zaštiti sakralnih objekata kulturne baštine, i dr.

Još u maju mjesecu Vlada FBiH zadužila Federalno ministarstvo kulture i sporta da pripremi tekst uredbe kojom bi bilo regulisano izdvajanje za kulturu i sport iz dobiti javnih preduzeća, a kao odgovor na zahtjev Vlade u oktobru mjesecu usvojena je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu.

Ovo ministarstvo uključeno je u i realizaciju aktivnosti projekata Akademije nauka i umjetnosti, koje je Vlada F BiH podržala sa 0.000 KM. U ovoj godini Akademija nauka i umjetnosti BiH preuzima mjesto predsjedatelja Programskog savjeta IAC SEE, namjerava pokrenuti aktivnosti na osnivanju Centra za istraživanje i održivi razvoj krasa i osposobiti prostor za smještaj knjižnog fonda vlastitih izdanja.

Predizborna obećanja

Ministar Grahovac dolazi ispred Stranke za BiH koja nije predstavila svoj predizborni program po pitanju kulture i sporta, a isto tako niti po bilo kojim drugim pitanjima u vezi i izvan Građanske platforme.

Ministarstvo zdravstva

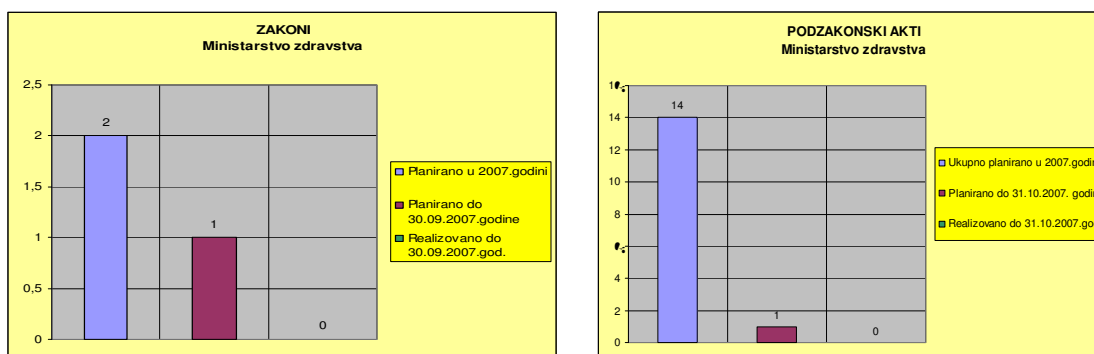
Ministarstvo zdravstva²⁶; na čelu sa ministrom prim. dr. Safetom Omerovićem, je u sklopu Programa rada Vlade za 2007. godinu planiralo predložiti na razmatranje i utvrđivanje 2 zakona, 14 podzakonskih i drugih normativnih akata, kao i 4 tematsko – analitičkih aktivnosti (izvještaj, informacije, ugovor). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (401), vidimo da Ministarstvo zdravstva sa 20 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa 4.3%.

Aktivnosti ministarstva zdravstva treba prioritarno da utiču na realizaciju zahtjeva da svaki građanin do 2010. godine ima prisup osnovnoj zdravstvenoj zaštiti.

Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 30.143.841 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 2.9% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 4.3% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 40.000 zaposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 2.2% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 820.022 KM. Kao i većina ostalih ministarstava, najveće izdvajanje u visini od 31.873.000 KM predviđeno je za tekuće grantove²⁷. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 5% svog budžeta.

Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada

Kao što je prethodno pomenuto za čitavu 2007. godinu, Ministarstvo zdravstva planiralo je usvojiti 2 zakona, te 14 podzakonskih i drugih normativnih akata. Od maja mjeseca kasni se sa predlaganjem Zakona o zdravstvenoj njezi, dok je Zakon o transplantaciji planiran za decembar.

Kasni se i sa usvajanjem Odluke o utvrđivanju minimalnih osnovica i stopa doprinosa za ZO kategorija osiguranika za koje je nadležno zakonodavno tijelo kantona, dok za još uvijek ne usvojenih 12 pravilnika nisu ni postavljeni vremenski rokovi. Tri od četiri aktivnosti iz analitičkog plana Ministarstva zdravstva, tj. Informacije o aktivnostima Fonda solidarnosti F BiH i o dostupnosti esencijalnih lijekova, kao i Izvještaj o

²⁶Federalno ministarstvo zdravstva vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na nadležnosti Federacije u oblasti zdravstva. U sastavu ovog ministarstva je Federalna uprava za zaštitu od zračenja i radijacionu sigurnost.

²⁷ Transfer za fed.min. zdravstva za obavezno psihijatrijsko liječenje; Transfer za nabavu vakcina – cjepila; Transfer za liječenje oboljelih od Hepatitisa C i težih oblika Hepatitisa B; Transfer za liječenje oboljelih od multipleskleroze; Transfer Opcoj bolnici Konjic-Centar za hemodijalizu; Transfer za zdravstvene ustanove; Transfer za K.B.C. – Mostar; Transfer za bolnicu "Dr. Safet Mujic" – Mostar; Transfer za liječenje od tuberkuloze neosiguranih osoba; Transfer za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH; Transfer za Zavod za transfuzijsku medicinu; Transfer za sufinansiranje Ureda za suzbijanje zlouporabe droga; Transfer za Centar za hemofiliju i transplantacijsku Medicinu; Transfer za Agenciju za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH

obračunu ukupnih sredstava u 2007. godini, usvojene su na vrijeme. Iz pregleda zaključujemo da je Ministarstvo zdravstva realizovalo normativni dio programa sa 0%, a analitički sa 100%. Kako je više analitičkih aktivnosti, u prosjeku program je realizovan sa preko 90%.

Izvajajući iz mase ostalih aktivnosti dodajemo da je Federalno ministarstvo zdravstva, u dogovoru sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, iniciralo donošenje odluke kojom je povratnicima dozvoljeno korištenje usluga u bolničkim ustanovama u Federaciji BiH. Za ostvarivanje ovog prava, povratnik mora imati dokaz o statusu raseljene osobe sukladno važećem federalnom zakonu, te uputnicu liječnika iz ustanove primarne zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj kojom je indicirano bolničko liječenje. Na prijedlog ovog ministarstva donesena je Odluka o dopunama Odluke o utvrđivanju prioriternih vertikalnih programa zdravstvene zaštite od interesa za FBiH i prioriternih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti koje će se pružati osiguranim licima na teritoriji Federacije BiH. Dodajmo i odluku kojom se Federalnom ministarstvu zdravstva iz Budžeta FBiH za ovu godinu odobrava 82.990 KM namijenjenih plaćanju PDV-a za medicinsku opremu. Već su ranije pominjana i druga sredstva kojim se nastoji unaprijediti zdravstvo u F BiH, a kroz sanaciju objekata, izgradnju novih objekata u zdravstvu, nabavku medicinske i nemedicinske opreme, isl.

Pred Vladu F BiH, Ministarstvo zdravstva je izložilo Informaciju o aktuelnoj situaciji u zdravstvu Federacije BiH u kojoj je konstatovana podijeljena nadležnosti između Federacije i kantona u ovoj oblasti, koju, uglavnom, finansiraju kantoni, a usljed njihove nejednake ekonomske snage, dolazi do do neravnopravnog položaja zaposlenih u zdravstvu.

Takođe Ministarstvo redovno daje mišljenja na nove zakone koji su u vezi sa zdravstvom, a na osnovu stava ministra Omerovića, na Vladi, nisu prihvaćene izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju, koje je inicirao poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH Džemail Silajdžić. Ipak, odlučeno je da ove inicijative treba uzeti u obzir prilikom izrade potpuno nove legislative u oblasti zdravstva koja bi bila rađena na temelju iskustava u implementaciji Projekta «Tehnička pomoć za socijalno osiguranje» (SITAP), čija jedna od komponenti ima zadatak osigurati prenosivost prava na zdravstveno osiguranje. Vlada je zadužila Federalno ministarstvo zdravstva da, na ovim osnovama, pristupi pripremama Akcionog plana, sa operacionalizacijom zadataka u okviru reforme zdravstva u Federaciji BiH. Projekat SITAP implementiraće se u F BiH do 30. juna 2008. godine, a do tada se očekuje realizacija aktivnosti vezanih za bolnički informacioni, DRG sistem, penzijsko-invalidski sistem u okviru kojeg se treba dati podršku Komisiji za izradu strategije penzijske reforme i komisiji za uspostavu jedinstvenog sistema prikupljanja doprinosa.

Korisna je i Informaciju koju je sačinilo Federalno ministarstva zdravstva o provođenju Zakona o lijekovima u kantonima, sa posebnim osvrtom na osiguranje dostupnosti esencijalnih lijekova stanovništvu Federacije BiH. Konstatovano je da se, i pored određenih pomaka u ovom domenu, zakonska obaveza, prema kojoj esencijalni lijekovi (koji se izdaju na recept) obavezno ulaze u pozitivnu listu lijekova kantona, nejednako izvršava po kantonima, što znači da građani Federacije na cijeloj teritoriji nemaju jednaka prava u pogledu osiguranja osnovnih lijekova. Posebno se ukazuje na činjenicu da je to samo djelimično posljedica nedostatka sredstava, a češće pojave da se na pozitivne liste lijekova kantona, bez stručnog i farmakoekonomskog opravdanja, umjesto esencijalnih, uključuju veoma skupi lijekovi, što uveliko ugrožava stabilnost zdravstvenih fondova. Zaključkom Vlade obavezalo se Federalno ministarstvo zdravstva da

osigura da sva kantonalna ministarstva zdravstva i kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja preduzmu odgovarajuće mjere, te da kreiraju pozitivne liste lijekova kantona i liste bolničkih lijekova, u skladu sa kriterijima Svjetske zdravstvene organizacije. Od kantona treba tražiti mišljenje prilikom svake izmjene i dopune Liste esencijalnih lijekova za šta treba brinuti Federalno ministarstvo zdravstva.

Dodajmo i to da je na prijedlog Federalnog ministarstva zdravstva, Vlada FBiH razmatrala i usvojila Akcioni plan za medicinske sestre i akušerke u FBiH, čime je realizirana jedna od obaveza iz prethodnog perioda. Cilj ovog dokumenta je, između ostalog, jačanje profesije medicinske sestre sa posebnim akcentom u primarnoj zdravstvenoj zaštiti.

Predizborna obećanja

Ministar prim. dr. Safet Omerović je još jedan ministar koji dolazi ispred Stranke za BiH, koja nije objavila predizborni program. Na žalost nismo u mogućnosti porediti planove S BiH po pitanjima u vezi sa nastojanje da svaki građanin BiH ima pristup osnovnoj zdravstvenoj zaštiti, ali isto tako nadamo se da 0% realizacija normativnog dijela programa rada nije u vezi sa nesistemskim planiranje stranke ispred koje dolazi ministar Omerović.

Ministarstvo prostornog uređenja

Federalno ministarstvo prostornog uređenja²⁸, na čelu sa ministrom mr. sc. Salko Obhodašem, je u sklopu Programa rada Vlade za 2007. godinu planiralo predložiti na razmatranje i utvrđivanje 4 zakona, 10 podzakonskih i drugih normativnih akata, kao i 20 tematsko – analitičkih aktivnosti (izrade projekata, prostornih planova, informacije, isl). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade FBiH (40), vidimo da Ministarstvo prostornog uređenja sa 40 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa 8.7%.

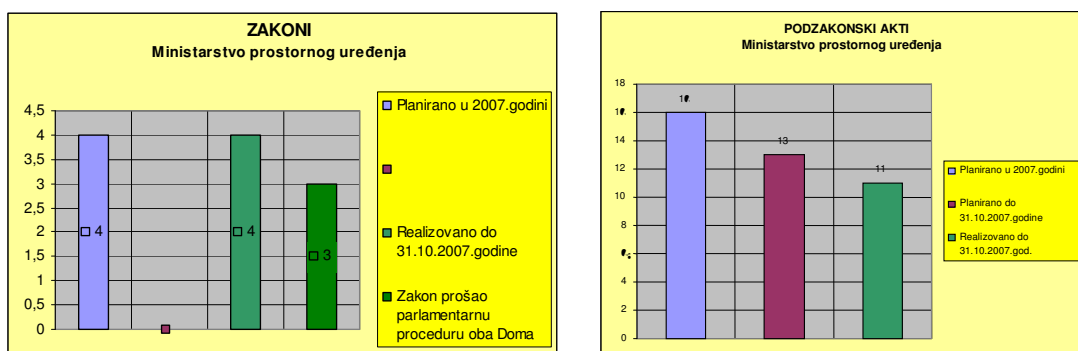
Aktivnosti ministarstva prostornog uređenja posredno utiču na realizaciju više zahtjeva iz Građanske platforme, a sigurno su u čvrstoj vezi sa zahtjevom da se udvostruče strana ulaganja u BiH.

Budžetom Vlade FBiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 8.750.441 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 0.7% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 8.7% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 45 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 9.9% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 873.300 KM. Najveći dio sredstava ovo Ministarstvo troši na izradu prostornih planova kao što je za FBiH, Prostorni plan Igman – Bjelašnica, idr, a u visini 3.320.000 KM. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 29% svog budžeta (nemamo podataka o obračunu na transfer općini Kakanj za proširenje grijne mreže, te je neobračunato 900.000 KM u tu svrhu).

²⁸ Federalno ministarstvo prostornog uređenja obavlja upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: planiranje i uređenje prostora; politiku upotrebe zemljišta na federalnom nivou; izradu, provođenje i primjenu prostornog plana Federacije; usklađenost prostornih planova kantona sa prostornim planom Federacije; usmjeravanje dugoročnog razvoja upotrebe prirodnih resursa; geološka istraživanja; izradu osnovnih karata - geofizičkih, seizmoloških, geotermičkih, minerogenetskih, geohemijskih, geomorfoloških i drugih; izradu geoloških podloga za prostorno uređenje; nadzor nad odgovarajućim ustanovama iz sektora i druge poslove utvrđene zakonom.

Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada

Zaključno sa 31.10.2007. godine na prijedlog Ministarstva prostornog uređenja Vlada F BiH je utvrdila četiri zakona koliko je planom ovog ministarstva i definisano. Pored zakona planirano je 19 podzakonskih akata, dok aktivnosti iz analitičkog dijela plana nisu vremenski orijentisane, odnosno aktivan rok je do kraja 2007. godine. Uzmemo li u obzir i stepen realizacije podzakonskih akata, zaključujemo da je Ministarstvo prostornog uređenja svoj plan do 31.10.2007. godine realizovalo u omjeru od 88%. Kasni se samo sa Uredbom o građevinama i zahvatima na međunarodnoj granici i Uredbom o vrsti, sadržaju, označavanju, čuvanju, kontroli i nostrifikaciji investiciono-tehničke dokumentacije.

Od 4 zakona koliko je Vlada F BiH na prijedlog ovog ministarstva uputila u parlamentarnu proceduru, 3 su Zakona prošla cjelokupnu parlamentarnu proceduru, dok se još uvijek usaglašava Zakon o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova.

Kao što je prethodno navedeno, Ministarstvo prostornog uređenja je u velikom omjeru realizovalo svoj Program rada i s tim u vezu donesen je niz zakonskih i podzakonskih akata u skladu sa evropskim standardima, a sa ciljem da se uredi oslovi i način uređenja gradilišta, način i vođenje obavezne dokumentacije na gradilištu, jasno utvrde učesnici u građenju, kao i obaveze za koje odobrenja i saglasnosti izdaje ovo ministarstvo, te da se za izvođače radova propišu jedinstvene obaveze i standardi u građenju, odnosno jedinstvene procedure u projektovanju i građenju. Na prijedlog ovog ministarstva Uredbom je propisan sadržaj i nosioci jedinstvenog informacionog sistema, metodologija prikupljanja i obrade podataka, te jedinstveni obrasci na kojima se vodi evidencija na svim nivoima prostornog planiranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, i drugo.

Pored navedenog Vlada FBiH je prihvatila Informaciju Federalnog ministarstva prostornog uređenja o aktivnostima na izradi Prostornog plana Federacije BiH za period od 2002. do 2022. godine. Federalno ministarstvo je nosilac posla.

Na prijedlog ovog ministarstva Vlada FBiH Parlamentu predložila i dvije odluke s ciljem zaštite planina Prenj, Čvrstica, Čabulja i Vran, očuvanja biljnog i životinjskog svijeta, brojnih spomenika prirode i prirodnih ljepota, kao i kulturno-povijesnog, geološkog i hidrološkog naslijeđa. Prvom odlukom je ovaj planinski masiv utvrđen kao teritorij od posebnih obilježja za Federaciju BiH, a drugom je omogućeno pristupanje izradi prostornog plana za Prenj, Čvrsticu, Čabulju i Vran za razdoblje od 2007. do 2027. godine. Rok za izradu prostornog plana posebnih obilježja je 18 mjeseci, a aktivnostima rukovodi Federalno ministarstvo prostornog uređenja, koje je dužno osigurati suradnju i usuglašavanje stajališta s ostalim subjektima planiranja i drugim

zainteresiranim osobama na tom teritoriju, a posebno s vlasnicima nekretnina i nositeljima prava raspolaganja i korištenja dijelova teritorija ili objekata.

Iako je Programom planirano za oktobar mjesec, na inicijativu Federalnog ministarstva prostornog uređenja, Vlada FBiH je utvrdila i po hitnom postupku u parlamentarnu proceduru uputila Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova. Zakonom o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo se reguliše pitanje davanja zamjenskih stanova bivšim vlasnicima nacionalizovanih stanova.

Predizborna obećanja

Ministar prostornog uređenja mr.sc. Salko Obhođaš dolazi ispred Stranke demokratske akcije. Od predizbornih obećanja SDA koja su u vezi sa aktivnostima gospodina Obhođaša izdvojicemo plan za izradu Programa kojim se osiguranje priliva direktnih stranih investicija u iznosu 3 milijarde KM u periodu do 2010. godine. Način realizacije ovog cilja nije elaboriran osim predviđenog smanjenja poreza i doprinosa na plate sa 49% na 55%.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva²⁹, na čelu sa ministrom mr. Damir Ljubićem, je u sklopu Programa rada Vlade za 2007. godinu planiralo predložiti na razmatranje i utvrđivanje 8 zakona, 9 podzakonskih i drugih normativnih akata, kao i 12 tematsko – analitičkih aktivnosti (izvještaj, informacije, strategija, isl). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade FBiH (404), vidimo da Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva sa 29 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa 7,3%.

Aktivnosti ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva direktno su povezane sa građanskim zahtjevima da se obezbjedi dostojanstven standard života na selu i da BiH ispuni sve uslove za sticanje statusa kandidata za članstvo u EU.

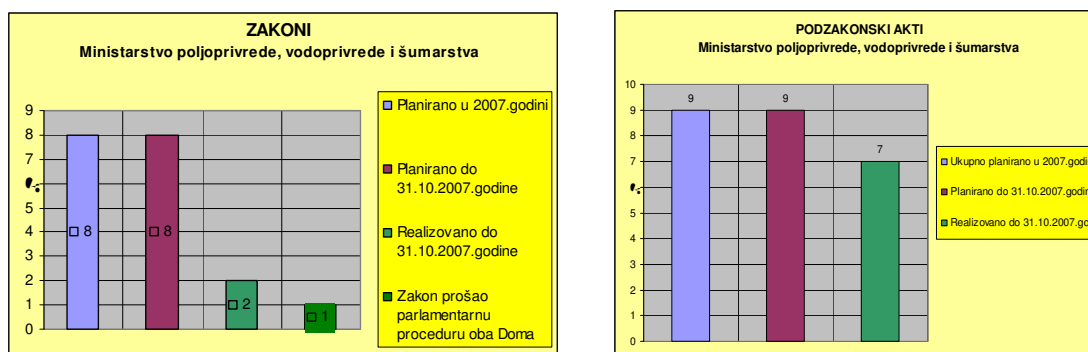
Budžetom Vlade FBiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 50.072.293 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 4% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 7,3% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 81 osobe uposlene u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 3.7% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 1.807.710 KM. Najveće izdvajanje u visini od 42.000.000 KM

²⁹ Federalno ministarstvo poljoprivrede i šumarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: zaštitu i korištenje poljoprivrednog zemljišta; zaštitu poljoprivrednog bilja i proizvoda od uzročnika bolesti, štetočina i korova; proizvodnju i promet sjemena i sadnog materijala, proizvodnju i unaprjeđenje stočarstva; zdravstvenu zaštitu životinja; prehrambenu industriju; kontrolu zdravstvene ispravnosti sirovog mesa, ribe, mlijeka i jaja, te stočne hrane; unaprjeđenje proizvodnje u šumarstvu, uzgoj, zaštitu, uređivanju i unaprjeđivanje šuma, stanje drvnog fonda, eksploataciju šuma; pošumljavanje degradiranih i izdanačkih šuma, goleti i krša; lovstvo i lovnu prirodu; vodene izvore, planove, osnovne i bilanse voda; zahvatanje i korištenje voda; osiguranje voda za potrebe vodosnabdijevanja stanovništva i industrije; inspeksijski nadzor u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i druge poslove utvrđene Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.

predviđeno je za tekuće grantove³⁰. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 33% svog budžeta.

Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Programom rada Vlade F BiH za 2007. godinu planiralo je izradu i predlaganje svih 8 zakona zaključno sa 31.10.2007. godine. Ipak, na Vladi su usvojeni samo Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o duhanu, te Zakon o poljoprivredi, dok se kasni sa šest zakona³¹. Mnogo bolja situacija je u planu usvajanja odluka, gdje je od 8 odluka ostala da se usvoji još samo Odluka o imenovanju upravnih odbora agencije za vodna područja.

Upućeni Zakon o duhanu usvojen je u oba Doma Parlamenta F BiH, dok je Zakon o poljoprivredi usvojen u Domu naroda tokom pisanja izvještaja.

U više navrata Centri civilnih inicijativa skretali su pažnju na važnost Srednjoročne strategije poljoprivrednog sektora F BiH 2007-2010. godina, sa čijim usvajanjem se kasni četiri mjeseca. Procentualno, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je svoj plan, zaključno sa 31.10.2007. godine, realizovalo u omjeru 53%.

U skopu redovnih aktivnosti koje realizuje Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je dužno da nadgleda i koordinira realizaciju projekta unapređenja ruralnog preduzetništva koji je u BiH procijenjen na ukupan iznos od 24,49 miliona dolara, od čega se gotovo 90% odnosi na Federaciju BiH. Uz ovo, ministarstvo provodi realizaciju i drugih poticajnih mjera, preko 37 miliona KM, namijenjenih za unapređenje biljne i animalne proizvodnje, kapitalna ulaganja i ukupni ruralni razvitak, a kao korisnici se pojavljuju poljoprivredni proizvođači, zadruge, lokalne zajednice, udruge i institucije koji zadovolje propisane kriterije. Ministarstvo koordinira i realizaciju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele s budžetske pozicije "Transfer novoj instituciji za upravljanje šumarstvom", sa ciljem zaštite šuma.

Uz to, ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, uz ministarstvo trgovine nadzire otkup pojedinih poljoprivrednih proizvoda kao što su pšenica svih klasa, mlijeko, duhan, idr.

³⁰ Transfer novoj instituciji za upravljanje šumarstvom; Podsticaj za poljoprivredu; Transfer za veterinarstvo; Transfer prehr. industriji.

³¹ Izmjene i dopune Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja; Zakon o poljoprivrednom zemljištu; Zakon o stočarstvu; Zakon o novčanoj potpori u poljoprivrednoj proizvodnji; Zakon o veterinarstvu Federacije BiH; Zakon o organskoj poljoprivredi.

Po značaju aktivnosti koje je realizovalo ovo ministarstva zaključno sa 31.10.2007. godine, izdvaja se usvojeni prijedlog Zakona o poljoprivredi, čiji je Nacrt Federalna vlada Parlamentu FBiH dostavila još 2005. godine, ali je on, na traženje Ureda visokog predstavnika i Europske unije, povučen iz procedure uz obrazloženje kako je u pripremi odgovarajući zakon na nivou BiH. Podsjetimo, zakon na državnom nivou još nije donesen, a Republika Srpska je u međuvremenu donijela entitetski zakon iz ove oblasti, tako da je Vlada FBiH s pravom odlučila je ponovo pokrenuti parlamentarnu proceduru donošenja istog. Kao opšti poljoprivredni zakon, definisaće temeljne pojmove koji se odnose na poljoprivredu i odrediti bitne sadržaje i dijelove agrarne politike, kao i institucije u poljoprivredi. Zakonom se određuje status poljoprivrednika kao nositelja domaćinstva u poljoprivrednom gospodarstvu, odnosno ozakonjenje obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva. Na ovaj način utvrđuje se okvir i mehanizmi za jačanje konkurentnosti i kvalitete poljoprivredno - prehrambenih proizvoda, te se uspostavljaju standardi za ostvarivanje dinamičnijeg razvitka u sektoru poljoprivrede, kao aktivna priprema standarda za pridruživanje Europskoj uniji.

Predizborna obećanja

Na mjesto ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva gospodin Ljubić je postavljen ispred stranke Hrvatske demokratske zajednice 1990. Analizom kompletnog sadržaja izbornog programa HDZ 1990, u cilju utvrđivanja postojanja jasno definisanih, konkretnih i mjerljivih direktnih i indirektnih ciljeva, strategija, planova i mjera, te vremenskog okvira za njihovu uspješnu implementaciju, a koji su definisani Građanskom platformom, zaključeno je da HDZ 1990 niti u jednoj oblasti nije potpuno, niti većim dijelom uskladila svoj izborni program Građanskoj platformi.

S obzirom na poziciju koju obnaša ministar Ljubić izdvojićemo da HDZ 1990 nije uopšte uskladilo svoje izborne ciljeve niti je precizirao način ostvarivanja svih specifičnih zahtjeva iz oblasti poljoprivrede i utemeljenja dostojanstvenog života na selu, a takođe nisu precizirane niti druge indirektno mjere koje bi mogle doprinijeti ostvarivanju zahtjeva iz ove oblasti, izuzev što se dijelom zalažu za veće subvencioniranje i unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje. Takođe, HDZ 1990 nije uopšte uskladilo svoje izborne ciljeve niti je precizirao način ostvarivanja svih specifičnih zahtjeva iz ove oblasti evropskih integracija, a takođe nisu precizirane niti druge indirektno mjere koje bi mogle doprinijeti ostvarivanju zahtjeva iz ove oblasti.

Potrebno je da vizije i zalaganje ministra Ljubića budu na mnogo većem nivou, nego što je to predstavila stranka iz koje dolazi.

Ministarstvo razvoja, preduzetništva i obrta

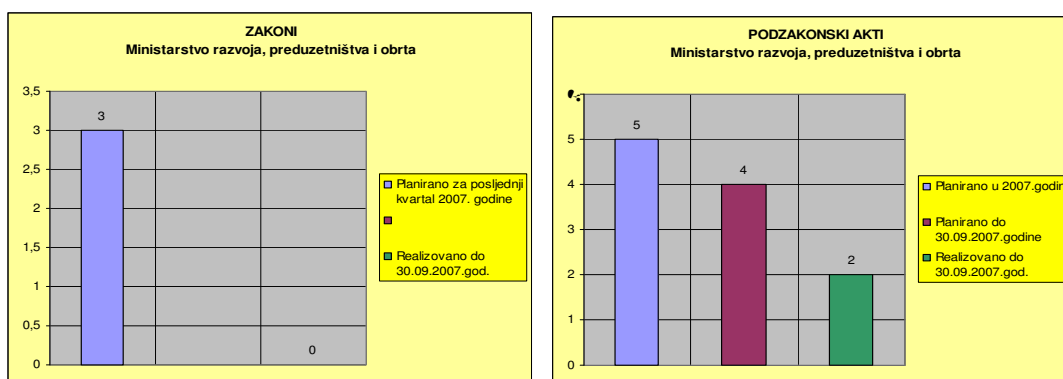
Federalno ministarstvo razvoja, preduzetništva i obrta³², na čelu sa ministrom Velimirom Kunićem, je u sklopu Programa rada Vlade za 2007. godinu planiralo predložiti na razmatranje i utvrđivanje 3 zakona, 5 podzakonskih i drugih normativnih akata, kao i 14 tematsko – analitičkih aktivnosti (analize, informacije, programi). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (404), vidimo da Ministarstvo razvoja, preduzetništva i obrta sa 22 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa 4.8%.

Aktivnosti ministarstva razvoja, preduzetništva i obrta, uz ministarstvo rada i socijalne politike, moraju prventveno da budu usmjerene ka ispunjenju zahtjeva da se do kraja 2010. godine otvori 150.000 radnih mjesta u BiH, kao i zahtjeva da javna preduzeća budu bolje regulisana i efikasnija u pružanju usluga.

Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 10.989.284 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 0.8% (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 4.8% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 40 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 8.0% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 951.158 KM. Najveće izdvajanje u visini od 9.000.000 KM predviđeno je za tekuće grantove³³. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo svege 39% svog budžeta (nije uzeta u obzir realizacija Tekućeg granta od 9.000.000 za koju nemamo podataka).

Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada, te ostale aktivnosti

Ministarstvo razvoja, preduzetništva i obrta ne kasni sa usvajanjem zakona, jer su Zakon o organizovanju obrtnika, Izmjene i dopune Zakona o obrtu, te Izmjene i dopune Zakona o podsticjau razvoja male privrede planirani za usvajanje u novembru i decembru 2007. godine. Nadalje, dvije planirane odluke su i usvojene, dok je polovična realizacija aktivnosti iz analitičkog dijela Programa rada. Sumarno, ovo ministarstvo je realizovalo planirane aktivnosti u omjeru od 0% s tim da predlaganje zakona, tek dolazi na red.

Posebno interesantna aktivnost ovom ministarstva je realizacija projekta Informacijskog sistema obrtnog registra (ISOR), koji treba osigurati smanjenje troškova, uz povećanje kvaliteta usluga pruženih građanima i, u krajnjem, ubrzati i pojednostaviti proces izdavanja odobrenja za bavljenje obrtničkom djelatnošću.

³² Federalno ministarstvo razvoja, preduzetništva i obrta vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: poticanje razvoja, preduzetništva i obrta; davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenje savremenih tehnologija u oblasti preduzetništva i obrta; povećanje udjela preduzetništva i obrta u ukupnom gospodarstvu; organiziranje institucija za preduzetništvo i stvaranje preduzetničke infrastrukture, osposobljavanje preduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje i druge poslove utvrđene zakonom.

³³ Transferi za podsticaj razvoja, preduzetništva i obrta.

Primjenom ISOR-a izbjegava se upotreba printanih obrazaca pri podnošenju zahtjeva za otvaranje obrtničke djelatnosti. Jednom uneseni podatci u računarski sistem pohranjuju se u bazu podataka, na temelju čega je moguće pratiti sve buduće promjene u obrtu. Ujedno, sistem omogućava nadzor nad uspješnosti rada službenika i službi zaduženih za izdavanje odobrenja obrtnicima.

Takođe ministarstvo je aktivno uključeno u izradu Industrijske politike i strategije razvoja industrije u FBiH, a transferom za poticaj razvoja, preduzetništva i obrta isto koordinira namjenski utrošak sredstva sa ciljem opstanka i rasta subjekata malog gospodarstva, podrške projektima koje finansiraju kantoni, gradovi, opštine i udruge.

Predizborna obećanja

Ministar Velimir Kunić na poziciju ministra razvoja, preduzetništva i obrta došao je na prijedlog Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD). Analizom programske platforme Saveza nezavisnih socijaldemokrata, u cilju utvrđivanja njene usklađenosti sa Građanskom platformom, utvrđeno je da je izborna platforma površno usklađena sa Građanskom platformom. Ako uzmemo u obzir funkciju koju obnaša ministar Kunić i vezu sa predizbornim obećanjima matične stranke uviđamo da u programskoj platformi SNSD uopšte nema jasno naznačen cilj na povećanju zaposlenosti ili smanjenju nezaposlenosti. Međutim, iako SNSD nema izborne ciljeve u oblasti rasta zaposlenosti njihov izborni program predviđa specifične ciljeve u oblasti mehanizama za podsticaj zapošljavanja i poticanja razvoja nerazvijenih područja Bosne i Hercegovine. Dalje, Program SNSD predviđa završetak procesa privatizacije u narednom četverogodišnjem periodu (osim sektora šumarstva, vodoprivrede i elektro-energetike), zatim promjene u načinu upravljanja i rješavanje problema u velikim državnim sistemima. Ciljevi su jasno definisani, ali djelimično razrađeni načini realizacije. Ova Programske aktivnosti u znatnoj mjeri su usaglašene sa GP.

Ministarstvo okoliša i turizma

Federalno ministarstvo okoliša i turizma³⁴, na čelu sa ministrom dr. sc. Nevenko Herceg, je u sklopu Programa rada Vlade za 2007. godinu planiralo predložiti na razmatranje i utvrđivanje 4 zakona, 27 podzakonskih i drugih normativnih akata, kao i 20 tematsko – analitičkih aktivnosti (analize, projekti). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (404), vidimo da Ministarstvo okoliša i turizma sa 51 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa 11%.

Aktivnosti ministarstva okoliša i turizma imaju posredne veze sa više zahtjeva iz Građanske platforme, a posebno se ističe veza sa zahtjevom da BiH ispuni uslove za sticanje statusa kandidata za članstvo u EU.

Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 10.570.701 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 0.8 % (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 11% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 30% zaposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 9.5% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 1.002.342 KM. Najveće izdvajanje u visini od 240.000 KM predviđeno je za tekuće grantove³⁵. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 30% svog budžeta (nemamo podataka o realizaciji stavke „Nabavka stalnih sredstava“ u visini od 400.000 KM).

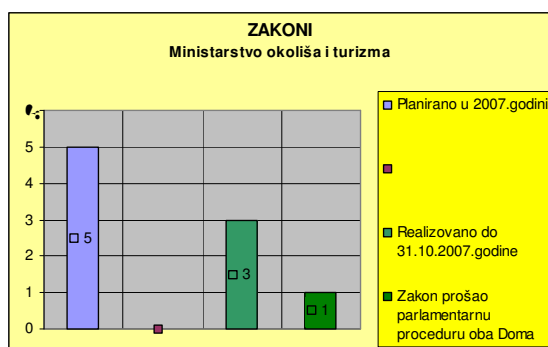
Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada, te ostale aktivnosti

Ministarstvo okoliša i turizma je još jedno ministarstvo u nizu čiji prikaz programa rada nije usklađen sa datim pregledom drugih ministarstava, a na način da nisu razdvojene normativne i analitičke aktivnosti, dok su vremenski rokovi postavljeni vrlo okvirno (trajno, 2007. godina, 2009. godina, isl). Možemo samo zaključiti da su na prijedlog ovog ministarstva usvojeni Zakon o Nacionalnim parkovima „Prenj“ i „Čvrstica-Čabulja-Vran“, Nacrt izmjene i dopune zakona o turističkim zajednicama i promociji turizma u F BiH, te Zakon o NK Una, dok se čeka sa usvajanjem Zakona o fondu za zaštitu okoliša F BiH i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti. Izdvajamo da do kraja godine ovo ministarstvo planira kreirati Strategiju turizma F BiH, kao i Strategiju zaštite okoliša za F BiH.

Podsjetimo na “Transfer za razvoj turizma i okoliša” u visini od 3 miliona KM, a sredstva su namjenjena za izradu Strategije razvoja turizma u FBiH, poticaju izgradnje novih turističko-ugostiteljskih objekata i infrastrukture, izradi signalizacije i tematskih cesta u kantonima i opštinama, za potpore manifestacijama iz oblasti turizma i ugostiteljstva od značaja za FBiH, financiranju programa zaštite okoliša, i tako dalje.

³⁴ Federalno ministarstvo okoliša i turizma vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine koji se odnose na: ekološku zaštitu zraka, vode i zemlje; izradu strategije i politike zaštite okoliša; standarde kvaliteta zraka, vode i zemlje; ekološko praćenje i kontrolu zraka, vode i zemlje; izradu strategije i politike razvoja turizma i ugostiteljstva; praćenje turističkih tokova na domaćim i stranim tržištima; usmjeravanje dugoročnog razvoja turizma u okviru cjelovitog gospodarskog sistema i druge poslove utvrđene zakonom.

³⁵ Transfer za obnovu Pocitelja; Transfer za razvoj turizma i okoliša u F BiH; Transfer za sanaciju korita i vodopada Plive – Jajce; Transfer za fond za zaštitu okoliša; Transfer za izradu projektne dokumentacije-otpadne vode Neum; Transfer za pokretanje ustanove NP UNA; Transfer za zaštitu okoliša od znacaja za FBiH; Transfer za sanaciju slapišta rijeke Trebižat; Transfer za parkove od interesa za FBiH, Blidinje.

Od 3 zakona koliko je Vlada F BiH na prijedlog ovog ministarstva uputila u parlamentarnu proceduru, samo je Zakon o NP Una prošao cjelokupnu parlamentarnu proceduru, dok je Nacrt izmjene i dopune zakona o turističkim zajednicama i promociji turizma u F BiH povučen na doradu.

Novim zakonom o turističkim zajednicama preciziran je rad turističkih zajednica, kao i to da njihove predsjednike, ovisno o nivou na kojoj djeluju, imenuju federalni, odnosno kantonalni ministar, te načelnik opštine i gradonačelnik. Novopredloženim izmjenama i dopunama je, također, ranija nadležnost za oblast turizma s Federalnog ministarstva trgovine prenesena na Federalno ministarstvo okoliša i turizma.

Ministarstvo u kontinuitetu realizuje i projekat "Jajce - sanacija korita rijeke Plive i vodopada", za koji je vlada u ovoj godini izdvojila preko 4 miliona KM, a završetak se očekuje naredne godine. Uporedo, tokom 2007. godine predstavnici Ministarstva okoliša i turizma su uspješno realizovali prvi Eko kamp u F BiH i sa tim u vezi Vlada je zaključila da se u Budžetu za slijedeću godinu planiraju sredstva u ove svrhe, a Federalno ministarstvo okoliša i turizma zadužila da Program Eko kampa uvrsti u svoj program rada za 2008. godinu, kako bi bile stvorene pretpostavke da manifestacija postane tradicionalna.

Prateći realizaciju planiranih aktivnosti u Programu rada, a zbog neprecizno postavljenih rokova u planiranju određenih aktivnosti možemo samo zaključiti da ista nije veća od 40%.

Predizborna obećanja

Ministar dr. sc. Nevenko Herceg na poziciju ministra okoliša i turizma došao je na prijedlog Hrvatske demokratske zajednice (HDZ). Izborni program ove stranke, pred opšte izbore 2007. godine, nije bio usklađen sa zahtjevima iz Građanskom platformom, a samo površno je uskladio svoj izborni program sa Građanskom platformom u oblasti evropskih integracija. Za nadati se da će, kao ministar Herceg, na poziciji koju obnaša uraditi mnogo više, nego je to građanima obećala stranka iz koje dolazi.

Ministarstvo trgovine

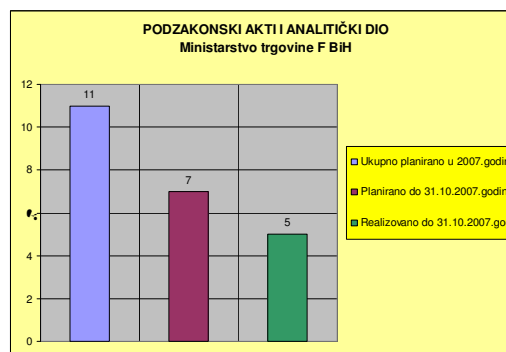
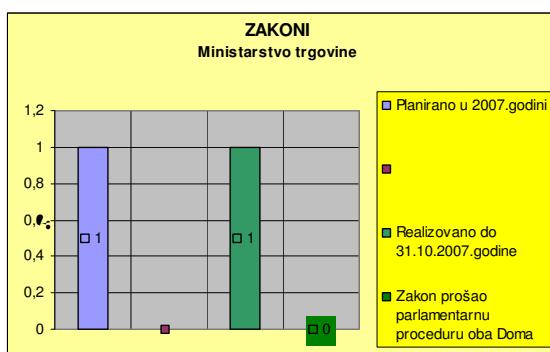
Federalno ministarstvo trgovine³⁹; na čelu sa ministrom Desnicom Radivojevićem, je u sklopu Programa rada Vlade za 2007. godinu planiralo predložiti na razmatranje i utvrđivanje 1 zakon (izmjene i dopune Zakona o posebnim oslovima za obavljanje poslova međunarodnog otpremništva), 2 podzakonskih i drugih normativnih akata, kao i 5 tematsko – analitičkih aktivnosti (izvještaji, informacije). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (40), vidimo da Ministarstvo trgovine sa 12 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa 2.9%.

Aktivnosti ministarstva trgovine imaju posredne veze sa više zahtjeva iz Građanske platforme, a posebno se ističe veza sa zahtjevima da javna preduzeća budu bolje regulisana i efikasnija u pružanju usluga, te da se udvostruče strana ulaganja.

Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 1.990.527 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 0.1 % (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 2.9% aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 37 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 52% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 832.220 KM. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 49% svog budžeta.

Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada, te ostale aktivnosti

Ministarstvo trgovine je planiralo manji broj aktivnosti u Programu rada za 2007. godinu, a jedan pominjani Zakon o posebnim oslovima za obavljanje poslova međunarodnog otpremništva (izmjene i dopune) je i usvojen. Od 2 podzakonskih akata donesena je Odluka o zaštitnim cijenama pojedinih poljoprivrednih proizvoda za 2007. godinu, dok su ostale aktivnosti planirane za mjesec decembar.

Vlada je povukla iz parlamentarne procedure Zakon o posebnim oslovima za obavljanje poslova međunarodnog otpremništva.

Takođe, četiri aktivnosti iz analitičkog dijela su realizovane, a ukupan stepen realizacije ovako oskudnog plana Ministarstva trgovine za 2007. godinu je 71%.

³⁹Federalno ministarstvo trgovine obavlja prvenstveno poslove koji se odnose na: trgovinu, funkcionisanje jedinstvenog tržišta, uticaj privrednog sistema i ekonomske politike na tržište roba i usluga; odnose ponude i potražnje, cijene roba i usluga; zaštitu potrošača, te druge poslove utvrđene zakonom.

Pored aktivnosti planiranih programom Ministarstvo trgovine je realizovalo i druge iz domena nadležnosti, te na osnovu dodatnih zaduženja od strane Vlade F BiH. Ministarstvo trgovina je nosilac aktivnosti na izradi Strategije ekonomskog razvoja F BiH, a na zvaničnoj web stranici ovog ministarstva do 12.10. bio je otvoren javni poziv za izradu projekata koji će biti sastavni dio strategije. Riječ je projektima na temu „Razvoj industrijske politike u Federaciji BiH, „Razvoja malog i srednjeg preduzetništva“, te „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta, poticaja izvoza i racionalizacija uvoza roba i usluga na teritoriji Federacije BiH“.

Jednom od Odluka Vlade, Federalni ministar Desnica Radivojević imenovan je za šefa Stožera za provedbu Plana akcije kontrole rada na crno, a Ministarstvo je dužno i da vrši nadzor nad realizacijom Odluke o minimalnim otkupnim cijenama pojedinih poljoprivrednih proizvoda. Takođe, isti su dužni da koordiniraju i prate primjenu Pravilnika o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata i ostalih proizvoda i usluga na benzinskim crpkama putem ugrađene opreme u Federaciji BiH, te da pružaju Vladi informacije o djelatnostima i broju inozemnih firmi na prostoru F BiH.

Predizborna obećanja

Gospodin Desnica Radivojević je ministar koji dolazi ispred Stranke demokratske akcije za koju smo navodili da je izborna platforma površno usklađena sa Građanskom platformom. Istakli smo da strane investicije i rad javna preduzeća imaju posredne veze sa aktivnostima ministra Radivojevića, a dodajmo da je SDA predizbornim programom predvidila osiguranje priliva direktnih stranih investicija u iznosu 3 milijarde KM u periodu do 2010. godine. Način realizacije ovog cilja nije elaboriran osim predviđenog smanjenja poreza i doprinosa na plate sa 9% na 55%.

Programom SDA, u okviru ekonomskih mjera predviđa realizaciju restrukturiranja energetskog sektora i okončanje cjelokupnog procesa privatizacije, što ga u tom dijelu čini saglasnim za GP. Program ne tretira posebno mjere i načine kako realizacije pomenutih ciljeva tako ni pitanja vezana za javna preduzeća.

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova³⁷, na čelu sa ministrom Muhidinom Alićem, je u sklopu Programa rada Vlade za 2007. godinu planiralo realizovati 9 aktivnosti normativnog karaktera, kao i 4 tematsko – analitičke aktivnosti (informacije). Poredeći sa ukupnim brojem planiranih aktivnosti Programom rada Vlade F BiH (404), vidimo da Ministarstvo unutrašnjih poslova sa 13 planiranih aktivnosti učestvuje u ukupnom broju sa 2.8%.

Aktivnosti ministarstva unutrašnjih poslova imaju posredne veze sa više zahtjeva iz Građanske platforme, a posebno se ističe veza sa zahtjevima da se smanji nivo korupcije u BiH, te da se ispune uslovi za sticanje statusa kandidata za članstvo u EU.

Budžetom Vlade F BiH, za aktivnosti tretiranog Ministarstva izdvojeno je 11.251.730 KM, a ukupno za rad svih ministarstava 1.242.214.439 KM. Dakle, u odnosu na ukupno izdvajanje prema ministarstvima pomenuto učestvuje u omjeru od 0.9 % (prethodno rečeno da učestvuje u Programu sa 2.8 % aktivnosti). Na bruto plate i naknade troškova, 238 uposlenih u sjedištu Ministarstva, isti su planirali da potroše 41% od ukupne sume ovog Ministarstva, odnosno 4.040.745 KM. Prema izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine, ovo ministarstvo je za 75% utrošenog vremena realizovalo 44% svog budžeta.

Realizacija zakonskih i podzakonskih akata iz Programa rada, te ostale aktivnosti

Ministarstvo unutrašnjih poslova nema planiranih zakona, niti jasno predstavljeni podzakonskih akata koje je planiralo predložiti Vladi na razmatranje u 2007. godini. Za sve aktivnosti postavljen je kontinuiran rok implementacije tokom 2007. godine. Određene aktivnosti vezuju se za planiranu reformu policijskih struktura u BiH, do koje još nije došlo, i s tim u vezi tretirano Ministarstvo nije kreiralo Plan implementacije Odluke o jedinstvenoj strukturi policije u BiH. Ostale planirane aktivnosti spadaju u redovne poslove praćenja propisa iz nadležnosti, a po potrebi davanje odobrenja za rad, stručnih mišljenja po zahtjevu fizičkih i pravnih lica, nadziranje primjene Zakona o zaštiti ljudi i imovine, kao i druge. Pripadnici ovog ministarstva od početka aktivno su uključeni u realizaciju akcije borbe protiv rada na crno.

Tokom 2007. godine Ministarstvo je iniciralo donošenje Odluke kojom je Vlada F BiH odobrila Streljačkom savezu BiH na korištenje bez naknade 35.000 komada sportske malokalibarske municije, s ciljem bolje pripreme olimpijaca za Olimpijske igre u Pekingu. Takođe, na prijedlog istog ministarstva Vlada je odobrila da se Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova Bosansko-podrinjskog kantona, bez naknade ustupi 200 uniformi - policijskih jakni kojima raspolaže Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova.

Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova, uključeno je i u izvršavanje uvida u kompletnu dokumentaciju ovih predmeta i dogovora u vezi sa mjerama koje treba preduzeti po pitanju pojave vraćanja stanova bivšeg

³⁷ Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova obavlja prvenstveno poslove koji se odnose na: sprečavanje i otkrivanje krivičnih djela međunarodnog kriminala i terorizma, neovlaštene trgovine drogom i organiziranog kriminala i drugih krivičnih djela iz nadležnosti Federacije; pronalaženje i hvatanje počinilaca tih djela te njihovo privođenje nadležnim organima; vrši kriminalističko-tehnička vještačenja; raspisuje i objavljuje INTERPOL-ove međunarodne, federalne i međukantonalne potrage; surađuje sa nadležnim tužilaštvima u vezi s obradom krivičnih slučajeva; poslovi državljanstva Federacije; osiguranje određenih ličnosti i zgrada Federacije; zaštita ljudskih prava i građanskih sloboda u oblasti unutrašnjih poslova; promet i prijevoz eksplozivnih materija, obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti.

Federalnog ministarstva odbrane. U Informaciji koje je Vladi F BiH dostavilo Federalno pravobranilaštvo ukazano je da Komisija za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica, odlučujući o zahtjevima za povrat vojnih stanova, izašla iz okvira svog mandata pošto je donosila odluke u korist osoba koje nemaju status izbjeglica i raseljenih osoba.

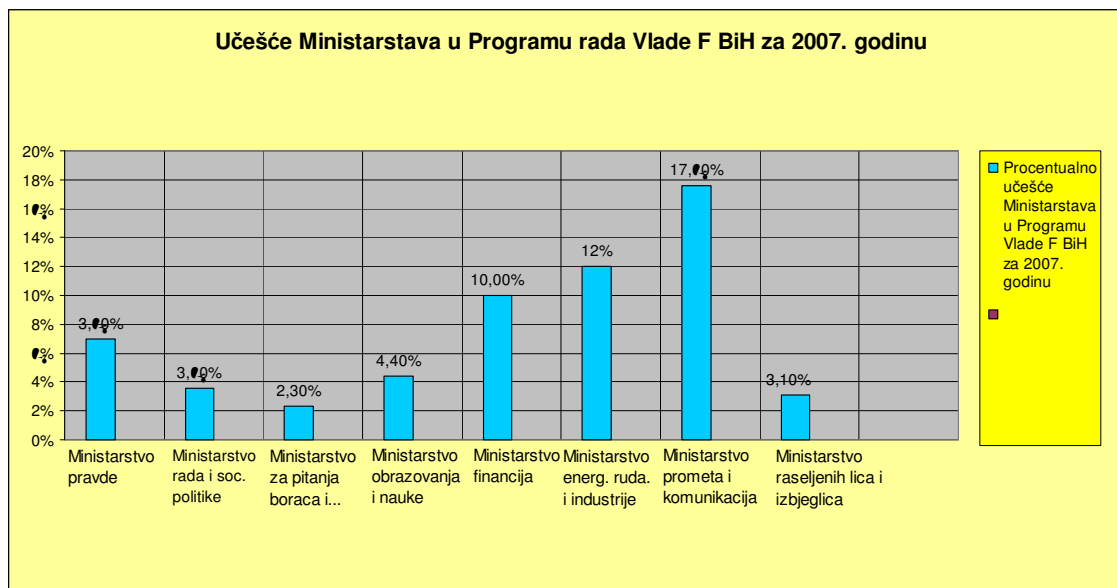
Na kraju Vlada FBiH je, na prijedlog Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, donijela Odluku o izradi "Polaznih osnova strategije sigurnosti cestovnog prometa". Izrada je u toku, a potreba se nametnula zbog sve većeg broja prometnih nesreća. Strategija će sadržavati provedbu i preduzimanje mjera djelovanja i poboljšanja sigurnosti u cestovnom prometu u Federaciji BiH. Njome bi, također, bili utvrđeni stvarni uzroci nesreća, mjere za otklanjanje nedostataka i smjernice u vođenju politike u ovoj oblasti.

Prateći realizaciju planiranih aktivnosti u Programu rada, a zbog neprecizno postavljenih rokova u planiranju određenih aktivnosti, te nedovoljno dobim dekomponovanjem aktivnosti, možemo samo zaključiti da ista nije veća od 30%.

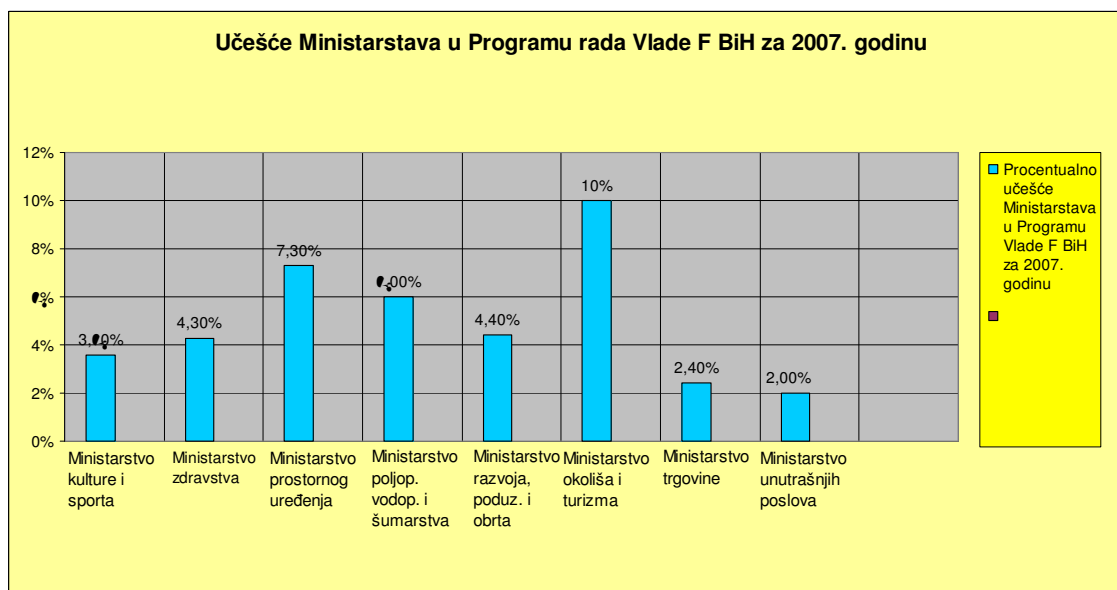
Predizborna obećanja

Gospodin Muhidin Alić, na mjestu ministra unutrašnjih poslova, još jedan je u nizu osoba na najvišim pozicijama u F BiH postavljena ispred stranke koja je na izbore 2008. godine izašla bez bilo kakvih pisanih obećanja, tj. Izborne platforme, a govorimo ponovo o Stranci za Bosnu i Hercegovinu. Nismo u mogućnosti uvidjeti da li je rad gospodina Alića po pitanju smanjenja korupcije i približavanja BiH evropskim integracijama u skladu sa stranačkim istomišljancima.

GRAFIKON 1a

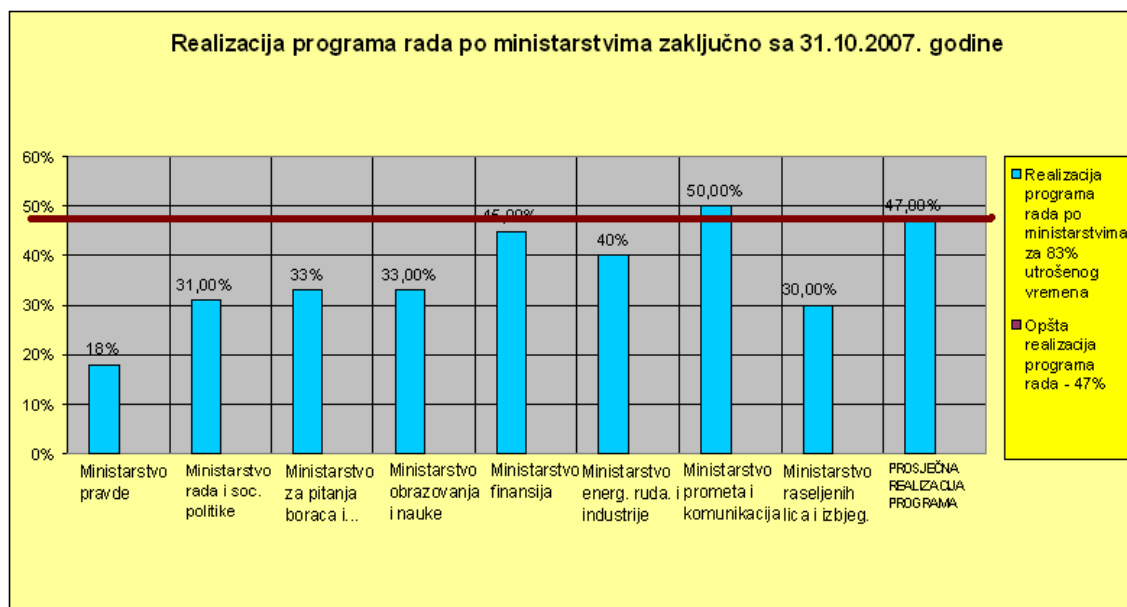

GRAFIKON 1b

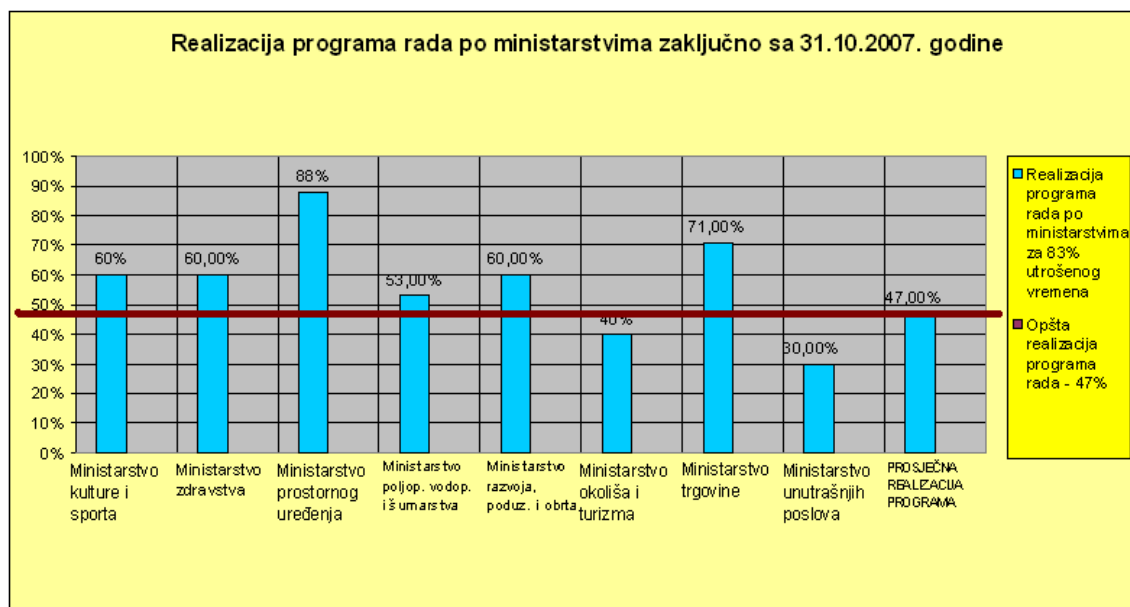

Grafički prikaz 1: Ukupno gledano, najveći udio u Programu rada Vlade FBiH zauzima Ministarstvo prometa i komunikacija (17,00%), a najmanjina Ministarstvo unutrašnjih poslova (2%)

GRAFIKON 2a

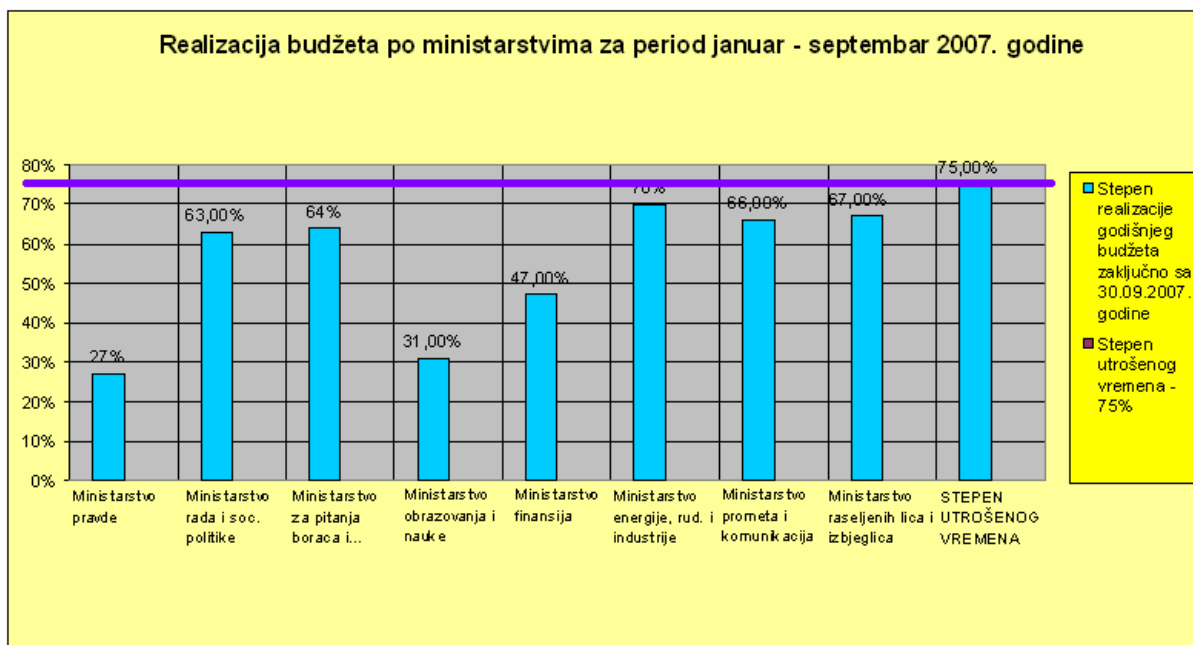

GRAFIKON 2b

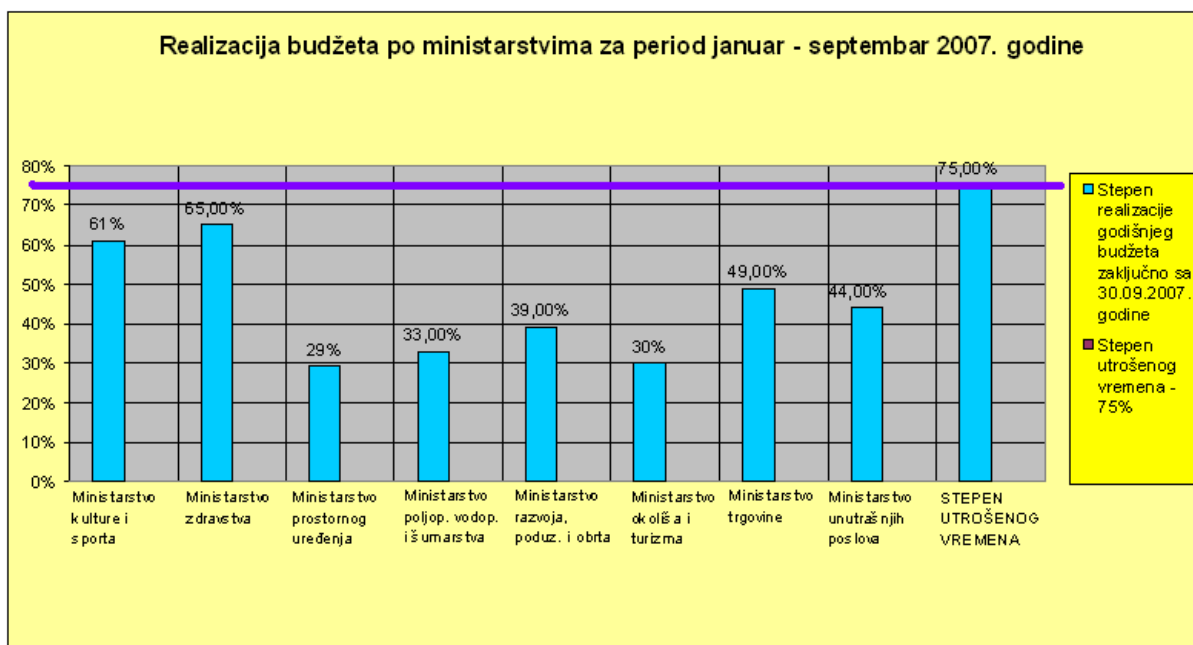

Grafički prikaz 2: Zaključno sa 31.10.2007. godine najveći stepen realizacije program planiranih aktivnosti bilježi Ministarstvo prostornog uređenja na čelu sa ministrom Salko Obhodašem (88%), dok najmanji omjer realizacije paniranih aktivnosti bilježi Ministarstvo pravde na čelu sa ministrom Feliks Vidovićem (18%).

GRAFIKON 3a

GRAFIKON 3b

Grafički prikaz 3: Poredeći stepen realizacije budžeta u periodu od januara do septembra mjeseca, vidimo da je utrošeno vrijeme u najvećem skadu sa realizacijom budžeta kod Ministarstva energije, rudarstva i industrije na čelu sa ministrom Vahidom Hećom (70% realizacije budžeta za 75% utrošenog vremena), dok je Ministarstvo pravde na čelu sa ministrom Feliksom Vidovićem bilježi najlošiju realizaciju, jer je za 75% utrošenog vremena realizovalo tek 27% budžeta.

ZAKLJUČCI

EFIKASNOST:

Vlada F BiH je vrlo neefikasna i prilično neodgovorna prema svojim obavezama - zaključno sa 31.10.2007. godine realizovala je tek 47% za ovaj period, Programom rada za 2007. godinu, planiranih aktivnosti. I samo 38% planiranih zakona. Za preostala 2 mjeseca ove godine ostalo je da donese čak 73 zakona (ili 71% od godišnjeg plana), što je, pogotovo imajući u vidu dosadašnji učinak, nerealno za očekivati.

VEZA SA GP:

U polugodišnjem izvještaju, o radu Vlade Federacije BiH, statistika je pokazala da 70% realizovanih mjera nema nikakvu vezu sa zahtjevima iz Građanske platforme, kojima je cilj poboljšanje života građana BiH, a taj broj je, dakle, tri mjeseca kasnije, smanjen i trenutno iznosi 13%. No, samo 14% od tačaka koje imaju bar neku vezu sa GP, mogu, prema nalazima eksperata, proizvesti stvarna systemska rješenja u pravcu ispunjenja građanskih zahtjeva. U odnosu na ukupan broj - samo 5% dosada realiziranih tačaka dnevnog reda Vlade F BiH, spada u one koji mogu proizvesti stvarna systemska rješenja u cilju poboljšanja života građana ove zemlje.

ODNOS VLADE I PARLAMENTA

Odnos Vlade i Parlamenta FBiH je u najmanju ruku čudan. Parlament krši poslovničku obavezu da donese program svog rada, navodeći kao opravdanje da se koristi Programom rada Vlade. Pri tome, da bi stvar bila apsurdnija, taj Program je usvojio samo Predstavnički dom, a i on sa propratnim zaključcima, dok je Dom naroda odložio izjašnjavanje o tom Programu dok u njega ne budu uneseni prijedlozi, primjedbe i sugestije koje su stavljene na taj dokument na sjednici Doma. Istovremeno, Parlament FBiH u svom radu i broju usvojenih akata ne prati dinamiku rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Kako smo primijetili i u polugodišnjem izvještaju, sjednicama oba doma Parlamenta Federacije BiH redovno prisustvuju premijer i članovi Vlade Federacije BiH, odnosno resorni ministri, te u toku rasprave o zakonskim rješenjima čiji je predlagatelj Vlada FBiH odmah na sjednici nude odgovore na eventualna pitanja, nejasnoće i sl. što znači da Vlada ispunjava svoju poslovničku obavezu prema Parlamentu.

MINISTARSTVA

Najslabiju realizaciju bilježi Ministarstvo pravde, na čelu sa ministrom Feliks Vidovićem, sa 18% realizovanih, od planiranih aktivnosti, dok su, po realizaciji planiranog, najefikasnije Ministarstvo prostornog uređenja, na čelu sa ministrom Salko Obhodžajem, i realizacijom od 88%, a zatim Ministarstvo trgovine, na čelu sa ministrom Desnicom Radivojevićem, sa realizacijom od 71%.

Ono što je indikativno je da najneefikasnije ministarstvo zauzima najveći dio programom Vlade planiranih aktivnosti – skoro 10% - te na taj način, svojom neefikasnošću, direktno utiče na loše rezultate Vlade u cjelini.

GENERALNO

Program rada Vlade FBiH (dokument pod nazivom "Politike djelovanja i osnovne strategije Vlade Federacije BiH u mandatnom periodu 2007-2010. godina"), ekspertne organizacije ALDI i Transparency International ocjenile su kao pozitivan i ambiciozan dokument po pitanju realizacije zahtjeva iz Građanske platforme (uz

preporuke da se isti mora aktivno i na vrijeme realizovati, te da se prihvataju i nove, proaktivne, inicijative koje nisu prethodno tretirane istim).

U politici Vlade FBiH primjetno je razmimoilaženje između riječi i djela. Otvorenost u komunikaciji, verbalna spremnost na krupne reforme i aktivnosti ne prate konkretna djela i rezultati. Njen rad, takođe, potresaju brojni skandali, afere i sumnje u motive pojedinih poteza, što samo otežava rad i mogućnost ostvarenja rezultata u interesu najširih slojeva građana.

I pored prethodno proslijeđenih preporuka Vlada Federacije BiH još uvijek nema razvijen mehanizam praćenja realizacije programa rada, revidiranja u slučaju neispunjenja istog, a isto tako javnosti se ne prezentuju podaci koji objašnjavaju uzroke nerealizacije Programa.

PREPORUKE

Pojačati aktivnosti, u cilju ispunjenja svojih, Programom rada za 2007. godinu utvrđenih, obaveza.

Više pažnje, u narednom periodu, posvetiti mjerama razvojnog karaktera po pitanjima iz zahtjeva Građanske platforme. Apelujemo na sve nadležne u Vladi Federacije BiH da razmotre proslijeđene inicijative CCI i prioritarno u narednoj godini planiraju:

- Donošenje Entitetskog akcionog plana za borbu protiv nezaposlenosti i podržavanje istog sa sa 55 miliona KM namijenjenih za aktivnu politiku zapošljavanja (5% budžeta)
- nomčiti sacijoldi rezv

Užurbano pristupiti izradi Strategije zapošljavanja F BiH, a u izradu uključiti i predstavnike kantonalnih Vlada. Uticati na kantonalne Vlade da planiraju izrade Strategija zapošljavanje i Akcionih planova u 2008. g. Realizovati zaključak Vlade F BiH iz maja mjeseca kojim se traže izmjene Zakona o Federalnom zavodu za zapošljavanje.

Povećati efikasnost u realizaciji programa rada!

Prevazići polugodišnja kašnjenja i predložiti Vladi F BiH na usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zapošljavanju stranaca, Zakona o sigurnosti i zdravlju na radu, Zakona o reprezentativnosti sindikata i poslodavaca u F BiH.

Generalno, ozbiljnije raditi na projektima iz oblasti zapošljavanja i socijalne politike – iniciranju finansijskog podsticaja za zapošljavanje u ekonomski nerazvijenim područjima F BiH, te uspostavi socijalnog fonda koji će imati kapacitet da osigura jednak tretman siromašnim građanima,...

Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata

Završiti izradu i predložiti Vladi Zakon o osnivanju fonda branilačkih populacija, kao i jedinstven Zakon branilačkih populacija (realizacija projekta Jedan zakon – Jedan fond)

Ministarstvo obrazovanja i nauke

Povećati efikasnost realizacije budžeta, jer je po Izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine ovo ministarstvo realizovalo isti u omjeru od 31%.

Završiti usklađivanje državnog Zakona o visokom obrazovanju sa entitetskim i koordinirati aktivnosti sa kantonalnim ministarstvima.

Kreirati planirani Zakon o studentskom organizovanju u F BiH.

Ministarstvo finansija

Povećati efikasnost u realizaciji programa rada!

Užurbano izraditi planirane zakone sa kojima se višemjesečno kasni po programu, a riječ je Zakonu o deviznom poslovanju, Zakonu o investicijskim fondovima, Zakonu o tržištu vredonosnih papira, kao i Zakonu o Razvojnoj banci u Federaciji BiH, idr.

Organizovati javne rasprave na Nacrt budžeta za 2008. godinu, uključivati interesne grupe (penzioneri, sindikati, nezaposleni, mladi), te civilno društvo u cjelini u rasprave i dorade Nacrta, kako bi se unaprijedio kvalitet istog, te realizovali svi preduslovi za usvajanje Prijedloga budžeta u decembru mjesecu (zakonski okvir).

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije

Povećati efikasnost u realizaciji izrade planiranih zakona (2 zakona predložena Vladi F BiH od 15 planiranih)!

Izraditi i proslijediti Vladi na usvajanje novi Zakon o privrednoj komori;

Donijeti planirane izmjene Zakona o javnim preduzećima i privrednim društvima u F BiH;

Prevazići kašnjenja i donijeti Zakon o finansijskom restruktuiranju privrednih društava sa učešćem državnog kapitala koji su predmet privatizacije, te druge zakone sa kojima se kasni, a koji nemaju neposrednu vezu sa zahtjevima iz Građanske platforme.

Završiti izradu planirane Strategije podrške izvozu.

Ministarstvo prometa i komunikacija

Povećati efikasnost u realizaciji izrade planiranih zakona!

Već pola godine kasni se sa predlaganjima Zakona o telekomunikacijama, a pet mjeseci sa Zakonom cestama F BiH, te Zakonom o električnim komunikacijama.

Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica

Otkloniti propuste u planiranju aktivnosti Ministarstva, ubuduće. U potpunosti plan sa preciznijim vremenskim odrednicama za realizaciju aktivnosti, a po mogućnosti i dekomponovati uopštene aktivnosti (npr. planovi povratka, reparacije, obnove i gradnje – ovako predstavljena aktivnost je vrlo neodređena!)

Ministarstvo kulture i sporta

Završiti izradu jedinstvene baze podataka o institucijama koje se bave problematikom mladih i učiniti je javnom.

Na vrijeme završiti planirano istraživanje o potrebama mladih kao osnove za izradu omladinske politike u F BiH.

Izraditi Zakon o mladima na nivou Federacije i po planu ga do kraja 2007. godine predložiti Vladi F BiH.

Ministarstvo zdravstva

Otkloniti propuste u planiranju aktivnosti Ministarstva, ubuduće. U potpunosti plan sa preciznijim vremenskim odrednicama za realizaciju aktivnosti.

Usvojiti Zakon o zdravstvenoj njezi sa kojima se kasni pola godine, a za koji ekspertne organizacije, ALDI i Transparency international, smatraju da bi trebao definisati omogućenje svim, a posebno siromašnim, besplatno korištenje zagarantovanog paketa prava i usluga.

Kreirati, planirani, strateški plan za reformu sustava zdravstvene zaštite u F BiH.

Ministarstvo prostornog uređenja

Povećati efikasnost realizacije budžeta, jer je po Izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine ovo ministarstvo realizovalo isti u omjeru od 29%.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Povećati efikasnost realizacije budžeta, jer je po Izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine ovo ministarstvo realizovalo isti u omjeru od 33%.

Prevazići višemjesečna kašnjenja i predložiti Vladi F BiH Zakon o poljoprivrednom zemljištu, Zakon o stočarstvu, Zakon o veterinarstvu, kao i Zakon o novčanoj potpori u poljoprivrednoj proizvodnji.

Završiti izradu Srednjoročne strategije poljoprivrednog sektora za Federaciju BiH (2007.-2010. godina), koja je po planu trebala biti realizovana u julu mjesecu.

Ministarstvo razvoja, preduzetništva i obrta

Na vrijeme kreirati i predložiti Vladi F BiH Zakon o organizovanju obrtnika, kao i dopune Zakona o obrtu, te izmjene i dopune zakona o podsticaju razvoja male privrede.

Ovi zakoni, kao i kreiranje planirane Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća ekspertne organizacije, ALDI i Transparency international, smatraju da mogu znatno prokrčiti put novim investicijama i rezultirati otvaranjem radnih mjesta i povećanjem zaposlenosti, a time uticati i na sistemsko otvaranje puta ka socijalnom napretku.

Ministarstvo okoliša i turizma

Otkloniti propuste u planiranju aktivnosti Ministarstva, ubuduće.

Povećati efikasnost realizacije budžeta, jer je po Izvještaju o realizaciji budžeta za period januar – septembar 2007. godine ovo ministarstvo realizovalo isti u omjeru od 30%.

Na vrijeme kreirati Zakon o Fondu za zaštitu okoliša u F BiH.

Ministarstvo trgovine

Po planu, u decembru 2007. godine Vladi F BiH predložiti na usvajanje Strategiju razvoja trgovine i tržišta F BiH, kao i Strategiju izvoza i supstitucije uvoza od interesa za Federaciju BiH.

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Otkloniti propuste u planiranju aktivnosti Ministarstva, ubuduće. Uskladiti formu programa rada za 2008. godinu sa konceptom ostalih ministarstava.

DODATAK 1 - VAŽNIJE MJERE KOJE JE VLADA F BiH RAZMATRALA I UPUTILA U DALJNJU PROCEDURU, PO PITANJU EFIKASNE REALIZACIJE ZAHTJEVA IZ GRAĐANSKE PLATFORME U 2007. GODINI:

U prethodnom polugodišnjem periodu Centri civilnih inicijativa su predstavili očekivane efekte dole navedenih mjera i usklađenost sa zahtjevima iz Građanske platforme. Riječ je o mjerama koje se izdvajaju po svojoj važnosti za efikasnost realizacije zahtjeva iz GP i zaključno sa 30. 09. 2007. godine bilo ih je 18 i to:

- Inicijativa, a naknadno i usvojena Odluka, za izradu Industrijske politike i Strategije razvoja industrije u Federaciji BiH;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o pravima demobilisanih boraca i članovima njihovih porodica;
- Zajednička platforma o principima, načinu i mehanizmima implementacije mjera Akcionog plana i Strategije reforme javne uprave u BiH;
- Prijedlog zakona o klasifikaciji djelatnosti u F BiH;
- Prijedlog odluke o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Poticaj za poljoprivredu“;
- Politike djelovanja i osnovne strategije Vlade F BiH u mandatnom periodu 2007 – 2010.;
- Prijedlog akcionog plana za suzbijanje rada na crno;
- Razmatranje prednacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o radu;
- Nacrt strategije reforme penzijskog sistema u F BiH;
- Podrška Vlade F BiH projektu razvoja rurarnog preduzetništva;
- Program javnih investicija u Federaciji BiH za period 2007.-2009. godina, sa Prijedlogom zaključaka;
- Prijedlog Akcionog plana za izradu konačne verzije Strategije reforme penzionog sistema u federaciji Bosne i Hercegovine sa Prijedlogom zaključka i Prijedlog rješenja o formiranju Ekspertne grupe za reformu penzijskog sistema;
- Nacrt zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog odluke o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele «Transfer za veterinarstvo» utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva;
- Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju prioriternih vertikalnih programa zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine i prioriternih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti koje će se pružati osiguranim licima na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog odluke o usvajanju utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Transfer za zdravstvene ustanove“ utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu Federalnom ministarstvu zdravstva;
- Nacrt zakona o izmjeni Zakona o utvrđivanju i ostvarivanju potraživanja građana u postupku privatizacije;
- Prijedlog odluke o odobravanju izrade Strategije ekonomskog razvoja Federacije Bosne i Hercegovine;

U protekla tri mjeseca, zaključno sa 31.10.2007. izdvojićemo još 15 mjera u kontekstu prethodno rečenog:

- Odluka o imenovanju Savjetodavnog tijela za socijalnu politiku-SPAG;
- Zakon o javnom RTV servisu Federacije BiH;
- Nastavak akcije „Borba protiv rada na crno“;

- Prijedlog zakona o osnivanju Instituta za sudsko vještačenje;
- Odluka za izdvajanje sredstva Vlade F BiH, za potrebe realizacije projekta „Sjednice bez papira“;
- Informacija o i zaključci u vezi sa nastavkom provedbe Bolonjskog procesa u F BiH;
- Nacrt Zakona o porezu na dobit;
- Porez na doprinose;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Dokument Okvirnog budžeta za period 2008 – 2010. godina;
- Zakon o poljoprivredi;
- Strategija komunikacije F BiH;
- Politika privatizacije državnog kapitala u F BiH;
- Prioritetni razvojni projekti u F BiH – Program javnih investicija;
- Mjere za rast i razvoj obrtništva u periodu 2007. – 2010. godine.

Odluka o imenovanju Savjetodavnog tijela za socijalnu politiku-SPAG

Vlada Federacije BiH je zajedno sa Direkcijom za ekonomsko planiranje BiH pri Vijeću ministara BiH uz podršku London School of Economics (LSE) Konzorcija, formirala Savjetodavno tijelo za socijalnu politiku (SPAG - Social Policy Advisory Group) kao dio cjelokupne poboljšane strukture upravljanja socijalnom politikom u skladu s praksama EU.

Srednjoročna razvojna strategija BiH 2004.-2007. navodi da je uspostava efikasnog sistema socijalne politike ključna za ekonomski rast u cilju smanjenja siromaštva, međutim, iskustva upućuju na velike neusklađenosti između međunarodnih standarda i domaćih zakona i prakse. Osnovni cilj SPAG-a F BiH i zadaća Savjetodavne grupe za socijalnu politiku je da budu savjetodavno tijelo koje uključuje interesorski pristup i socijalno partnerstvo i da bude savjetnik i predlagač politika u oblasti invalidnosti Vladi FBiH.

Zakon o javnom RTV servisu Federacije BiH

Programom rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. predviđeno je donošenje zakona o Radio-televiziji Federacije BiH kao posljednjeg oslova koji ovisi od Federacije, a odnosi se na prepreku u potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH Europskoj uniji.

Prijedlog zakona, već je ranije poslat u parlamentarnu proceduru, ali je tada pokrenuto pitanje zaštite vitalnog nacionalnog interesa hrvatskog naroda. Vijeće za zaštitu nacionalnog interesa Ustavnog suda FBiH donijelo je Odluku kojom je rečeno kako Zakon mora sadržavati precizne i jasne formulacije za slučajeve kada je u pitanju ostvarivanje programskih načela u pogledu ravnopravnosti sva tri konstitutivna naroda. Nakon toga je OHR izvršio izmjene u tekstu Zakona.

Zastupnici hrvatskog naroda i dalje se protive prijedlogu zakona jer njime nije predviđeno utemeljenje televizijskog kanala na hrvatskom jeziku, za što se oni zauzimaju.

Prijedlog zakona o osnivanju Instituta za sudsko vještačenje

Cilj osnivanja Instituta je da se predloženim rješenjima osigura, pored jedinstvenog pristupa u postupku medicinskog vještačenja, i jedinstveni kriteriji za ocjenu-medicinsko vještačenje u oblasti penzijsko-invalidskog osiguranja, socijalne zaštite, dječije i invalidske zaštite, boračko-invalidske zaštite, odbrane i u drugim oblastima.

Odluka za izdvajanje sredstva Vlade F BiH, za potrebe realizacije projekta „Sjednice bez papira“

Iako u javnosti nema dovoljno podataka o očekivanim rezultatima ovog projekta, pozvali smo se na efekte realizovanog projekta u susjednoj Hrvatskoj.

Gledano iz perspektive uprave možemo govoriti o: većoj kontroli i transparentnosti procesa; većoj fleksibilnosti organizacije prema promjenama; uštedi u vremenu - automatizacija (digitalizacija) rutinskog posla; smanjenju troškova - smanjenje troškova papira, kašnjenja i pogrešaka, ljudskog rada; uštede u ljudstvu - manji broj ljudi obavlja veći opseg posla; kontroliranom i sigurnom pristupu dokumentima te jednostavnosti korištenja.

Iz perspektivne osoblja za pripremu sjednica možemo govoriti o: automatskom zaprimanju dokumentacije; boljoj komunikaciji među odjelima i osobama zaduženima za obradu; elektronički prijenos nadležnosti za određeni predmet/dokument; jednostavnoj pretrazi dokumentacije; mogućnosti prilaganja bilo koje vrste dokumenata predmetima; automatskom praćenju tijeka obrade nekog predmeta/dokumenta; mogućnosti unosa zapisa/bilješki/napomena na dokumentu; sva dokumentacija na istome mjestu; zna se posljednja verzija dokumenta; nema gubljenja dokumentacije; itd..

Informacija o i zaključci u vezi sa nastavkom provedbe Bolonjskog procesa u F BiH

Informacija je pomogla Vladi da donese niz zaključaka koji su temelj za okončanje reforme obrazovanja u BiH.

Federalna ministarstva obrazovanja i nauke, kao i pravde trebaju zaključkom Vlade, do kraja godine, zajedno izraditi standarde i normative za visoko obrazovanje koji će se primjenjivati na sve javne i privatne visokoškolske ustanove u FBiH. Vlada će, također, u okviru svoje nadležnosti pokrenuti pitanje revizije diploma u ovim ustanovama.

Kantonalnim ministrima obrazovanja je preporučeno da u budžetima za narednu godinu predvide dodatna sredstva za podršku implementaciji Bolonjskog procesa. Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke će, u saradnji sa Federalnim zavodom za statistiku i univerzitetima u FBiH, pristupiti izradi uporedivih pokazatelja i podataka o visokom obrazovanju u skladu sa potrebama i zahtjevima Bolonjskog procesa.

Posebno stručno tijelo sastavljeno od predstavnika federalnih ministarstava obrazovanja i nauke, rada i socijalne politike, Federalnog zavoda za zapošljavanje, predstavnika kantonalnih ministarstava obrazovanja, predstavnika univerziteta i studenata u FBiH i poslodavaca će izvršiti analizu potreba tržišta rada i dostaviti prijedloge mjera za prilagođavanje visokoškolskih ustanova potrebama tržišta.

Inspektori Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke će, u saradnji sa kantonalnim inspektorima, izvršiti provjeru privatnih visokoškolskih ustanova do 1. oktobra ove godine i o rezultatima upoznati Vladu FBiH putem Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke.

Nacrtr Zakona o porezu na dobit

Zakonom se, između ostalog, propisuje niža stopa poreza na dobit u odnosu na postojeću, priznaje se porezni kredit u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, priznaje se porezni gubitak, te propisuju porezne olakšice za izvozno orijentirane kompanije, velike investitore i nerezidentne poslovne jedinice iz RS i Brčko Distrikta. Cilj je da se ujednačavanjem rješenja u entitetima, provođenjem ovog, kao i drugim zakonima iz oblasti poreske politike, utiče na stvaranje jedinstvenog ekonomskog prostora u BiH.

Takođe, Zakon nudi veoma široku poreznu bazu (bez olakšica i oslobođanja, ali uz poticaj za ubranu amortizaciju i to isključivo za osnovna sredstva u funkciji znanstveno-istraživačkog rada, obuke kadrova i zaštite okoliša), te niske stope poreza na dobit i poreza po odbitku, izuzimajući iz oporezivanja samo Centralnu banku BiH i tijela svih razina vlasti. Predloženi porez na dobit plaća se po stopi od deset posto, umjesto dosadašnjih 30 posto, na utvrđenu poreznu osnovicu u poreznoj bilanci. I pored smanjenja stope ovog poreza, bitno izmijenjenom politikom podsticaja u ovoj oblasti, Vlada računa se na uvećanje prihoda po ovom osnovu. Zaključeno je da se poreske olakšice uvedu i za preduzeća koja zapošljavaju invalidna lica.

Porez na doprinose

Na inicijativu Vlade FBiH, Dom naroda Parlamenta Federacije BiH prihvatio je tri zakona iz oblasti poreske politike, a riječ je o Nacrtu zakona o porezu na dohodak, Nacrtu zakona o porezu na dobit i Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima. Vlada FBiH, ističe da će ovi zakoni uvesti red u ovoj oblasti, a prije svega eliminisat dvostruko oporezivanje. U oblasti poreske politike trenutno se u FBiH primjenjuje više od 50 različitih poreskih stopa.

Udruženje poslodavaca Federacije BiH (UPFBiH) smatra da je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima neprihvatljiv jer ne doprinosi rasterećenju privrede u Federaciji i harmonizaciji doprinosa i poreza u BiH. Po njima, zakonom se precizno trebaju definisati platni razredi i kriteriji za utvrđivanje osnovice za obračun doprinosa i poreza na plaću. "Entitet nema strategiju socijalne politike i ovakav način rada samo je kupovanje socijalnog mira sa čime se ne slažemo" rečeno je iz udruženja dodajući da ovakvim stavom poslodavci ne žele ugroziti fondove, niti budžet, već očekuju da se ispuni ono što je obećano u predizbornoj kampanji i ekspozeu premijera Nedžada Brankovića u vezi s rasterećenjem privrede u FBiH.

Zakon o porezu na dohodak

Izmjenama Zakona o porezuna dobit želi se prevazići raznolikost i neujednačenost sadašnje porezne regulative u FBiH, kao i izbjeći višestruko oporezivanje istih prihoda, što je trenutno posljedica Ustavom propisane nadležnosti po kojoj fiskalnu politiku kreiraju i provode Federacija BiH i kantonalne vlasti. Sada se na identičan način uređuje oporezivanje dohotka fizičkih osoba u cijeloj Federaciji BiH, te rješava problem dvostrukog oporezivanja prihoda koje rezidenti Federacije BiH ostvaruju u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH.

Osim oporezivanja fizičkih osoba, prihoda temeljem imovine i imovinskih prava, autorskih prava, patenata i tehničkih unaprjeđenja, obavljanja poljoprivredne djelatnosti, kao i ukupnog prihoda građana, koje se vrši po kantonalnim propisima, uređuje se i oporezivanje prihoda na temelju stalnog i privremenog radnog odnosa u vidu plaća, dodatnih primanja, ugovora o djelu i slično.

Dokument Okvirnog budžeta za period 2008 – 2010. godina

Dokument okvirnog budžeta (DOP) 2008.-2010. godina predstavlja dio Srednjoročnog okvira rashoda za pomenuti period, a rađen je u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Ovaj dokumenat, imaju za cilj

utvrđivanje strateške osnove za raspodjelu budžetskih sredstava, na principima određivanja ekonomskih i društvenih prioriteta.

Procjene govore da bi realan rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) u 2007. godini mogao iznositi sedam posto, a takav trend se očekuje i u sljedeće dvije godine, a očekuje se i ostvarenje ekonomskog rasta, temeljeno na povećanju izvoza, industrijske proizvodnje i investicija. Kao osnovni zahtjev koji se mora ispoštovati Vlada FBiH naglašava potrebu predupređenja povećanja potrošnje van dogovorenih okvira.

Zaključeno je da se u daljnjem radu ovaj dokumenat uskladi i prilagodi Vladinim politikama u pojedinim segmentima razvoja, kako je to učinjeno u Programu Vlade za ovaj mandatni period, kako bi uistinu predstavljao matematičku sliku aktivnosti i zadataka Vlade FBiH.

Zakon o poljoprivredi

Zakon o poljoprivredi F BiH utvrđuje okvir i mehanizme za jačanje konkurentnosti i kvalitete poljoprivredno - prehrambenih proizvoda, te primjenu standarda za ostvarivanje dinamičnijeg razvitka u sektoru poljoprivrede, te regulira okvir i mehanizme za pripremu pridruživanja Europskoj uniji. Bitna novina je i osnivanje dva vijeća (za istraživanje u poljoprivredi i za poljoprivredu i ruralna područja) kao stručnih i savjetodavnih tijela Federalnog ministarstva poljoprivrede, odnosno Vlade FBiH. Kao takav odgovara na zahtjev iz Građanske platforme, a važno je da je isti usklađen sa, još ne usvojenim, Zakon o poljoprivredi na nivou BiH.

Ne manje bitan cilj Zakona jest omogućiti uspostavu sustava praćenja i izvještavanja u poljoprivredi, što će biti osigurano osnivanjem Poljoprivrednog informacijskog centra, kao i poljoprivrednog knjigovodstva, zatim uspostava registara i upisnika i evidencija potrebnih za provođenje mjera poljoprivredne politike. Posebno mjesto u Zakonu, a veliki značaj u praksi će imati priprema godišnjeg izvješća o stanju poljoprivrede (tzv. zeleno izvješće) koje nadležno ministarstvo podnosi Vladi odnosno Parlamentu FBiH na prihvaćanje.

Strategija komunikacije F BiH

Donošenjem Strategije komunikacija Vlade Federacije BiH realizirana je obaveza iz Akcionog plana u okviru Projekta "Reforme javne uprave na državnom i entitetskom nivou u BiH", s namjerom da se prvi put na jednom mjestu identificiraju strateški ciljevi i zadaci na jačanju uloge i funkcije odnosa Vlade FBiH s javnošću, s jedne, i unutarnjih komunikacija, s druge strane. Dugoročna strategija za odnose s javnošću podrazumijeva obavezu Vlade da sistematski objašnjava javnosti šta radi, zašto preuzima određene poteze i kako to namjerava postići.

Sva federalna ministarstva i druga tijela federalne uprave koji imaju svoje web-stranice Vlada FBiH je zadužila da njihov grafički izgled usklade sa web-stranicom Vlade Federacije BiH, te da o svim promjenama sadržaja blagovremeno obavještavaju Ured Vlade Federacije BiH za odnose s javnošću.

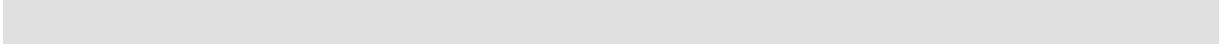
DODATAK 2 - VAŽNIJE MJERE KOJE VLADA F BiH NIJE RAZMATRALA, PO PITANJU EFIKASNE REALIZACIJE ZAHTEVA IZ GRAĐANSKE PLATFORME U 2007. GODINI:

Od 44 zakona koje Vlada F BiH nije usvojila tokom analiziranog perioda, a koje je planirala svojim Programom, dvadeset³⁸ su u potpunom skladu sa zahtjevima iz Građanske platforme. Prikaz u tabeli ispod. Pored zakona, u tabeli su navedene i strategije, te progami koji su u skladu sa zahtjevima, a sa čijim kreiranjem se kasni.

MJERA	PREDLAGAC	PLANIRANI ROK	ZAHTEJV
Zakon o izmjen. i dop. Zakona o organizaciji organa uprave u F BiH	Ministarstvo pravde	Juli	Do kraja 2010. godine javna potrošnja bude usklađena sa regionalnim prosjekom od 40% u odnosu na GDP
Zakon o izmjen. i dop. Zakona o državnoj službi u F BiH	Ministarstvo pravde	Juni	Do kraja 2010. godine javna potrošnja bude usklađena sa regionalnim prosjekom od 40% u odnosu na GDP
Izmjene i dopune Zakona o privrednim društvima u F BiH	Ministarstvo energije, rudar. i industrije	Juni	Do kraja 2010. godine da bude otvoreno novih 150.000 radnih mjesta u BiH
Zakon o privrednoj komori Federacije Bosne i Hercegovine	Ministarstvo energije, rudar. i industrije	Juni	Do kraja 2010. godine da bude otvoreno novih 150.000 radnih mjesta u BiH
Nacrt zakona o finansijskom restrukturiranju privrednih društava sa učešćem državnog kapitala koji su predmet privatizacije	Ministarstvo energije, rudar. i industrije	Juni	POVEĆANJE ZAPOSLEN. / REDUCIRANJE JAVNE POTROŠNJE
Strategija podrške izvozu	Ministarstvo energije, rudar. i industrije	Juni	Da se udvostruče direktna strana ulaganja
Prednacrt Zakona o izmjen. i dop. Zakona o zapošljavanju stranaca	Ministarstvo rada i soc. politike	April	Do kraja 2010. godine da bude otvoreno novih 150.000 radnih mjesta u BiH
Nacrt zakona o sigurnosti i zdravlju na radu	Ministarstvo rada i soc. politike	Juni	Do kraja 2010. godine da bude otvoreno novih 150.000 radnih mjesta u BiH
Zakon o izmjen. i dop. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju	Ministarstvo rada i soc. politike	Juni	Da minimalna penzija u BiH bude 250 KM
Prednacrt zakona o reprezentativnosti sindikata i poslodavaca u F BiH	Ministarstvo rada i soc. politike	Septembar	Do kraja 2010. godine da bude otvoreno novih 150.000 radnih mjesta u BiH
Zakon o izmjenama i dopunama zakona o radu	Ministarstvo rada i soc. politike	Oktobar	Do kraja 2010. godine da bude otvoreno novih 150.000 radnih mjesta u BiH
Zakon o izmjenama i dopunama zakona o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja FBiH	Ministarstvo rada i soc. politike	Oktobar	Da minimalna penzija u BiH bude 250 KM
Prijedlog Zakona o izmjen. i dop. Zakona o ministarstvima	Ministarstvo za pitanje boraca i invalida odboslobodilačkog rata	Juni	Do kraja 2010. godine javna potrošnja bude usklađena sa regionalnim prosjekom od 40% u odnosu na GDP
Inicijalni tekst Zakona o osnivanju fonda branilačkih populacija	Ministarstvo za pitanje boraca i invalida odboslobodilačkog rata	Juli	Do kraja 2010. godine da svaki građanin u BiH ima pristup osnovnoj zdravstvenoj i soc. zaštiti
Inicijalni tekst jedinstvenog Zakona branilačkih populacija	Ministarstvo za pitanje boraca i invalida odboslobodilačkog rata	Juli	Do kraja 2010. godine da svaki građanin u BiH ima pristup osnovnoj zdravstvenoj i soc. zaštiti
Zakon o poljoprivrednom	Ministarstvo poljop., vodopr. i	Juni	Poljoprivredni sektor u BiH

³⁸ Pomenute zakone, izdvojile su ekspertne WD agencije kroz „Analizi usklađenosti programa rada Vlade F BiH i kantona sa zahtjevima iz građanske platforme“. Analiza dostupna na www.ccibh.org

zemljištu	šuma		bude u potpunosti prilagođen za intergaciju u EU
Zakon o stočarstvu	Ministarstvo poljop., vodopr. i šuma	Juni	Poljoprivredni sektor u BiH bude u potpunosti prilagođen za intergaciju u EU
Zakon o novčanoj potpori u poljoprivrednoj proizvodnji	Ministarstvo poljop., vodopr. i šuma	Juli	Poljoprivredni sektor u BiH bude u potpunosti prilagođen za intergaciju u EU
Zakon o veterinarstvu F BiH	Ministarstvo poljop., vodopr. i šuma	Juli	Da poljoprivredni sektor u BiH bude u potpunosti prilagođen za intergac. u EU
Srednjoročna strategija poljoprivrednog sektora za Federaciju BiH (2007-2010. godina)	Ministarstvo poljop., vodopr. i šuma	Juni	Poljoprivredni sektor u BiH bude u potpunosti prilagođen za intergaciju u EU; obezbjeđen dostojanstven život na selu;
Izrada Programa potpore školama i obrtnicima	Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	Juni	Do kraja 2010. godine da bude otvoreno novih 150.000 radnih mjesta u BiH, uz zahtjev za okončanje reforme obrazovanja;
Izmjena Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave	Ministarstvo raseljenih lica i izbjeglice	Juni	Do kraja 2010. godine javna potrošnja bude usklađena sa regionalnim prosjekom od 40% u odnosu na GDP
Zakon o zdravstvenoj njezi	Ministarstvo zdravstva	Maj	Do kraja 2010. godine da svaki građanin u BiH ima pristup osnovnoj zdravstvenoj i soc. zaštiti

DODATAK 3 - TRENUTNO STANJE U POGLEDU IMPLEMENTIRANJA CCI PREPORUKA IZ PROŠLOG IZVJEŠTAJA O MONITORINGU RADA VLADE F BiH ZA PERIOD OD 01.01. – 30.06.2007. GODINE:

- Vlada F BiH, odnosno njena ministarstva, se u narednom periodu moraju aktivnije baviti mjerama razvojnog karaktera po pitanjima zahtjeva iz Građanske platforme.

KOMENTAR: Na žalost, Vlada Federacije BiH nije učinila dovoljno značajnijih koraka u usvajanju mjera razvojnog karaktera po pitanjima iz zahtjeva Građanske platforme. U to zabilježena su i dodatna kašnjenja.

- Vlada F BiH bi trebala više voditi računa o stepenu realizacije sopstvenog programa rada i na vrijeme upozoravati ministarstva, te tražiti hitne izmjene u slučaju kašnjenja sa realizacijom.

KOMENTAR: Vlada F BiH nije tražila od resornih ministarstava izmjene i dopune Programa rada.

- Potrebno je izvršiti izmjene i dopune Poslovnika o radu Vlade F BiH, određenim članovima kvalitetnije definisati „Obavezno pretstavlanje očekivanih rezultata u programima rada“, „Obavezno mjesečno revidiranje i tromjesečno javno izvještavanje po pitanjima realizacije programa rada“, kao i „određeni vid sankcionisanja za kašnjenje pri kreiranju programa rada“.

KOMENTAR: Poslovnik Vlade F BiH nije mjenjan i CCI će istrajati u pozivanju da se ova preporuka realizuje, a u tu svrhu planira se i angažman spoljnih eksperata kako bi ovaj prijedlog učinili što kvalitetnijim i cjelokupnijim.

- Ministarstvo finansija treba kvalitetnije informisati javnost i interesne grupe o odredbama novog Zakona o budžetima F BiH u segmentu Dokumenta okvirnog budžeta (DOB), te time početi sa uključivanjem svih zainteresovanih (penzioneri, sindikati, nezaposleni, mladi, poduzetnici,...) odnosno civilnog društva u cjelini, u kreiranje budžeta za 2008. godinu, ali i dvije naredne, kako bi se kantonalni budžet usvojio u zakonski predviđenom roku (do kraja 2007. godine).

KOMENTAR: Ministarstvo finansija već treba početi sa uključivanjem interesnih grupa (penzioneri, sindikati, nezaposleni, mladi), te civilnog društva u cjelini, u kreiranje budžeta za 2008. godinu, kako bi se isti usvojio na vrijeme u decembru 2007. godine.

- Vlada F BiH bi trebala dopuniti svoj program rada sa aktivnostima koje će omogućiti pokretanje aktivnosti na izradi izradi i usvajanju državne afirmativne politike za mlade, koja će osigurati stvaranje jednakih uslova za sve mlade ljude u oblasti obrazovanja, zapošljavanja, komunikacija i stambenog zbrinjavanja. Isto tako, sa aktivnostima koje će omogućiti pokretanje aktivnosti na izradi i usvajanju afirmativnih politika koje bi omogućile stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja, a što može osigurati značajniji priliv stranih investicija, kao i onima aktivnostima koje će omogućiti jačanje svijesti o potrebi ubrzanog približavanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji sa aktivnostima koje će osigurati efikasnije prilagođavanje javne administracije zahtjevima koji se postavljaju u okviru procesa Stabilizacije i pridruživanja.

KOMENTAR: Vlada F BiH nije radila na izmjeni i dopuni Programa rada u skladu sa prethodnom preporukom.

**DODATAK 4 – TABELARNI PREGLED ZAKONA KOJE JE VLADA FEDERACIJE UPUTILA U
PARLAMENTARNU PROCEDURU ZAKLJUČNO SA 31.10.2007. GODINE**

	Zakoni koje je Vlada F BiH uputila u daljnju parlamentarnu proceduru u periodu od 31.03. do 31.10.2007. godine	Zakon usvojen na PD FBiH	Zakon usvojen na Domu naroda	Zakon odbačen	Odgođeno usvajanje zakona	Zakon u proceduri
1.	Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu	USVOJEN	USVOJEN			
2.	Zakon o izvršavanju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu	USVOJEN	USVOJEN			
3.	(Prijedlog) zakona o izmjen. i dop. Zakona o kaznen. postupku F BiH	USVOJEN	USVOJEN			
4.	Zakon o izmjen. i dop. Zakona o duhanu	USVOJEN	USVOJEN			
5.	Zakon o načinu prestanka funkcionisanja Institucije ombudsmena F BiH u prelaznom periodu i prenosu njenih nadležnosti na Instituciju ombudsmena za ljudska prava BiH	USVOJEN	USVOJEN			
6.	Zakon o izmjen. i dop. Zakona o namještenicima u organima državne službe u Federaciji BiH	USVOJEN U FORMI PRIJEDLOGA	PRIHVAĆEN U FORMI NACRTA			U proceduri
7.	Zakon o izmjen. i dop. Zakona o grbu i zastavi u Federaciji BiH				Vlada ga povukla iz procedure	
8.	Zakon o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja	USVOJEN	USVOJEN			
9.	Prijedlog Zakona o izmjen. i dop. Zakona o pravima demobiliziranih borca i članova njihovih porodica				Odgođeno izjašnjavanje	
10.	Izmjene i dopune Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou F BiH	USVOJEN	USVOJEN			
11.	Izmjene i dopune Zakona o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8 Općeg okvirnog sporazuma	USVOJEN	USVOJEN			
12.	Prijedlog zakona o pomilovanju	ZAKON NIJE USVOJEN NA PREDSTAVNIČKOM DOMU		Zakon odbijen		
13.	Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo	USVOJEN	USVOJEN			
14.	Nacrt zakona o dopunama Zakona o posebnim uslovima za obavljanje poslova međunarod. otpremništva u vezi carinjenja robe				Vlada ga povukla iz procedure	
15.	Nacrt zakona o					U proceduri

	Nacional. parkovima „Prenj“ i „Čvrsnica-Čabulja-Vran					(nije razmatr.)
16.	Nacrt Zakona o premjeru i katastru nekretnina u F BiH				Predlagač privremeno povukao dok ne obavi javnu raspravu	
17.	Zakon o inspekciji rada					U proceduri (nije razmatr.)
18.	Nacrt zakona o porezu na dohodak	PRIHVACEN u formi Nacrta	PRIHVACEN u formi Nacrta			U proceduri
19.	Nacrt zakona o porezu na dobit	PRIHVACEN u formi Nacrta	PRIHVACEN u formi Nacrta			U proceduri
20.	Dokument okvirnog proračuna-budžeta za period 2008-2010 godina (DOB-a)					U proceduri (nije razmatr.)
21.	Prijedlog zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme u F BiH	USVOJEN	USVOJEN			
22.	Prijedlog Zakona o RTV F BiH	USVOJEN	USVOJEN Ide na Vijeće za zaštitu vitalnih interesa			U proceduri
23.	Nacrt zakona o izmjen. i dop. Zakona o doprinosima	PRIHVACEN u formi Nacrta	PRIHVACEN u formi Nacrta			U proceduri
24.	Prijedlog izmjena i dopuna zakona o turističkim zajednicama i promociji turizma u F BiH				Premijer privremeno povukao iz procedure	
25.	Prijedlog zakona o izmjen. i dop. Zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova	USVOJEN	USVOJEN sa Amandmanom vraća se Predstavničkom domu na usaglašavanje			U proceduri
26.	Prijedlog Zakona o poljoprivredi	USVOJEN	Usvojen tokom pisanja izvjestaja na DN (08.11)			
27.	Zakon o klasifikaciji djelatn. u F BiH	USVOJEN	USVOJEN			
28.	Zakon o izmjen. i dop. Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji prijedlog	USVOJEN	USVOJEN			
29.	Zakon o eksproprijaciji	USVOJEN	USVOJEN			
30.	Izmjen. i dop. Zakon o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u F BiH					U proceduri usaglašavanja
31.	Zakon o izmjen. i dop. Zak. o šumama					U proceduri (nije razmatr.)
32.	Izmjene i dopune Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu	USVOJEN	USVOJEN			
33.	Zakon o izmjeni Zakona o utvrđivanju i ostvarivanju potraživanja građana u	USVOJEN	USVOJEN			

	postupku privatizacije					
34.	Nacrt Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP Željeznica F BiH d.o.o. Sarajevo					U proceduri (nije razmatr.) Vlada poslala dopis za razmatranje u formi Prijedloga po hitnom postupku
35.	Nacrt zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija F BiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu F BiH					U proceduri (nije razmatr.)
36.	Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama F BiH	USVOJEN	USVOJEN			
37.	Zakon o izmj. i dop. Zakona o trezoru u Federaciji BiH	USVOJEN	USVOJEN			
38.	Nacrt Zakona o kontroli privatizacije u Federaciji Bosne i Hercegovine	PRIHVACEN	NIJE PRIHVACEN	Zakon odbijen		
39.	Zakon o NP Una	Usvojen u formi Nacrta	Usvojen u formi Nacrta			U proceduri

DODATAK 5 – GRAĐANSKA PLATFORMA

Zahtijevamo da do 2010. godine:

- BiH bude zemlja kandidat za članstvo u EU;
- Dodatnih 500.000 građana BiH ima primanja dnevno iznad 7 KM;
- Bude otvoreno novih 150.000 radnih mjesta u BiH;
- Minimalna penzija u BiH bude 250 KM;
- Svaki građanin u BiH ima pristup osnovnoj zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti;
- Bude udvostrucena strana ulaganja kroz transparentnu privatizaciju državnog kapitala putem berze;
- Rast cijene komunalnih usluga bude ispod nivoa godišnje stope inflacije, kroz privatizaciju javnih preduzeća ili kvalitetnije regulisanje infrastrukturnih sektora;
- Javna potrošnja u BiH bude usklađena sa regionalnim prosjekom od 40% u odnosu na GDP;
- Bude okončana reforma sistema obrazovanja u BiH u skladu sa Bolonjskim procesom;
- Smanjenji se korupcija u BiH kroz rast prosječne ocjene na 3,5 na TI CPI indeksu;
- Poljoprivredni sektor u BiH bude u potpunosti prilagođen za intergaciju u EU;
- BiH bude zemlja jednakih mogućnosti za mlade ljude.

NAPOMENA: Izvještaj je kreiran na osnovu svih, javnosti dostupnih, podataka o radu Vlade Federacije BiH.